

LANDELIJKE KLASSE!
Structuurvisie 2024
Gemeente Cranendonck
Bijlagenboek

Colofon

Documenttitel: Bijlagenboek Landelijke Klasse! Structuurvisie 2024 Gemeente Cranendonck

Verkorte documenttitel: Structuurvisie Cranendonck

Opdrachtgever: Gemeente Cranendonck

Projectleider: mr. Nini Bos

Auteur: ing. Feije van Eijndhoven

Inhoudsopgave

1. Nationaal, provinciaal en regionaal beleid	6
Nationaal Beleid	6
Provinciaal Beleid	10
Regionaal Beleid	16
2. (Ruimtelijk) Gemeentelijk Beleid	20
3. Gemeentelijke gebiedsinventarisatie	36
Deel 1 – Occupatie	36
Deel 2 – Netwerken	47
Deel 3 – Ondergrond	49
4. Uitgebreide SWOT-analyse	56
5. Kaders en Doelstellingen	78
6. Tekst uitwerking Scenario's	92
Scenario 1 – Spreiding	92
Scenario 2 – Concentratie	96
7. Score Scenario's	102
8. Bronvermelding	103

BIJLAGE 1

Nationaal, Provinciaal en Regionaal beleid

1 Nationaal beleid

1.1 Nota Ruimte

De Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben respectievelijk 17 mei 2005 en 17 januari 2006 ingestemd met de Nota Ruimte. Met de bekendmaking op 27 februari 2006 is de Nota Ruimte formeel in werking getreden. De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen. De Nota bevat, in overeenstemming met het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet, de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land.

De rijksverantwoordelijkheden en die van anderen zijn helder onderscheiden. Daarbij wordt invulling gegeven aan het motto “decentraal wat kan, centraal wat moet”. De Nota Ruimte is door het Rijk op dit moment vastgesteld als structuurvisie met een uitvoeringsparagraaf.

Het hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is om ruimte te scheppen voor de verschillende ruimte vragende functies. Het kabinet richt zich op:

1. Versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
2. Bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
3. Borging en ontwikkeling van belangrijke (inter-)nationale ruimtelijke waarden;
4. Borging van veiligheid.

Gemeenten krijgen op basis van de Nota Ruimte voldoende ruimte om te voorzien in de natuurlijke bevolkingsaanwas. Dit geldt niet alleen voor het stedelijk gebied maar ook voor het landelijk gebied, waar vooral starters en senioren moeilijk aan een geschikte woning komen, waardoor de sociale samenhang (evenwichtige bevolkingssamenstelling) onder druk komt te staan. Het provinciale en regionale ruimtelijk beleid biedt elke gemeente de mogelijkheid om het aantal woningen te bouwen dat nodig is wanneer het saldo van alle verhuisbewegingen op nul wordt gesteld. Dit wordt ook wel de ‘migratiesaldo nul’-benadering genoemd. Daarnaast wordt voldoende ruimte geboden voor lokaal georiënteerde bedrijvigheid.

Een deel van de ruimtevraag van burgers, bedrijven en voorzieningen kan in het bestaand stedelijk gebied worden gerealiseerd. Een optimale benutting van het bestaand stedelijk gebied blijft van groot belang.

Bedrijventerreinen voldoen niet altijd meer aan de huidige eisen. Soms is revitalisering een optie, maar in geval van functieverlies (zoals bij verouderde spoorwegemplacements, haven- en industriegebieden) is transformatie in nieuwe woon- en werkgebieden een reële mogelijkheid.

De kwaliteit van steden en dorpen wordt mede bepaald door landschappelijke en recreatieve mogelijkheden in de directe omgeving. De beschikbaarheid van bereikbare en toegankelijke ‘groene’ en ‘blauwe’ recreatievoorzieningen rondom de (grote) steden houdt geen gelijke tred met de vergaande verstedelijking van de laatste jaren. Met name in en rondom de grote steden van de Randstad is een groot tekort aan vaar-, fiets-, wandel- en andere ‘groene’ en ‘blauwe’ recreatiemogelijkheden.

Het rijk streeft naar bundeling van de niet-grondgebonden en kapitaalintensieve landbouw in duurzaam ingerichte en landschappelijk goed ingepaste landbouwontwikkelingsgebieden. De provincies dienen zulke gebieden aan te wijzen en in hun streekplan te begrenzen, en de ontwikkeling van deze vormen van landbouw erbuiten af te remmen. Het ruimtelijk beleid is erop gericht de kracht van de bestaande landbouwontwikkelingsgebieden te versterken en de daarvoor benodigde ruimte te behouden. Het rijk toetst of provincies de bovenstaande uitgangspunten in hun streekplannen verwerken.

Het kabinet beschouwt militaire activiteiten als een nationaal belang, dat zich niet leent voor afweging door decentrale overheden. De ruimtebehoefte voor militaire activiteiten wordt in aansluiting op de Nota Ruimte vastgelegd in een aparte PKB, het Tweede Structuurschema Militaire Terreinen (SMT2). Bij herbestemming van militaire terreinen en complexen wordt ernaar gestreefd cultuurhistorisch waardevolle gebouwen te behouden door toekenning van nieuwe functies.

De openbare watervoorziening is een zorg van de overheid. Duurzame veiligstelling uit een oogpunt van volksgezondheid staat daarbij voorop. Het nationaal ruimtelijk beleid garandeert de beschikbaarheid van voldoende ruimte voor de winning van schoon grond- en oppervlaktewater, en de bescherming daarvan.

Grondwaterwinning is essentieel voor de watervoorziening. Aanvullend op het provinciaal milieubeleid zullen ook ruimtelijke instrumenten intensiever worden gebruikt om de brongebieden te beschermen. Provincies moeten de beschermingsgebieden voor bestaande en toekomstige waterwingebieden opnemen in hun streekplannen. Gemeenten moeten dit doorvertalen in het bestemmingsplan, met bijzondere aandacht voor de handhaving.

Als onderdeel van de Brainport Eindhoven/Zuidoost Brabant maakt de gemeente Cranendonck onderdeel uit van de nationale ruimtelijke hoofdstructuur. Binnen Nederland wordt het grootste deel van de Research & Develop-activiteiten in de regio Eindhoven/Zuidoost Brabant gegenereerd.

De regio heeft een spilfunctie binnen de toptechnologie regio Zuidoost-Nederland en is onderdeel van de kennisdriehoek Eindhoven-Leuven-Aken. Het belang van de regio Eindhoven/Zuidoost Brabant is gelegen in de stuwende industriële bedrijvigheid. Bovendien kan de regio gekenschetst worden als sterk kennisintensief, innovatief en gericht op hoogtechnologische producten. Voor Nederland is de regio van groot belang voor de innovatie en kennisontwikkeling van de industrieel gerichte economie en de uitwaaiing daarvan naar andere (kennis)regio's. Deze kennis- en innovatiekracht dienen te worden behouden en versterkt.

Overigens wordt naar verwachting in 2011 de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld (de huidige status is Ontwerp, zie paragraaf 1.3), welke verschillende rijksnota's, waaronder de Nota Ruimte, vervangt. Hierbij wordt tevens een aangepast AMvB Ruimte gevoegd.

1.2 Ontwerp AMvB Ruimte (2009)

De Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte (AMvB Ruimte) heeft tot doel de Rijksbelangen directer door te laten werken in het provinciaal beleid en gemeentelijke bestemmingsplannen. De inwerkingtreding van de AMvB Ruimte was voorzien voor medio 2010, maar is nog in voorbereiding. De AMvB bevat alle ruimtelijke beleidskaders van het Rijk en vormt het sluitstuk van het nieuwe stelsel van ruimtelijke ordening, zoals dat in 2008 met de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking trad.

De kern van de Wro is dat overheden hun ruimtelijke belangen vooraf kenbaar maken en aangeven langs welke weg zij die belangen denken te realiseren. Rijk en provincies bemoeien zich voortaan uitsluitend met wat daadwerkelijk van nationaal, respectievelijk van provinciaal belang is. Ook moeten Rijk en provincies duidelijk maken of de borging van een belang gevolgen heeft voor ruimtelijke besluitvorming door gemeenten.

Met de AMvB Ruimte maakt het Rijk duidelijk waar provinciale verordeningen en gemeentelijke bestemmingsplannen aan moeten voldoen. De AMvB Ruimte omvat alle ruimtelijke Rijksbelangen uit eerder uitgebrachte planologische kernbeslissingen die juridisch doorwerken op het niveau van bestemmingsplannen.

De AMvB Ruimte geeft aan dat provincies beleid op moeten stellen dat de kaders aangeeft van de bebouwingsmogelijkheden in het buitengebied. Zo moet stedelijke bebouwing zoveel mogelijk worden gebundeld. Wanneer sprake is van niet gebundelde bebouwing kan gebruik gemaakt worden van specifieke regelingen zoals 'rood voor groen' en 'Ruimte-voor-Ruimte'. De doelstelling 'Sterke steden en vitaal platteland' staat hierbij centraal en moet de kwaliteit van het stedelijk- en buitengebied stimuleren.

Voor de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen en winkelgebieden wordt de SER-ladder verplicht gesteld.

Ook bevat de AMvB Ruimte bepalingen omtrent de Ecologische hoofdstructuur. De AMvB Ruimte geeft aan op welke wijze de Ecologische hoofdstructuur aangewezen en begrensd moet worden. Daarnaast worden algemene regels gesteld aan de wijze waarop met de Ecologische hoofdstructuur omgesprongen moet worden in gemeentelijke bestemmingsplannen.

Voor wat betreft militaire objecten en inrichtingen voor activiteiten met explosieven geeft de AMvB Ruimte aan hoe deze aangewezen en begrensd worden. Ook voor militaire objecten beschrijft de AMvB Ruimte algemene regels ter zake van gemeentelijke bestemmingsplannen.

1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie vervangt de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit, de Structuurvisie Randstad 2040 en de Mobiliteitsaanpak. Het Rijk streeft hiermee naar 'Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig', door een aanpak die gaat voor een excellent internationaal vestigingsklimaat, ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker

voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt.

Het rijk richt zich uitsluitend op zaken die belangrijk zijn voor Nederland als geheel:

- De hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer en energie (inclusief het aanwijzen van gebieden waar grootschalige windparken kunnen komen);
- De waterveiligheid (zoals de Afsluitdijk) en de milieukwaliteit;
- De bescherming van ons cultureel erfgoed en onze unieke natuur (zoals de Waddenzee, de Stelling van Amsterdam en de Veluwe).

Naast ruimte maken en het versimpelen en verbeteren van omgevingrecht wordt er ook geïnvesteerd, met name in de capaciteit van de infrastructuur. Prioriteit krijgen de mainports, de brainports en de greenports, alsmede de achterlandverbindingen. Eén van de investeringen betreft de bereikbaarheid in Brabant, door de A58 tussen Tilburg en Eindhoven aan te pakken, hetgeen van belang is voor de Brainport Eindhoven.

Opgaven van nationaal belang voor de provincies Brabant en Limburg zijn onder andere:

- Het verbeteren van het vestigingsklimaat van de Brainport Zuidoost Nederland (Brainport Avenue) en Greenport Venlo door het optimaal benutten en waar nodig verbeteren van de (internationale) bereikbaarheid van deze gebieden via weg, water, spoor en lucht (o.a. verdere ontwikkeling Eindhoven Airport);
- Het borgen van de waterveiligheid en – kwaliteit en zoetwatervoorziening voor de korte termijn (zoals Maaswerken en uitvoering hoogwaterbeschermingsprogramma) en de lange termijn. Binnen het Deltaprogramma wordt deze opgave aangepakt;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden.

Voor de gemeente Cranendonck is van belang dat ten aanzien van infrastructuur een verbreding van de A2, als onderdeel van het hoofdwegennet, op het programma staat.

2 Provinciaal beleid

2.1 Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

2.1.1 Algemeen

De Wet ruimtelijke ordening vraagt van overheden om in een Structuurvisie hun belangen helder te definiëren en aan te geven hoe zij deze willen realiseren. Met de Interimstructuurvisie (2008) heeft de provincie Noord-Brabant hierin een eerste stap gezet. In de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening gaat de provincie nog een stap verder. De Structuurvisie is op 1 oktober 2010 vastgesteld en is op 1 januari 2011 in werking getreden.

Op 2 juli 2013 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Brabant de Ontwerpstructuurvisie RO 2010 - partiële herziening 2014 vastgesteld. Op 30 augustus 2013 is het ontwerp vrijgegeven voor de inspraak. Thans is de inspraaktermijn gesloten en is de provincie de ingediende inspraakreacties aan het behandelen.

De provincie heeft vijf rollen in de ruimtelijke ordening. Dat zijn ontwikkelen, beschermen, ordenen, regionaal samenwerken en stimuleren. Met de structuurvisie vindt de provincie de balans tussen toelatingsplanologie en ontwikkelingsplanologie. Het stellen van heldere kaders biedt daarbij duidelijkheid voor nieuwe ontwikkelingen of voor een efficiënte uitvoering.

De Structuurvisie beschrijft een aantal trends en ontwikkelingen die ruimtelijke keuzes op provinciaal niveau vergen. Deze trends en ontwikkelingen zijn:

- ruimtelijke kwaliteit staat onder druk;
- veranderend klimaat;
- achteruitgang biodiversiteit;
- veranderend landelijk gebied;
- toenemende behoefte aan duurzame energie;
- toenemende concurrentie tussen economische regio's;
- afnemende bevolkingsgroei;
- toename mobiliteit.

Daarnaast beschrijft de Structuurvisie de onderscheidende kwaliteiten van Noord-Brabant. Dit zijn;

- de natuurlijke basis;
- het ontginningslandschap;
- het moderne landschap.

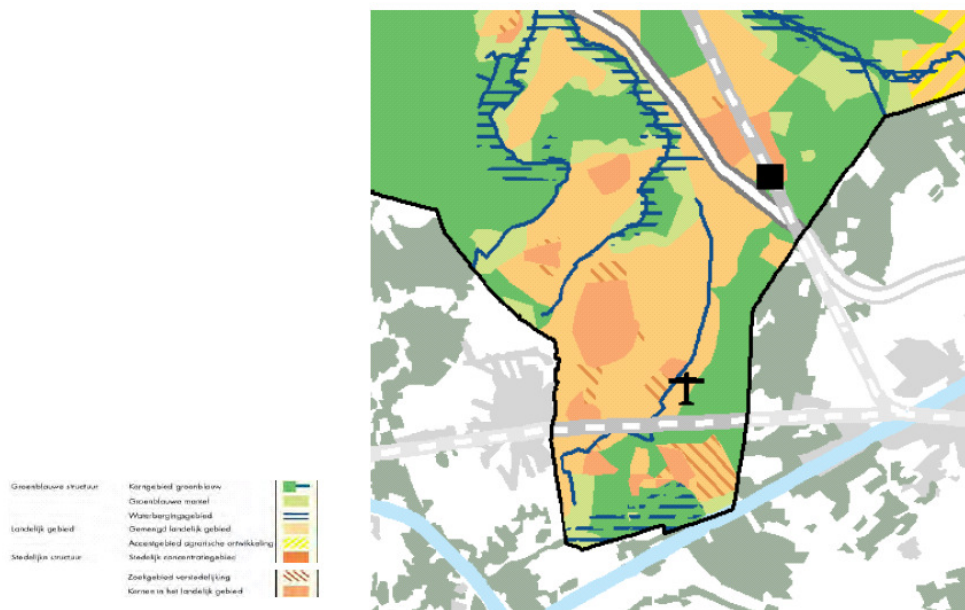
Op basis van de hierboven beschreven trends en kernkwaliteiten geeft de Structuurvisie ruimtelijke keuzes voor de toekomstige ontwikkeling van Noord-Brabant. De provincie kiest voor een ontwikkeling waarin de kwaliteiten van de provincie sturend zijn bij de ruimtelijke keuzes die de komende jaren op de provincie afkomen. Daardoor dragen ontwikkelingen bij aan de kracht en identiteit van Noord-Brabant. De ruimtelijke keuzes geven invulling aan het streven naar ruimtelijke kwaliteit en zijn van provinciaal belang. Dit zijn:

- regionale contrasten;
- vitaal en divers platteland (landelijk gebied);

- een robuust water- en natuursysteem;
- een betere waterveiligheid door preventie;
- koppeling van waterberging en droogtebestrijding;
- ruimte voor duurzame energie;
- concentratie van verstedelijking;
- sterk stedelijk netwerk: BrabantStad;
- groene geleidingszones tussen steden;
- goed bereikbare recreatieve voorzieningen;
- economische kennisclusters;
- (inter)nationale bereikbaarheid;
- beleefbaarheid stad en land vanaf de hoofdinfrastructuur.

De ruimtelijke belangen en keuzes zijn in vier ruimtelijke structuren geordend. Binnen deze structuren worden de belangrijkste maatschappelijke ontwikkelingen opgevangen; samen vormen zij de provinciale ruimtelijke structuur:

- de groenblauwe structuur;
- de agrarische structuur;
- de stedelijke structuur;
- de infrastructuur.

De groenblauwe structuur is nodig voor goed waterbeheer en biedt mogelijkheden om in te spelen op de effecten van klimaatverandering. De agrarische structuur bestaat uit twee perspectieven: ten eerste het behouden van agrarische productieruimte in de delen van het buitengebied waar de landbouw leidend is voor nieuwe ontwikkelingen en ten tweede behoud en ontwikkeling van gebieden met een breed georiënteerde, gemengde plattelandseconomie. De stedelijke structuur geeft aan dat de verstedelijking wordt geconcentreerd op goed ontsloten plekken en het overig stedelijk gebied wordt ontzien van verdere verstedelijking. Tot slot kiest de Provincie voor de infrastructuur voor een goede bereikbaarheid van de grote steden en de economische kennisclusters van Noord-Brabant. Voor het personenvervoer zijn het hoofdwegennet en het OVnetwerk BrabantStad de dragers.

2.1.2 Cranendonck

Het buitengebied waarom alleen buitengebied????? van de gemeente Cranendonck bestaat deels uit de groenblauwe structuur en deels uit de agrarische structuur.

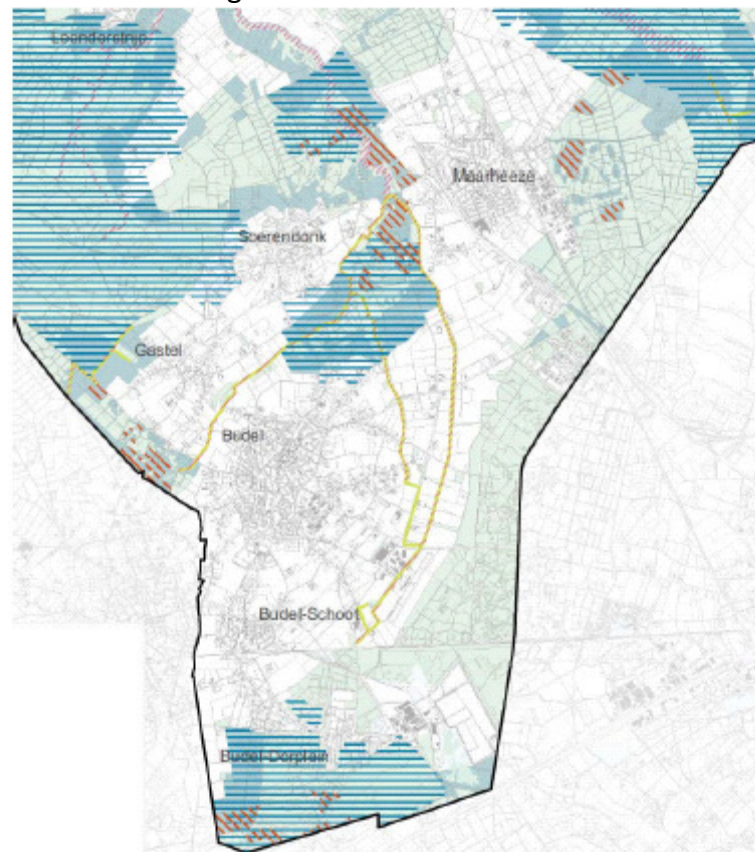
Groenblauwe structuur

De groenblauwe structuur omvat de samenhangende gebieden in Noord-Brabant, waaronder de ecologische hoofdstructuur, waar natuur- en waterfuncties behouden en ontwikkeld worden. De structuur bestaat voornamelijk uit beken en andere waterlopen en uit bos- en natuurgebieden. Daarnaast liggen ook gebieden met een andere functie (zoals agrarisch of recreatie) binnen de groenblauwe structuur, als die gebieden van belang zijn voor de natuur- en waterfuncties.

Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden in én buiten natuurgebieden is hier belangrijk. Daarnaast biedt de groenblauwe structuur ruimte aan een natuurlijk en robuust watersysteem. Niet alleen voor een goed waterbeheer (waaronder hoogwaterbescherming en waterberging) maar ook voor de ontwikkeling van de natuur.

Natuur en landschap

- Ecologische hoofdstructuur
- Zoekgebied voor ecologische verbindingzone
- Afvalgebied ehs
- Zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen
- Groenblauwe mantel

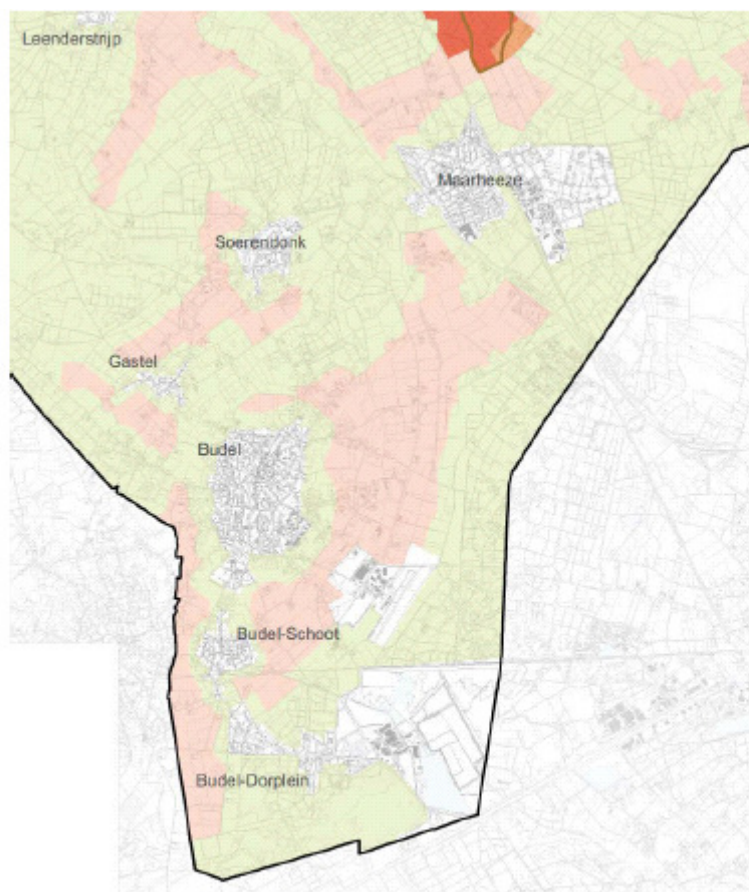
Uitsnede groenblauwe structuur (Bron: Verordening ruimte: Natuur en Landschap).

Agrarische structuur

Het landelijk gebied ligt buiten de groenblauwe structuur en de stedelijke structuur zoals steden, dorpen en bedrijventerreinen. Het landelijk gebied biedt een multifunctionele gebruiksruimte voor land- en tuinbouw, natuur, water, recreatie, toerisme en kleinschalige stedelijke functies.

Ontwikkeling intensieve veehouderij

- Extensiegebied
- Verwevingsgebied
- Primair landbouwontwikkelingsgebied
- Primair landbouwontwikkelingsgebied, aandacht voor streekeigels / dassen
- Secundair landbouwontwikkelingsgebied

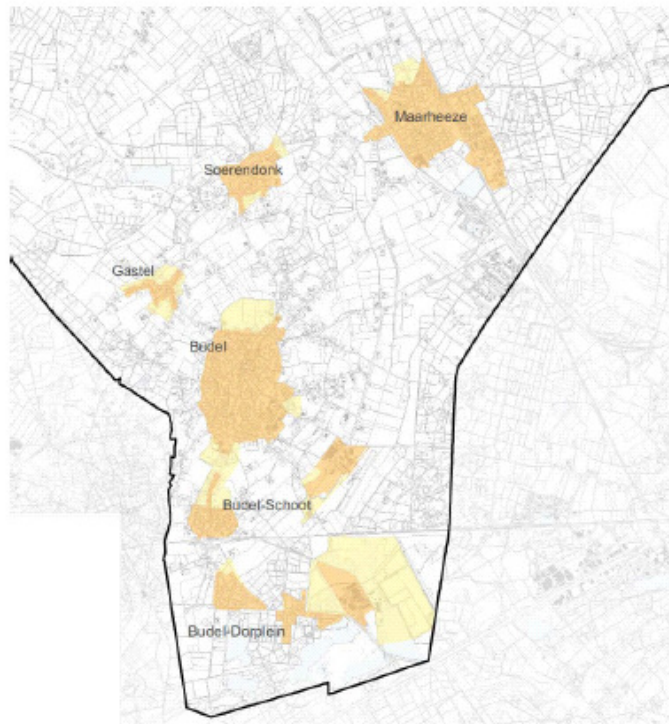
Uitsnede integrale zonering van de intensieve veehouderij (Bron: Verordening ruimte: ontwikkeling intensieve veehouderij).

Stedelijke structuur

Op basis van de Structuurvisie maken de kernen van de gemeente Cranendonck deel uit van de 'stedelijke structuur', en zijn te scharen onder de 'kernen in het landelijk gebied'. In de stedelijke structuur wil de provincie het volgende bereiken:

- concentratie van verstedelijking;
- zorgvuldig ruimtegebruik;
- meer aandacht voor ruimtelijke kwaliteit;
- betere verknoping van stedelijke ontwikkelingen aan de infrastructuur;
- versterking van de economische kennisclusters.

Stedelijke ontwikkeling
 Bestaand stedelijk gebied:
 Kernen in landelijk gebied
 Zoekgebied verstedelijking:
 Kernen in landelijk gebied

Uitsnede bestaand stedelijk gebied en zoekgebied voor verstedelijking (Bron: Verordening ruimte: Stedelijke ontwikkeling)

In de kernen in het landelijk gebied met de bijbehorende zoekgebieden voor verstedelijking wordt de lokale behoefte voor verstedelijking opgevangen (wonen, werken en voorzieningen). De provincie vraagt gemeenten om in regionaal verband afspraken te maken over de verdeling van het programma voor wonen en werken.

Het stedelijk gebied 'aan de randen' van de provincie, krijgt te maken met een afnemende groei van de woningbehoefte en op termijn zelfs (een beperkte mate van) krimp. Daarom is het belangrijk om concurrentie tussen gemeenten en regio's, overproductie en leegstand te voorkomen. Het belang van regionale afspraken neemt daardoor toe. In overleg met de gemeenten worden de regionale verbanden voor wonen en werken bepaald. Die passen in ieder geval binnen de vier regio's die de provincie in hoofdstuk vier onderscheidt en kunnen verschillend van omvang zijn voor de thema's wonen, werken en voorzieningen. Bij het zoeken naar ruimte voor nieuwe verstedelijking is zorgvuldig ruimtegebruik (toepassing SER-ladder) een voorwaarde.

Op enkele plaatsen in de stedelijke structuur liggen kansen voor de ontwikkeling van specifieke werklocaties. Deze zijn vaak vanuit de historie gegroeid op plekken die vanuit huidige inzichten als niet geschikt beoordeeld zouden worden, vanwege hun ligging buiten het stedelijk concentratiegebied. De provincie wil de kwaliteiten van deze locaties benutten en in relatie met de omgeving verder ontwikkelen. Het gaat hierbij onder andere concreet om het Duurzaam Industriepark Cranendonck (DIC).

Infrastructuur

Het infrastructuurnetwerk van de provincie Noord-Brabant bestaat uit een fijnmazig en samenhangend netwerk van wegen, spoorlijnen, vaarwegen, luchthavens en buisleidingen. De Brabantse infrastructuur maakt deel uit van het internationale netwerk van infrastructuur in Noordwest Europa. Vanwege de ligging tussen de grote stedelijke netwerken in Noordwest Europa, heeft het Brabantse infrastructuurnetwerk een belangrijke functie in het (inter)nationale goederenvervoer, bijvoorbeeld van Rotterdam richting het

Ruhrgebied en van Rotterdam naar Antwerpen. De internationale bereikbaarheid is in toenemende mate een concurrentiefactor tussen economische regio's. Het gewicht hiervan neemt toe omdat Brabant als economische regio concurreert met economische regio's in de hele wereld.

In dit kader zijn vooral Kempen Airport in Budel, het treinstation in Maarheeze en een gedeelte van het tracé van de IJzeren Rijn in Budel-Schoot relevant.

2.2 Verordening Ruimte

De Verordening Ruimte draagt bij aan het realiseren van de provinciaal ruimtelijke belangen en doelen zoals die benoemd zijn in de Structuurvisie Ruimte en bevat hiertoe instructieregels die van belang zijn voor gemeenten bij het opstellen van hun bestemmingsplannen.

De Verordening ruimte is op 1 maart 2011 in werking getreden. In de Verordening zijn regels opgenomen voor verschillende onderwerpen. Per onderwerp zijn vervolgens de gebieden tot op perceelsniveau begrensd op een kaart. Hierdoor is duidelijk voor welke gebieden de regels gelden.

Belangrijke onderwerpen in de Verordening ruimte zijn:

- ruimtelijke kwaliteit;
- stedelijke ontwikkelingen;
- de natuurgebieden;
- agrarische ontwikkelingen, waaronder de intensieve veehouderij;
- overige ontwikkelingen in het landelijk gebied.

De onderwerpen die op kaart staan aangegeven zijn:

- Stedelijke ontwikkeling (zowel bestaand als zoekgebied. De kernen in de gemeente Cranendonck behoren tot de 'kernen in landelijk gebied'; bij iedere kern is een zoekgebied voor verstedelijking aangegeven);
- Ontwikkeling intensieve veehouderij (in Cranendonck is met name sprake van extensiverings- en verwevingsgebieden);
- Overige agrarische ontwikkelingen en windturbines (de ontwikkeling van een glasboomteeltgebied, teeltondersteunende kassen en zoekgebied voor windturbines is niet aan de orde voor Cranendonck);
- Water (o.a. regionaal waterbergingsgebied bij Budel);
- Natuur en landschap (o.a. attentiegebied EHS binnen de driehoek Budel-Soerendonk-Maarheeze);
- Cultuurhistorie (o.a. aardkundig waardevol gebied, te weten het bos-, heide- en stuifzandgebied van de Weerter- en Budelerbergen).

2.3 Koersdocument 'De transitie van stad en platteland, een nieuwe koers'

Provinciale Staten hebben op 9 december 2011 een koersdocument voor het landelijk gebied vastgesteld, 'De transitie van stad en platteland, een nieuwe koers'. Dit koersdocument geldt als basis voor alle nog te nemen maatregelen in het landelijk gebied, zoals de herijking van de EHS en de maatregelen rondom de intensieve veehouderij.

De nieuwe koers kent een aantal principes:

1. Het versterken van de samenhang: er moet een betere samenhang komen tussen de economie, de leefbaarheid en gezondheid en een rijke natuur en een mooi landschap.
2. Participatie en betrokkenheid: burgers en ondernemers moeten meer samen met de overheden plannen maken en uitvoeren. Dat betekent goed naar elkaar luisteren en samenwerken.
3. Overheid stuurt op proces: in de landbouw en de daaraan verbonden bedrijvigheid moet kwaliteit voorop staan. Niet meer groot-groter-grootst, maar goed-beter-best. Het al maar groter worden van bedrijven is geen vanzelfsprekendheid meer, het gaat om bedrijven die rendement koppelen aan een vitaal Brabant.
4. Ruimte voor initiatieven: de regelgeving wordt eenvoudiger en scherper. Tegelijkertijd komen er mogelijkheden om voor een echt duurzaam plan af te wijken van die regels.

3 Regionaal beleid

De gemeente Cranendonck maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE). In het Samenwerkingsverband werken de 21 gemeenten in Zuidoost Brabant samen op het gebied van thema's als wonen, werken, mobiliteit en recreatie en toerisme.

3.1 Regionaal Structuurplan regio Eindhoven

De Regioraad van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) heeft op 7 december 2004 het Regionaal Structuurplan regio Eindhoven (RSP) vastgesteld als herziening van het RSP '97. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 8 maart 2005 het herziene Regionaal Structuurplan regio Eindhoven goedgekeurd. Op basis van het Regionaal Structuurplan regio Eindhoven hebben zij tevens een Provinciaal uitwerkingsplan Zuidoost-Brabant vastgesteld als uitwerking van het Streekplan 2002. Beide nagenoeg identieke plannen zijn in één boekwerk samengevoegd.

Het Regionaal Structuurplan regio Eindhoven/Provinciaal uitwerkingsplan Zuidoost-Brabant geeft weer wat de keuzes zijn op regionaal schaalniveau voor de woningbouw- en bedrijventerreinontwikkeling voor de periode tot 2015, met een doorkijk naar 2030. Het Regionaal Structuurplan regio Eindhoven/Provinciaal uitwerkingsplan Zuidoost-Brabant is voor de periode tot 2015 zowel een toetsingskader voor bestemmingsplannen als een kader voor strategische gebiedsontwikkeling, zoals de Ontwikkelingsplan A2-Zone, het Rijk van Dommel en Aa (voorheen Middengebied) en het Nieuwe Woud.

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening heeft het RSP zijn formele status verloren. De regio blijft het RSP echter wel hanteren als kader voor haar ruimtelijk beleid.

In het Regionaal Structuurplan wordt aandacht geschonken aan het Landschappelijk Raamwerk Heeze Leende Cranendonck. Hierbij wordt ingegaan op de habitat- en vogelrichtlijngebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, hetgeen met name betrekking heeft op Cranendonck. Deze waarden zijn in het raamwerk opgenomen. Door de verspreid liggende GHS en EHS is een ontwikkeling voor woningbouw en bedrijvigheid ternauwernood mogelijk.

De gemeente Cranendonck heeft met Weert en randgemeenten een economische samenwerkingsovereenkomst gesloten. Tevens heeft Cranendonck de beschikking over een regionaal vliegveld (Budel), wat gekoppeld aan het kwalitatief hoogwaardige Airpark 1 en 2, ook nieuwe niet gemeentegedebonden bedrijvigheid aantrekt. Uitbreiding van het vliegveld wordt op grond van het raamwerk niet voorzien; wel behoud van de status quo. Uitgaande van de besluitvorming over Airpark 2 is gekozen deze buiten het raamwerk te brengen.

Het Regionaal Structuurplan gaat uit van het behoud van de historisch herkenbare en waardevolle structuur van de kernen Soerendonk, Gastel, Budel Dorplein en Budel Schoot. Het afronden van de komranden en invulling van kleine resterende restruimten biedt voldoende ruimte voor de komende jaren. Voor Maarheeze wordt een uitbreiding in noordelijke richting mogelijk geacht. De kern wordt door GHS en EHS ingeklemd en goede agrarische gebieden strekken zich uit tot de rand van de kom.

Voor Budel zijn de ontwikkelingsmogelijkheden redelijk beperkt. Het enige grotere gebied dat de komende jaren mogelijk aan bod komt voor verstedelijking is de oostelijke zone tussen de bestaande bebouwing en de karakteristieke buurtschappen en akkers Meemortel, Bosch en Schoordijk.

De verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein Airpark in zuidelijke richting is door het ontbreken van goede alternatieven in de subregio van belang om aan de opvang voor lokale en subregionale vraag te kunnen voldoen. Bij het ontwikkelen en uitgeven van het terrein zal nadrukkelijk rekening moeten worden gehouden met de aanwezigheid van een grondwaterbeschermingsgebied en de beperkingen die daar uit voort vloeien.

De uitkomst van de MER voor het DIC moet de omvang en de verdere inrichting van het DIC terrein bepalen.

3.2 Regionaal Woningbouwprogramma 2010-2020

Het Regionaal Woningbouwprogramma 2010-2020 is door de Regioraad vastgesteld op 17 december 2009. In het woningbouwprogramma is afgesproken om in 10 jaar tijd 26.245 woningen te realiseren. Overigens betreft het een flexibel woningbouwprogramma dat, indien de jaarlijkse evaluatie daar aanleiding voor geeft, jaarlijks bijgesteld kan worden.

Het Dagelijks Bestuur heeft in december 2008 per subregio vastgesteld wat de subregionale woningbehoefte voor de periode 2010 tot 2020 is. Voor subregio De Peel, waar de gemeente Cranendonck deel van uitmaakt, geldt een woningbehoefte van 4.660 woningen, waarvan 1.631 sociale woningen. Belangrijk uitgangspunt bij deze taakstelling is dat niet-gerealiseerde woningen uit de periode 2010-2020 niet worden opgeteld bij de taakstelling voor de periode 2010-2020.

Specifiek voor Cranendonck is in het Regionaal Woningbouwprogramma het volgende programma opgenomen:

2010-2015					2015-2020					Totaal 2010-2020				
Sociaal		Vrij		Tot.	Sociaal		Vrij		Tot.	Sociaal		Vrij		Tot.
87	30%	203	70%	290	51	30%	119	70%	170	138	30%	322	70%	460

Voor de gemeente Cranendonck is derhalve in de periode 2010-2020 een woningbouwprogramma van 460 woningen voorzien.

Hierbij dient te worden aangetekend dat Cranendonck ambities heeft ten aanzien van het Duurzaam Industrieterrain Cranendonck (DIC), aangezien de gemeente de toekomstige werknemers hiervan in de eigen gemeente wil huisvesten. Wanneer door de komst van het DIC een grote druk op de woningmarkt wordt uitgeoefend, dan zal de gemeente Cranendonck in de subregio overleggen over de vraag of een aanpassing van het subregionaal woningbouwprogramma binnen de in het RWP gestelde kaders gewenst is.

Wat betreft de kwalitatieve woningvoorraad en – behoefte kan worden gesteld dat er in de landelijke gemeenten van de regio, waartoe Cranendonck behoort, ruim voldoende grote eengezinswoningen zijn. Traditiegetrouw is er in deze gemeenten naar verhouding veel vraag naar grondgebonden eengezinswoningen.

Gelet op de bouwplannen dreigt er in de toekomst in een aantal Kempengemeenten eerder een overschot dan een tekort aan grote eengezinswoningen. Wel is er vraag naar een ander soort van grondgebonden woonvormen (bijvoorbeeld patiobungalows).

De landelijke gemeenten zetten nadrukkelijk in op het toevoegen van sociale woningen. Het is de bedoeling dat in de Peelgemeenten gemiddeld 35% van de nieuwbouw in de sociale sector gebouwd wordt. Er moet daarbij ook uitdrukkelijk aandacht zijn voor sociale huur. Ten aanzien van doelgroepen moeten er in de landelijke gemeenten voldoende betaalbare woningen voor starters op de woningmarkt gerealiseerd worden. Om een evenwichtige bevolkingsopbouw te waarborgen is het van belang de jongeren voor de kleine kernen te behouden.

Seniorenwoningen met een onplanbare/intensieve zorgvraag moeten vooral geconcentreerd worden in de grote(re) kernen, zodat deze doelgroep allen voorzieningen bij de hand heeft. In de kleine kernen wordt voorzien in de eigen behoefte aan seniorenwoningen. Daarnaast is het van belang in te spelen op de veranderende woonwensen van senioren (liever patiobungalows dan kleine appartementen) en het eventueel aanpassen van bestaande woningen.

In het Regionaal Woningbouwprogramma 2010-2020 worden tenslotte voor de gemeenten in De Kempen en De Peel nog enkele specifieke aandachtspunten beschreven. Voor Cranendonck geldt dat er sprake is van een relatief ontspannen huurmarkt. De gemeente wil daarom 30% in de sociale woningvoorraad toevoegen.

Overigens wordt de Regionale Woonvisie op dit moment geactualiseerd.

3.3 Waterbeheerplan Waterschap De Dommel

Het waterbeheerplan 'Kracht Water' geeft aan hoe Waterschap de Dommel samen met andere partijen invulling wil geven aan het waterbeheer. Het plan heeft een looptijd van 2010 tot en met 2015 en gaat in op alle aspecten rondom het beheer van watergangen, stuwen, gemalen, transportstelsels en rioolwaterzuiveringen, zowel onder normale omstandigheden als in het geval van calamiteiten. Het plan is afgestemd op het Stroomgebiedsbeheerplan Maas, het Nationaal Waterplan en het Provinciaal Waterplan. Het waterbeheerplan kent een aantal hoofdthema's:

- Droge voeten: het aanleggen van gestuurde waterbergingsgebieden, zodat de kans op wateroverlast in 2015 acceptabel is.
- Voldoende water: het vaststellen van plannen voor het gewenste grond- en oppervlakteregime in zowel landbouw- als natuurgebieden.
- Natuurlijk water: het halen van ecologische doelen uit de Europese Kaderrichtlijn Water. Inzetten op beekherstel, aanleg ecologische verbindingzones en het opheffen van barrières voor vismigratie.

BIJLAGE 2

(ruimtelijk) Gemeentelijk Beleid

Ruimtelijk beleidskader

Visie Cranendonck 2009-2024 – Strategische visie

Met deze visie is de stip op de horizon vastgelegd. De visie beschrijft aan de hand van een vijftal thema's het toekomstbeeld van Cranendonck tot 2024. Per thema worden verschillende focuspunten benoemd. Het streven is om in 2024 het overgrote deel van deze focuspunten behaald / gerealiseerd te hebben. Veel van deze focuspunten behoeven een ruimtelijke doorvertaling en vormen de basis voor de structuurvisie. De focuspunten die van belang zijn voor de structuurvisie zijn hieronder per thema benoemd.

Wonen + Leven

Cranendonck moet een prettige plaats zijn om in te wonen en te verblijven. De gemeente zet zich in om te komen tot een rustieke fijne leef- en woonomgeving. Alle zes de kernen moeten hun eigen karakter behouden en waar nodig versterken, dit geldt ook voor de bebouwingsconcentraties in het buitengebied. Stuk voor stuk dragen alle kernen levendigheid uit door de vele activiteiten en evenementen en het grote verenigingsleven. Voor jong en oud zijn er geschikte woningen omdat in iedere kern het woningaanbod gevarieerd is.

Hierdoor behoudt Cranendonck haar charme.

De volgende focuspunten onder dit thema zijn van toepassing op de structuurvisie (niet alle focuspunten zijn overgenomen omdat deze geen ruimtelijke doorvertaling behoeven):

- het behouden en versterken van het groene en rustieke karakter van Cranendonck als woongemeente;
- het behouden en versterken van het 'eigene' van elke kern en het versterken van de sociale cohesie;
- het afstemmen van het woningaanbod op de behoefte per kern (met name voor jongeren en ouderen); diversiteit en kwaliteit boven kwantiteit;
- het behouden van goedlopende voorzieningen in de kernen; voor overige voorzieningen de markt zijn werk laten doen; wel zorgen voor een bepaalde ondergrens' in elke kern om de cohesie in de kernen te versterken (gemeenschapshuis, basisschool of bijvoorbeeld een winkel)
- het verbeteren van het openbaar vervoer, zodat de voorzieningen in andere kernen goed bereikbaar zijn voor met name ouderen;
- het aantrekkelijk maken / opwaarderen van het centrum in Budel en Maarheeze voor het 'welzijn' van inwoners en recreanten/ toeristen en om de economische kansen voor het bedrijfsleven te vergroten (met name detailhandel en horeca).

Werk + Economie

Cranendonck legt haar financiële basis enerzijds neer bij de recreatieve mogelijkheden en anderzijds bij het duurzaam door ontwikkelen van de huidige economie. Het Duurzaam Industriepark Cranendonck heeft hierin een belangrijke rol. De gemeente wil de economische structuur versterken en bestaande potenties (vliegveld, Airpark, DIC spoor- en waterweg) beter benutten, hiermee wil de gemeente zichzelf meer op de kaart zetten. Belangrijke in deze economische structuur is de samenhang tussen economie, duurzaamheid, milieu en efficiency.

De volgende focuspunten onder dit thema zijn van toepassing op de structuurvisie (niet alle focuspunten zijn overgenomen omdat deze geen ruimtelijke doorvertaling behoeven):

- het beter benutten van de bestaande potenties / sterke punten op het gebied van toerisme/ recreatie (o.a. landschappelijk waarde, historie) en industrie (symbiose tussen innovatieve en duurzame metaalgelieerde bedrijven);
- het innemen van een duidelijke positie binnen de brainport-regio met de onderscheidende punten van Cranendonck:
 - de aanwezigheid en kansen van het DIC;
 - de gunstige ligging in de Elat-regio ('schakelpunt' voor België en Limburg);
 - de goede bereikbaarheid (snelweg, spoor, vliegveld, potenties van de haven);
 - de ruimte op de huidige bedrijventerreinen (met name Airpark II en III);
- het binnen de kaders van de leefbaarheid ruimte geven aan infrastructurele ontwikkelingen om de economische ontwikkeling te stimuleren (weg, spoor, station, overslagterminal, vliegveld, water);
- het behouden en versterken van de positie van het MKB, door hen beter te faciliteren (o.a. revitalisering verouderde bedrijventerreinen, meer / passende bedrijfsruimte, breedband etc.);
- (het anticiperen op) het creëren van meer arbeidsplaatsen voor hoger opgeleiden (o.a. kenniswerkers) door in te steken op de totale keten van onderzoek tot eindproduct; het verbinden van bedrijfsleven en onderwijs om meer gebruik te maken van elkaars mogelijkheden (o.a. kennisnetwerken, stageplaatsen).

Recreatie + Toerisme

In Cranendonck kunnen inwoners en ook recreanten en toeristen genieten van de charme, het groene, het landelijke, het dorpse en het gastvrije van wat Cranendonck te bieden heeft. Er zijn uitgebreide wandel-, fiets en ruiterroutes, op de vele terrassen kan men genieten van een hapje en een drankje. Voor een gezellige Bourgondische dag moet je in Cranendonck zijn. Naast kleinschalige recreatie en toerisme wordt ook ruimte geboden aan recreatie en toerisme met een (boven) regionaal karakter, bijvoorbeeld met het Muzenrijk. In Cranendonck vervelen inwoners en bezoekers zich nooit!

De volgende focuspunten onder dit thema zijn van toepassing op de structuurvisie (niet alle focuspunten zijn overgenomen omdat deze geen ruimtelijke doorvertaling behoeven):

- het beter benutten van de mogelijkheden voor recreatie en toerisme en het scherp anticiperen op kansrijke initiatieven; ook meer meedenken met initiatiefnemers;
- het tegemoet komen aan de recreatieve behoefte van eigen inwoners en het aantrekken van mensen binnen en buiten de regio;
- het bewaken van de identiteit van Cranendonck als groene en rustieke gemeente; de ontwikkeling van recreatie en toerisme moet aansluiten bij deze identiteit (en niet ten koste gaan van);
- het bieden van een alternatief voor de moeilijke situatie in de agrarische sector door agrariërs te ondersteunen om de overstap te maken richting agrotourisme; dit voorkomt bovendien 'landschappelijk verval';
- het verbeteren van de verblijfsmogelijkheden (o.a. overnachtingsmogelijkheden, meer aanlegplaatsen voor fietsers en wandelaars)

Onderwijs

Gelet op de bevolkingssamenstelling moet Cranendonck zich vooral inzetten op het basisonderwijs. Het streven is dan ook, om de leefbaarheid en de sociale cohesie te bevorderen, om in iedere kern basisonderwijs te bieden.

Cranendonck zet in op kennisindustrie hiermee worden direct veel kansen gecreëerd voor de schoolgaande en in opleiding zijnde jeugd maar ook voor studenten. De kennisindustrie zal zich voornamelijk op en rondom het DIC vestigen.

De volgende focuspunten onder dit thema zijn van toepassing op de structuurvisie (niet alle focuspunten zijn overgenomen omdat deze geen ruimtelijke doorvertaling behoeven):

- het streven naar behoud van het basisonderwijs in de kernen en waar mogelijk het uitbreiden van de basisscholen tot brede scholen (ook toegankelijk voor kinderen met een beperking) / multifunctionele accommodaties (met o.a. kinderdagverblijf, naschoolse opvang etc.)
- het handhaven van onderbouw voor middelbaar onderwijs, voor zover de bevolkingssamenstelling dit toelaat (wel reëel kijken naar vraag en aanbod en betaalbaarheid);
- het verbeteren van de bereikbaarheid van voortgezet en speciaal onderwijs

Zorg

Cranendonck zet in op de zelfredzaamheid van de burgers. Zo wil de gemeente ouderen langer in hun woning te laten blijven wonen door het bouwen van levensloopbestendige woningen maar ook het aanpassen van huidige woningen moet mogelijk zijn.

De volgende focuspunten onder dit thema zijn van toepassing op de structuurvisie (niet alle focuspunten zijn overgenomen omdat deze geen ruimtelijke doorvertaling behoeven):

- het stimuleren van de zelfredzaamheid van haar inwoners;
- het faciliteren van inwoners om zo lang mogelijk in de eigen woning te wonen;
- het in nieuwbouwplannen voorrang geven aan vernieuwde woonzorgvormen en het anticiperen op innovatieve ontwikkelingen in de zorg (domotica, internet, glasvezel, breedband);
- het verbeteren van de bereikbaarheid van o.a. zorgvoorzieningen

Ruimtelijke ontwikkelingsvisie “Cranendonck”

Naast de structuurvisiePlus die in 1999 is vastgesteld heeft de gemeente Cranendonck in 2003 de Ruimtelijke ontwikkelingsvisie Cranendonck opgesteld. Hierin staat het motto “Cranendonck op weg naar 2020” centraal. De ruimtelijke ontwikkelingsvisie is een doorvertaling van de structuurvisiePlus die zich alleen richt op het stedelijk gebied. Zoals in de inleiding is beschreven, zijn de meeste doelen uit de structuurvisiePlus behaald/gerealiseerd, dit geldt dus ook voor de Ruimtelijke ontwikkelingsvisie.

Met de komst van deze nieuwe structuurvisie komen zowel de structuurvisiePlus als de ruimtelijke ontwikkelingsvisie te vervallen.

Woonvisie 2006-2010

De woonvisie 2006 - 2010 is op dit moment nog geldig beleid. De gemeente Cranendonck is bezig met een actualisatie van de woonvisie. Het traject van deze actualisatie loopt gelijk aan het traject van de structuurvisie. Indien mogelijk worden de gegevens uit de nieuwe

woonvisie later verwerkt. De woonvisie heeft een tijdsbestek van 4 jaar tot en met 2010 en maakt een doorkijk naar 2015.

De woonvisie 2006-2020 vervangt de in 2000 verschenen beleidsvisie Wonen en is in de zelfde systematiek op gesteld. De woonvisie beschrijft de huidige situatie per kern en geeft, aan de hand van een analyse, aan waar behoefte aan is. Binnen de gemeente Cranendonck is vooral behoefte aan woningen voor jongeren en ouderen. Gelet op de huidige ontwikkelingen zoals gezinsverdunding is het noodzakelijk om ook hier de woningbouw op aan te sluiten. Naast kleine gezinswoningen voor gezinsverdunding en starters wil de gemeente ook ruimte bieden aan de vrije sector middels het aanbieden van vrije kavels. Vervolgens wordt in de visie gekeken naar het aanbod, hier worden (lopende) projecten harde en zachte capaciteit opgenoemd.

Integraal Dorpsontwikkelingsplan (IDOP)

Voor alle zes de kernen is een IDOP opgesteld. Het doel van deze IDOP's is om de leefomgeving en de sociale cohesie in de kernen te verbeteren en/of te versterken. Hierbij wordt ingezet op de leefbaarheid, uitstraling en ruimtelijke structuur. Samen met de buurtplatforms per kern streeft de gemeente ernaar om het gegeven in iedere IDOP te kunnen verwezenlijken. Sommige aspecten zijn kleinschalig (bijvoorbeeld het herstel van een Jeu de Boules baan) en kunnen op een eenvoudige manier uitgevoerd worden. Andere projecten bijvoorbeeld het herinrichten van de markt in Budel of het Jan Maas plein in Soerendonk behoeven een heel andere aanpak. Deze projecten zijn van dusdanige omvang dat zij meegenomen dienen te worden in deze structuurvisie. Het gaat dan om de volgende projecten:

BUDEL

- er moeten meer woningen komen voor starters en senioren;
- voor de jeugd is er te weinig te doen, ook zij moeten een plekje krijgen;
- de markt moet meer uitstraling krijgen en aantrekkelijker worden;
- er moet één of meerdere overnachtingsmogelijkheden gerealiseerd worden.

BUDEL DORPLEIN

- er moeten meer woningen voor starters komen;
- er is al jarenlang de wens om een fietsbrug over het kanaal te realiseren om zo de recreatieve mogelijkheden aan de andere kant van het kanaal te benutten;
- de geringe voorzieningen die het dorp nu nog heeft, moeten kost wat kost behouden blijven;
- er is sprake van leegstand, voor deze gebouwen moeten nieuwe en passende functies gevonden worden.

BUDEL SCHOOT

- de Grootschoterweg is voor velen een doorn in het oog. Deze hele weg moet onder handen genomen worden;
- de voorzieningen in het dorp moeten behouden blijven;
- er moet een andere locatie gezocht worden voor Jong Nederland;
- de huurwoningen in Oud Schoot moeten ook onder handen genomen worden.

GASTEL

- er moeten meer woningen komen voor starters en senioren;
- de geringe voorzieningen die het dorp nu nog heeft moeten, kost wat kost behouden blijven;
- er is veel bedrijvigheid aan huis in Gastel, er moeten meer uitbreidingsmogelijkheden hiervoor komen.

MAARHEEZE

- er moeten meer woningen voor starters komen;
- Maarheeze heeft geen gezellig centrum. Er moet een centrum met sfeer en uitstraling gecreëerd worden;
- voor de jeugd, maar ook voor ouderen is er te weinig te doen, ook zij moeten een plekje krijgen;
- de komst van het Landbouw Ontwikkelings Gebied (LOG) moet tegen gehouden worden.

SOERENDONK

- meer woningen voor starters en senioren;
- verbeteren van de verkeersveiligheid
- meer uitbreidingsmogelijkheden voor (startende) bedrijven
- verbeteren van de inrichting van de openbare ruimte

Welstandsnota Gemeente Cranendonck 2008

In 2008 is de welstandsnota inwerking getreden. Hiermee is de welstand binnen de gemeente Cranendonck nagenoeg geheel komen te vervallen. Een geheel welstandvrije gemeente werd niet wenselijk geacht. Derhalve is gekozen voor een welstandsluwe gemeente. Het grootste gedeelte van de gemeente is welstandsvrij, slechts voor enkele gebieden rondom monumentale panden/ gebieden geldt de welstand nog. Daarnaast gaat de gemeente bij nieuwe ontwikkelingen meer met beeldkwaliteitplannen werken om enige vorm van ontwikkelingsbescherming te houden.

Ontwikkelingsplan Centrum Budel

Op 8 maart 2006 is door de gemeenteraad het ontwikkelingsplan voor het centrum van Budel vastgesteld. Met de vaststelling van dit plan gaf de gemeenteraad een duidelijke richting aan de toekomstige ontwikkeling van de detailhandel in het centrum van Budel. In 2011 is de herijking van het ontwikkelingsplan Budel centrum vastgesteld. Het beschrijft hoe het centrum van Budel zich in de toekomst moet ontwikkelen om ook in 2024 nog aantrekkelijk te zijn voor consument, toerist en recreant.

Het herziene plan is een meer uitgebreide versie van het ontwikkelingsplan dat in maart 2006 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het speelt nu meer in op trends en ontwikkelingen, zoals bevolkingskrimp, vergrijzing en het toenemende aantal internetaankopen. Daarnaast sluit het herziene ontwikkelingsplan beter aan op het bestaande beleid zoals dat door de gemeenteraad is vastgelegd in de algemene strategische visie voor Cranendonck 2009-2024. Het plan is tot stand gekomen op basis van onderzoek en in overleg met de Kamer van Koophandel, de Budelse Ondernemers Vereniging, Horeca Nederland – afdeling Cranendonck en andere belanghebbenden.

Speerpunten in het plan zijn ondermeer: het behoud van het gemeentehuis in het centrum, de ligging van supermarkten aan de randen van het centrumgebied als publiekstrekkers, meer sfeer in openbaar gebied, beperkte nieuwbouw van woningen, ruimte voor meer toerisme en recreatie, invoeren van centrummanagement, onbetaald parkeren op maaiveldniveau en een actievere rol van het gemeentebestuur. Ondernemers die met goede plannen komen, zullen zoveel mogelijk worden ondersteund door gemeente, want alleen door samenwerking zorgen we ervoor dat we ook in 2024 een goed functionerend en gezellig centrum hebben. Er worden kaders gesteld voor de volgende thema's:

- Detailhandel en consumentgerichte bedrijvigheid.
- Horeca
- Toerisme en recreatie
- Volkshuisvesting
- Openbare ruimte
- Verkeer en parkeren
- Centrummanagement

Masterplan Budel Schoot

Budel Schoot heeft in de gemeente Cranendonck een negatief imago en de binding van de eigen inwoners met het dorp is lager in vergelijking met de overige kernen. De afgelopen jaren heeft de kern een deel van de detailhandel zien vertrekken, wat geresulteerd heeft in een aantal leegstaande panden op in het oogspringende locaties. De woningcorporatie ziet het aantal reacties op vrijkomende woningen afnemen. De jongeren en ouderen in het dorp kunnen hun woonwens niet vervullen binnen het dorp.

Het masterplan volgt op het Integraal Dorpsontwikkelingsplan (IDOP). Zij geeft kaders aan en benoemt acties die betrekking hebben op de verbetering van de ruimtelijke uitstraling, aanpassingen in de woningvoorraad en op aspecten die het samenleven in het dorp moeten bevorderen. Het masterplan heeft enerzijds als doelstelling oplossingsrichtingen te geven voor de benoemde verbeterpunten; anderzijds wordt door uitvoering van het masterplan beoogd het imago van het dorp te verbeteren.

De volgende aspecten uit het masterplan zijn van toepassing op de structuurvisie:

RUIMTE

- het creëren van een warm dorpshart;
- de entrees moeten versterkt worden;
- de Grootsooterweg moet worden opgewaardeerd;
- het versterken van de landschappelijk context;
- het creëren van gevarieerde wijken als prettige woonomgeving;
- (nieuwe) locatie Jong Nederland.

SAMENLEVING

- optimaliseren voorzieningen niveau;
- ergernissen op het gebied van leefbaarheid wegnemen;
- aandacht voor kwetsbare groepen.

WONEN

- woonruimte bieden aan starters en senioren;

- inzetten op kwaliteit in plaats van kwantiteit;
- woning voorraad in Oud Schoot transformeren naar een meer gevarieerd aanbod wat aansluit bij de huidige woningmarktbehoefte;
- fysieke interventies in de woonomgeving worden aangepakt.

Gebiedsvisie “Kansen over de grenzen”

De gebiedsvisie is een onderzoek naar de sociaal-economische kansen voor energie en metaal

in het internationale gebied van de gemeente Cranendonck. De gebiedsvisie is geschreven in opdracht niet alleen de gemeente Cranendonck, maar ook in opdracht van de provincie Noord-Brabant, het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), het economisch samenwerkingsverband de Hoge Dunk en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM). Daarnaast zijn er ook andere Nederlandse en Vlaamse overheden, ondernemers, onderzoeksinstituten en geëngageerde burgers bij de opstelling van de visie betrokken geweest.

Het vertrekpunt voor de gebiedsvisie is het Duurzaam Industriepark Cranendonck (DIC). Doel van de gebiedsvisie is te laten zien of en hoe het DIC sociaaleconomisch ingebed kan worden in een ruimere omgeving cq. hoe het DIC ook gezien kan worden als een kans om andere vraagstukken op te lossen of ruimtelijke ontwikkelingen te entameren, die anders niet of moeilijk aan de orde zouden komen. De integraliteit van de gebiedsvisie bestaat er dan ook niet in om alle onderdelen en sectoren in een bepaald gebied onder één noemer te brengen, maar vooral om mogelijke verbindingen te leggen tussen DIC en andere veelbelovend kansen in een ruim interlokaal, interregionaal en mogelijk zelfs internationaal perspectief. De visie bevat naast schetsen vooral ook voorstellen voor concrete projecten, die mogelijkheden bieden voor gezamenlijke investeringsprogramma's in coproductie tussen (semi-)publieke, private en burgerpartijen. Het woord 'investering' wordt daarbij overigens breed opgevat en betreft zowel financiële injecties, als investeringen in tijd, expertise, draagvlak, wet- en regelgeving etc.

Kralensnoer

Op het schaalniveau van Cranendonck, zal de inbedding van DIC niet alleen afhankelijk zijn van de bevordering van innovatieve netwerken tussen bedrijven, maar ook van een sterkere relatie met de bedrijfs-/activiteitenterreinen in de buurt. Het aanbod van bedrijfspanden en bedrijventerreinen is groot en dat kan onderling gaan concurreren. Het DIC-terrein kan dan teveel gezien worden als 'een wat afgelegen categorie-5-terrein'. Als evenwel de zes werkerterreinen tussen haven en station gezamenlijk geprofileerd worden en de weg die hen verbindt opgewaardeerd, kan het hele aanbod de eigen specifieke ruimtelijke kwaliteit benutten, alle aanwezige bereikbaarheidswaarden optimaliseren en een meer gemeenschappelijke exploitatie en branding binnen de context van ELAt en de Kempische Stedenas stimuleren. Feitelijk wordt deze kralensnoer geflankeerd door een vergelijkbare kralensnoer die meer op wonen is georiënteerd: Budel Dorplein oud, Budel-Dorplein nieuw, Budel-Schoot, Budel Centrum, Gastel/Soerendonk en Maarheeze centrum. Dat biedt niet alleen mogelijkheden voor een ontsluitingsstructuur in een soort van laddersysteem, waar de woonkralen ontlast zijn van vrachtverkeer en de werkkralen ontlast van recreatief verkeer, het kan ook een opmaat zijn voor een aangepast omgevings- en inrichtingsbeleid op het gebied van woningdifferentiatie of 'het juiste bedrijf op de juiste plaats'.

Twaalf kansen tot duurzame innovatie

De gebiedsvisie noemt 12 kansen op waar Cranendonck zich mee op de kaart kan zetten, dit zijn kansen in de vorm van bedrijfsactiviteiten bij het DIC, maar ook recreatie, wonen, energie en educatie:

1. Restwarmte benutting
2. Verdere biobased kennisvalorisatie
3. Zonne-energie veld
4. Energiebuffering
5. Staalpoeder verwerking
6. Metalschool
7. Reststromen Nyrstar Budel
8. Grensoverschrijdend groen netwerk
9. Waterbuffering
10. Cantine te Budel - Dorplein c.a.
11. Grand Canal du Nord
12. Wonen in de Kempische As

Ten aanzien van deze 12 kansen zijn vervolgens drie mogelijke scenario's uitgewerkt. Door de gemeenteraad is gekozen voor scenario 3 'Vernieuwen'. Dit is het scenario dat in de gebiedsvisie wordt benoemd als het scenario dat daadwerkelijk een betere toekomst voor de bewoners van Cranendonck en omgeving kan bewerkstelligen. Op vele terreinen komen hier de mogelijkheden bij elkaar en kunnen verbindingen worden gelegd die een grote spin-off voor dit gebied en ver daarbuiten kan bewerkstellingen.

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

Het Gemeentelijk Verkeers- en VervoerPlan (GVVP) is een algemeen beleidskader waarin de beleidsdoelen op het gebied van verkeer en vervoer voor de periode 2006-2013 staan geformuleerd. Het GVVP biedt een visie op de verkeersstructuur voor de verschillende vervoerswijzen en geeft een visie op mensgerichte maatregelen. Dit alles met het doel om de leefbaarheid binnen de gemeente te verbeteren

In het GVVP staan verschillende knelpunten opgenomen, die zijn vertaald in maatregelen. Ten aanzien van de verschillende maatregelen zijn prioriteiten toegekend op basis van het effect van verkeersinhoudelijke overwegingen.

Hieronder is een aantal projecten weergegeven die voort zijn gekomen uit het GVVP:

- Aanleg fietspaden op verschillende locaties in Cranendonck
- Station Maarheeze
- Categorisering van wegen
- Aanpak verkeersonveilige wegen/kruisingen
- Verkeersonderwijs op basisscholen
- Randweg Zuid Budel
- Ontsluiting nieuwe ontwikkelingen

Visie Bebouwingsconcentraties

Cranendonck kent tal van bebouwingsconcentraties in het buitengebied.

Bebouwingsconcentraties zijn gebieden waar veel bebouwing bij elkaar staat. Het kan hier gaan om woningen, (agrarische) bedrijven of een combinatie hiervan. Onder bebouwingsconcentraties vallen 3 categorieën te weten:

1. Kernrandzone
2. Bebouwingscluster
3. Bebouwingslint

Gelet op de wijzigingen in het provinciaal beleid richt de visie zich voornamelijk nog op de ruimte voor ruimte regeling. Het provinciaal beleid geeft aan dat er in het buitengebied alleen burgerwoningen gebouwd mogen worden met de toepassing van de ruimte voor ruimte regeling. De visie bebouwingsconcentraties heeft een stedenbouwkundige functie. Op een kaart wordt per bebouwingsconcentratie aangegeven op welke percelen een Ruimte voor ruimte woning stedenbouwkundig aanvaardbaar is, waar zeker niet en waar een ruimte voor ruimte woning wellicht mogelijk is.

Belangrijk punt in de visie is dat de concentraties hun karakter niet verliezen door het toebrengen van extra bebouwing. Nieuwe bebouwing moet goed in de omgeving ingepast worden. In de gemeente liggen in totaal 32 bebouwingsconcentraties, verspreid in het buitengebied. Met name rondom de kernen Budel en Soerendonk liggen een groot aantal concentraties:

BUDEL

- Cranendoncklaan – Toom – Asbroekweg – Driebokstraat
- Grensweg – Zwarte weg
- Fabriekstraat
- Mulkstraat
- Meemortel
- Bosch – Boshdijk – Boshdijkdwarsstraat
- Nieuwe dijk – Schoordijk – Laarstraat
- Broekkant
- Keunenhoek – Heiligstraattje
- Maarheezerweg
- Gastelseweg – Burgskensstraat
- Bergbosweg – Berg – Voorterdijk
- Midbuulweg

BUDEL SCHOOT

- Hamonterweg – Poelderstraat – Zwarteweg
- Klein Schoot

GASTEL

- Kluisweg – Vennenweg
- Heikant
- Bergsestraat
- Grensweg – Bergakkers
- De Branten – Kouwbergen
- Hoogstraat

MAARHEEZE

- Het Laar – De Vinnen
- Hughten – Rummeling
- Drie Eikenstraat – De Kievit – Akkerstraat – Schimmelstraat

SOERENDONK

- Goorstraat – Kranenveld – Roerdomp – De Olifant
- De Olifant – Damenweg – Nieuwe Beek
- 't Hool
- De Branten
- De Moosten – Strijperdijk – Kluttershoek
- Reepad
- Cranendonck – van Egmondlaan – van Sevenbornlaan

Rondom de kern Budel Dorplein liggen geen bebouwingsconcentraties.

Landschapbeleidsplan

Het landschapbeleidsplan richt zich op het gehele buitengebied van Cranendonck. Het landschapbeleidsplan vormt de visie en het basisbeleid voor de indeling, structuur en uitstraling van het landschap van Cranendonck. Per landschapstype worden de visie, het beleid en in kleine mate het komen tot het wensbeeld beschreven:

Bos- en natuurgebieden

Cranendonck kent veel bos en natuurgebieden waaronder ook een aantal Natura-2000 gebieden. De bestaande natuurgebieden nemen een groot gedeelte van het buitengebied in. Door de aanwezigheid van deze gebieden die ieder voor zich zeer uniek zijn, vraagt ieder gebied om een eigen aanpak. Belangrijk hierin is dat de structuur en het eigen karakter behouden wordt en waar nodig versterkt.

Oude bouwlanden

De oude bouwlanden liggen met name geconcentreerd rond de kernen. De bouwlanden zijn herkenbaar door hun structuur; blokvormige verkaveling en een bochtige wegenstructuur. Binnen deze oude bouwlanden liggen nog een aantal bolle akkers. Deze bolle akkers dienen zo veel mogelijk beschermd te worden. Door de ruilverkaveling zijn de karakteristieken van de oude bouwlanden verdwenen dit karakter moet zoveel mogelijk teruggebracht worden.

Beekdalen

In het buitengebied liggen enkele opvallende beekdalen. Rondom de beken komt vaak begeleidende beplanting voor in de vorm van landschapselementen of broekbos. De beken hebben ook alleen een eigen uitstraling. Per beekdal zal bekeken moeten worden of deze uitstraling voldoet of dat deze versterkt dient te worden door bijvoorbeeld meandering terug te brengen.

Heide - ontginningen

Cranendonck kent relatief veel jong heideontginningslandschap. Door ruilverkavelingen is een deel van de onderlinge variatie in landschapstypen verdwenen. De historische lijnen zijn hier en daar nog zichtbaar. Belangrijk bij de heide en de ontginningslandschappen is dat de openheid behouden blijft. Slechts enkele lage beplanting is toegestaan.

Linten met laanbeplanting

Cranendonck kent veel lint met laanbeplanting. Deze linten hebben historische waarden en een structuurfunctie. Het is belangrijk deze linten met laanbeplanting vast te leggen en waar nodig te versterken.

Natuurbeleidsplan P.M.

Gebiedsvisie Baronie van Cranendonck

Tegen de achtergrond van toenemende leegstand en het vrijkomen van de gronden van de voormalige proefboerderij heeft de gemeente in september 2012 de geactualiseerde Gebiedsvisie Baronie van Cranendonck vastgesteld. Deze bevat een als ambitie geformuleerde visie op de toekomst, gericht op het duurzaam waarborgen en verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied vanuit de kernkwaliteiten cultuurhistorie, natuur en agrarisch landschap. Daartoe dienen bestaande cultuurhistorische waarden te worden behouden, versterkt en benut. Verder moet de relatie tussen natuur, cultuurhistorisch landschap en landbouw worden versterkt en dient te worden voorzien in de aanleg van een landschapspark, waarvan de inrichting is gebaseerd op de structuur van het landschap uit de periode 1830-1900. In deze ambitie vormt plan Hof van Cranendonck als toeristisch-recreatieve functie de drager voor de nagestreefde kwaliteitsimpuls en het duurzaam beheer daarvan. Van deze recreatieve invulling wordt in de gebiedsvisie verlangd dat zij op passende wijze aansluiting vindt bij de cultuurhistorische, natuurlijke en agrarische uitstraling van de Baronie van Cranendonck.

Beleidsvisie Externe Veiligheid

De gemeente heeft de ambitie om inwoners een veilige omgeving te bieden. De beleidsvisie is bedoeld om burgers en het bedrijfsleven duidelijkheid te bieden over hoe de gemeente om gaat met het ruimtelijk scheiden van risicovolle activiteiten en kwetsbare objecten. In de beleidsvisie worden keuzes gemaakt en de visie geeft aan waar ontwikkelingen mogelijk zijn en onder welke voorwaarden.

De volgende strategische uitgangspunten, die voor deze structuurvisie van belang zijn worden gesteld;

- het opheffen van bestaande niet acceptabele risico situaties;
- nieuwe risicovolle bedrijven zijn alleen toegestaan op de daartoe aangewezen terreinen;
- het risicovolle transport over de weg door de kernen zoveel mogelijk beperken;
- het toepassen van ruimtelijk maatwerk langs risicovolle infrastructuur;
- het reguleren van externe veiligheid met behulp van bestemmingsplannen.

Per gebied wordt beschreven welke ruimtelijke ontwikkelingen plaats moeten en/of mogen vinden:

Centrumgebied: de mogelijkheden moeten onderzocht worden om risicovolle inrichtingen te saneren. Nieuwe risicovolle inrichtingen zijn uitgesloten.

Woonwijken: de mogelijkheden moeten onderzocht worden om risicovolle inrichtingen op termijn te saneren. Nieuwe risicovolle inrichtingen zijn uitgesloten.

Buitengebied: door de historische groei wordt de aanwezigheid van een aantal risicobronnen als vanzelfsprekend gezien. Bestaande risicovolle activiteiten die hiermee samenhangen zijn toegestaan. Ruimtelijke ontwikkelingen nabij risicovolle infrastructuur zijn toegestaan, mits voldaan wordt aan de normen en de verantwoordingsplicht. Het vestigen van inrichtingen met propaantanks is mogelijk. Vestiging van LPG-tankstations is eveneens toegestaan.

Gemengde bedrijventerreinen: op bestaande bedrijventerreinen zijn bestaande risicovolle inrichtingen toegestaan. Voor nieuwvestiging hiervan geldt het “nee- tenzij principe”. Voor nieuwe kwetsbare objecten geldt de “ja- mits” regeling.

Intensieve bedrijventerreinen: binnen deze gebieden mogen nieuwe risicovolle inrichtingen zich vestigen.

Schuilhutten en Paardenbakkenbeleid.

De vraag naar schuilstallen is groot. De gemeente Cranendonck is een landelijke gemeenten en kenmerkt zich door het agrarische landschap. Een belangrijk onderdeel van dit agrarische landschap is het grazende vee. Het niet toestaan van schuilgelegenheden kan tot gevolg hebben dat het vee uit het landschap grotendeels verdwijnt.

De gemeente wil met haar schuilstallen beleid in specifiek aangewezen gebieden en onder strikte regels inclusief een beeldkwaliteitseis schuilhutten toestaan. De voornaamste regels bij het toestaan van schuilstallen zijn;

- Schuilhutten zijn alleen toegestaan binnen de bestemmingen ‘Agrarisch’ en ‘Agrarisch met waarden 1’ indien zij in ‘wro-zone - ontheffingsgebied schuilhutten’ zijn gelegen.
- de schuilhut moet aansluiten bij gebouwen in de directe omgeving. Indien deze niet aanwezig zijn moet de schuilhut aansluiten bij groenelementen in de omgeving
- de schuilhut mag maximaal 30m² bedragen en moet aan minstens één zijde open zijn

Het houden van paarden (hobbymatig of bedrijfsmatig) heeft meestal tot gevolg, dat er ook paardenbakken worden aangelegd, die afbreuk kunnen doen aan de landschappelijke waarde van het betreffende gebied. Daarbij spelen zaken als de situering van de paardenbak en de inrichting een rol. Het aantal zogenaamde buitenbakken/ paardenbakken in het buitengebied neemt gestaag toe. Het nieuwe beleid staat paardenbakken binnen de agrarische bouwblokken en bestemmingsvlakken (Wonen, Wonen – Buitengoed, Bedrijf Semi-agrarisch, Bedrijf Niet agrarisch, Recreatie, Sport, Maatschappelijk) direct toe. Een paardenbak heeft normaliter een afmeting van 20 bij 40 meter of 20 bij 60 meter, paardenbakken van deze afmetingen passen bijna nooit geheel binnen het bouwblok of bestemmingsvlak. Het beleid richt zich op paardenbakken die geheel of gedeeltelijk buiten het bouwblok vallen. Hiervoor gelden ook weer strikte regels incl. een beeldkwaliteitseis;

- de paardenbak mag geen inbreuk maken op het landschap en moet evenwijdig aan het bouwblok lopen;
- het perceel waarop de paardenbak wordt gesitueerd, heeft een oppervlak van minimaal 2500m².

Het toepassen van het schuilhutten en paardenbakkenbeleid is alleen mogelijk via de ontheffingen die opgenomen zijn in de bestemmingsplannen die gelden voor het buitengebied.

Beleidsvisie Externe Veiligheid

De beleidsvisie heeft tot doel de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen, tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Daarbij vormt deze notitie een instrument om het gewenste beleid voor de verschillende risicobronnen vast te leggen. Hiervoor wordt aandacht besteed aan de beheersing van de risico's die gepaard gaan met het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen (zoals LPG of ammoniak) over de weg en door buisleidingen.

Daarnaast heeft de beleidsvisie eveneens als doel dat bij een aantal besluiten in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) en de Woningwet verwezen kan worden naar het onderhavige document. Het telkens opnieuw motiveren van dergelijke besluiten op het gebied van externe veiligheid kan hierdoor achterwege blijven.

De visie richt zich op 4 pijlers:

1. risicovolle bedrijven
2. risicovolle infrastructuur
3. ruimtegebruik nabij risicobronnen
4. beheersbaarheid

Beleidsplan Wet Maatschappelijke ondersteuning

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om eens in de vier jaar een Wmo-beleidsplan op te stellen.

Daarnaast wil de gemeenteraad naar aanleiding van een onderzoek van de rekenkamercommissie een extra impuls geven aan de maatschappelijke ondersteuning in Cranendonck. De gemeenteraad heeft hiervoor een bestuursopdracht vastgesteld. Dit Wmo-beleidsplan is een uitwerking van deze bestuursopdracht. De belangrijkste voorwaarden uit deze opdracht zijn:

- *Vier jaar na de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning is het zaak om de Wmo meer lokaal ingebed te krijgen en om tot de kern van de zaak te komen: activering van onderlinge steun. Er moet een verschuiving van verantwoordelijkheid plaats vinden van de overheid naar burgers en instellingen, waarbij wordt onderzocht op welke manier de gemeente de juiste randvoorwaarden creëert.*
- *Het nieuwe beleid moet 'Cranendonck-specifiek' zijn. Het moet aansluiten bij het behouden en versterken van het 'eigene' van elke kern en het versterken van de sociale cohesie.*
- *Er moet sprake zijn van een cultuurverandering, zowel binnen als buiten het gemeentehuis.*
- *De zelfredzaamheid van mensen moet worden gestimuleerd, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen woning kunnen wonen.*
- *De gemeente zorgt uiteindelijk voor een vangnet voor die mensen waarbij de zelfredzaamheid in het gedrang komt.*
- *Er moeten duidelijke verbindingen zijn naar andere beleidsterreinen, zoals:*

- *Voldoende geschikte woningen*
- *Het behoud van goedlopende voorzieningen in de kernen (gemeenschapshuis, zo mogelijk een basisschool en een sociaal contactpunt)*
- *Het verbeteren van het openbaar vervoer, zodat de voorzieningen in andere kernen goed bereikbaar zijn voor met name ouderen.*

De eigen kracht en onderlinge steun van onze inwoners bevorderen. Dat is het doel van het nieuwe Wmo-beleidsplan 2012-2015.

Het overgrote deel van de mensen is in staat om het eigen leven goed te organiseren, alleen of met hulp van anderen. Voor een kleine groep mensen is meedoen op eigen kracht niet vanzelfsprekend. Deze groep heeft zware problemen die vragen om langdurige ondersteuning en zorg. Dit kan gaan om een lichamelijke of verstandelijke beperking, maar ook om psychische problemen of gezinnen in de knel.

De groep mensen die langdurige ondersteuning nodig heeft wordt wel steeds groter.

Mensen worden steeds ouder en willen het liefst zo lang mogelijk in de eigen omgeving oud worden.

Deze zorg kan op den duur niet meer professioneel worden uitgevoerd. Daar is straks het geld en het personeel niet meer voor.

De vraag is hoe we mensen weer met elkaar in contact brengen. Dat is de uitdaging voor de komende jaren.

Om de maatschappelijke ondersteuning te versterken worden er drie lijnen uitgewerkt:

1. Meedoen en eigen verantwoordelijkheid versterken

We gaan mensen bewust maken van de vergrijzing en de gevolgen daarvan. Jongere ouderen worden gestimuleerd om de eigen woning aan te passen nu ze vitaal zijn.

Algemene toegankelijke zaken, zoals een boodschappen-, klussendienst of ontmoeting in het gemeenschapshuis worden gestimuleerd.

2. Onderlinge ondersteuning versterken

We willen vooral de onderlinge ondersteuning in de verschillende kernen versterken. Op dorpsniveau kunnen mensen makkelijker met elkaar in contact worden gebracht. Hierbij betrekken we de inwoners en verenigingen van de kernen en betrokken instellingen.

3. Vangnet maken

Ook de zorg en dienstverlening gaan we zoveel mogelijk kerngericht organiseren. We gaan uitzoeken hoe een vertrouwenspersoon per dorp kan worden ingevuld.

Groenvisie Soerendonk

Voor de kern Soerendonk is een groenvisie vastgesteld. Het betreft hier een pilot project.

Het voornemen is om voor alle kernen een groenvisie op te stellen. In de groenvisie wordt ingegaan op de identiteit van het dorp en het ruimtelijk beeld. De groenvisie vormt de eerste aanzet voor het waarborgen en versterken van de kwaliteit van de openbare ruimte.

De visie voor Soerendonk geeft aan dat het groen een structurerende werking moet hebben en het groen mede de identiteit van Soerendonk bepaald. Daarnaast levert het groen een bijdrage aan een sfeervolle en aantrekkelijke woon- en leefomgeving. In de visie worden de volgende aspecten nader toegelicht:

- Het lint (Molenheide, Dorpsstraat Zitterd)moet versterkt worden hierbij moet de huidige identiteit van een informele onregelmatige groenstructuur behouden blijven
- De brinken moeten verdeeld worden in historische en nieuwe brinken. De brinken moeten in hun oude staat teruggebracht worden, parkeerplaatsen zijn niet wenselijk. Door de jaren zijn de vormen niet duidelijk meer zichtbaar. Deze moeten weer geaccentueerd worden.
- De zuidelijke entree van het dorp moet opgewaardeerd worden.
- Het groen op wijk niveau moet vereenvoudigd worden en een oriënterende functie krijgen.
- Het groen op buurniveau moet het karakter en de leefbaarheid bepalen, het groen is hierin sfeerbepalend.
- De dorpranden moeten beter aangekleed worden met groen, er moeten 'zachte' dorpranden ontstaan.

BIJLAGE 3

Gemeentelijke gebiedsinventarisatie

Lagenbenadering:

Deel 1 – occupatie

Deel 2 – netwerken

Deel 3 - ondergrond

Deel 1 inventarisatie - occupatie

De gemeente

Cranendonck is een groene gemeente met zes kernen en een groot aantal bebouwingsconcentraties in een landelijk gebied, gelegen aan de snelweg A2 tussen Eindhoven en Weert. De zes dorpskernen hebben elk hun eigen identiteit en karakter. De verschillende kernen en diens verschillende eigenheden geven de gemeente Cranendonck haar karakter. Deze verscheidenheid is tevens de kracht van het karakter van Cranendonck. De typisch oude dorpsgezichten sluiten naadloos aan op moderne woonwijken. Een eigentijdse infrastructuur leidt naar natuurgebieden waar een bijna serene rust heerst.

De gemeente Cranendonck is de meest zuidelijke gemeente van Brabant en valt binnen de regio Brabant zuidoost / Eindhoven. De gemeente heeft een totaal oppervlak van 78,14 vierkante kilometer, hiervan is 98% land en slechts 2% water.

Inwoners

De gemeente telde op 1 januari 2014 20.347 inwoners. In onderstaand overzicht zijn de inwoners per kern opgenomen.

Kernen en inwoneraantallen

Budel	9.125
Budel- Dorplein	1.464
Budel- Schoot	2.038
Gastel	689
Maarheeze	5.248
Soerendonk	1.779
Totaal	20.347

Bereikbaarheid

De gemeente is goed te bereiken via de rijksweg A2. Binnen de gemeente liggen geen provinciale wegen. Van oudsher zijn de provinciale wegen overgedragen aan de gemeente. De hoofdontsluitingsweg van de gemeente verbindt de dorpen Maarheeze, Soerendonk, Budel, Budel-Schoot en Budel-Dorplein, alleen het dorp Gastel is niet aangesloten op deze hoofdontsluiting. Doordat de weg dwars door de dorpskernen loopt veroorzaakt deze op sommige plekken overlast en barrièrevorming.

Daarnaast is de gemeente goed bereikbaar per spoor via het traject Eindhoven – Weert. In Maarheeze is sinds 2010 weer een station gevestigd. Door de kern Budel-Schoot loopt de IJzeren Rijn. Deze spoorlijn verbindt Antwerpen met het Ruhrgebied in Duitsland. Op dit moment wordt deze spoorlijn in zeer beperkte mate gebruikt. Voor de gemeente Cranendonck geldt dat er per etmaal één goederentrein vanuit Antwerpen naar de zinkfabriek rijdt. In de toekomst gaat dit wellicht veranderen en zal de intensiteit van het spoor toenemen.

Met de komst van het station zijn de busroutes binnen de gemeente en van naar Eindhoven en Weert gewijzigd. Alle kernen zijn met het openbaar vervoer via de wijziging bereikbaar gebleven, middels de normale busroutes en/of de buurtbus.

Voor verplaatsing binnen kernen maar ook van en naar de verschillende kernen wordt door de inwoners veelvuldig gebruik gemaakt van de fiets. Langs alle doorgaande wegen liggen aparte fietspaden.

De gemeente beschikt ook over een vliegveld; Kempen Airport. Het vliegveld is gelegen ten oosten van Budel nabij het bedrijventerrein Airpark. Het vliegveld wordt met name gebruikt voor pleziervluchten, privé- en bedrijfsvluchten..

Dorpen

De gemeente Cranendonck (20.368 inwoners) is opgebouwd uit zes kernen, van groot naar klein: Budel, Maarheeze, Budel-Schoot, Soerendonk, Budel-Dorplein, en Gastel. Elke kern heeft haar eigen karakter en eigen identiteit. De directe omgeving van de kernen, het buitengebied met haar bebouwingscontracties geven een grote bijdrage aan deze identiteit en het karakter van iedere kern.

Budel

Budel is qua oppervlak en aantal inwoners het grootste dorp binnen de gemeente. Budel heeft het grootste voorzieningenniveau en biedt de meeste werkgelegenheid. Zowel binnen als ook buiten de kern biedt Budel veel ruimte voor wonen en werken. Buiten de kern vindt dit voornamelijk plaats in de vele bebouwingsconcentraties rondom de kern.

Budel is ontstaan als beekdalnederzetting. De eerste bewoners vestigden zich naast de Buulder Aa. Het waterloopje 'de Moezel' heeft naar alle waarschijnlijkheid bij het plaatsen van het gehucht een grote rol gespeeld. De in het verleden nabij gelegen gehuchten Broekkant, Schoordijk, Meemortel, MidBuul, Heesakker, Heikant, Toom, Asbroekweg en de Berg zijn in de loop der jaren geheel of gedeeltelijk opgegaan in de steeds verdere uitbreiding van Budel. Slechts een aantal gehuchten zijn in het buitengebied blijven liggen zoals Keunenhoek en Bosch. Door de sterke groei van Budel liggen deze gehuchten momenteel op geringe afstand van Budel. Mede door de samensmelting van deze gehuchten en Budel kan er gesproken worden van een typisch 'kransakkerdorp'.

Budel kenmerkt zich door haar oude lintenstructuur die allen samenkomen op de markt. Aan deze linten zijn nog oude en historische panden te vinden. In de jaren '60 en '70 zijn meerdere naoorlogse wijken gebouwd aan de toenmalige randen. Ook de komst van de Nassau Dietz Nassau Dietz kazerne heeft een bijdrage geleverd aan de groei van Budel.

De markt vormt het functionele hart van Budel. De markt heeft een centrumfunctie met bovengemeentelijk karakter. Ook de overige kernen maken gebruik van de voorzieningen in Budel. De centrumfunctie wordt versterkt door de aanwezigheid van de kerk op loopafstand en het Schepenhuis. De centrumfunctie van de markt is na de oorlog uitgebreid met de ontwikkeling van het Capucijnerplein en de komst van het gemeentehuis.

Budel-Dorplein

Budel-Dorplein is vergeleken met de andere kernen een 'jong' dorp. Budel-Dorplein is ontstaan als fabrieksdorp bij de zinkfabriek. In 1892 werd de zinkfabriek gesticht. De locatie voor de zinkfabriek werd strategisch uitgekozen, nabij de spoorlijn Antwerpen – Mönchengladbach en de Zuid-Willemsvaart, het water in de omliggende vennen kon

gebruikt worden als koelwater. De gebroeders Dor zorgden goed voor hun werknemers. Zo bouwden zij woningen voor de werknemers en zorgden voor een winkel, een kantine en een school voor de kinderen. Naast deze voorzieningen werden er een kerk, een kapel, postkantoor en zelfs de kleinste gevangenis van Nederland gebouwd.

De bestuurders mochten de grote herenhuizen betrekken, de arbeiders in de veel kleinere arbeiderswoningen. Deze verschillende woningtypen zijn vandaag de dag nog steeds herkenbaar. Het fabrieksdorp werd planmatig ontwikkeld, waarbij de verbinding met de zinkfabriek zo optimaal mogelijk was. De stijl waarin bijna alle woningen gebouwd zijn is de 'Waalse stijl'.

De combinatie van fabrieksdorp, de planmatige opzet en de architectuurstijl is uniek. Het bijzondere karakter van Budel-Dorplein is goed bewaard gebleven. Hierdoor is het dorp aangemerkt als 'beschermde dorpsgezichten'. In dit beschermde dorpsgezicht zijn ook de oude fabrieksgebouwen van de zinkfabriek opgenomen. Dorplein in de huidige situatie kent twee deelgebieden: Het oude fabrieksdorp in het oosten, wat nagenoeg geheel intact is gebleven, en het nieuwere Dorplein west. In dit deel hebben tijdens de oorlog een aantal kleinschalige uitbreidingen plaatsgevonden. Op de grens tussen de twee deelgebieden heeft het gemeenschapshuis 'De Schakel' een centrale plek gekregen.

Dorplein heeft hedendaags vooral een woonfunctie, er zijn maar een klein aantal voorzieningen aanwezig zoals een aantal winkels, een basisschool en een gemeenschapshuis.

Een kenmerkend gebouw voor Budel-Dorplein is de 'Cantine'. Hierin is op dit moment het asielzoekerscentrum (AZC) gevestigd.

Budel-Schoot

Budel-Schoot is ontstaan door de samensmelting van de gehuchten Groot Schoot en Klein Schoot. Met de komst van het station aan de IJzeren Rijn kreeg Budel-Schoot de mogelijkheid om door te groeien. Ook de komst van de zinkfabriek zorgde ervoor dat Budel-Schoot zich verder kon ontwikkelen tot een volwaardig dorp. Rondom het station werden de eerste woningen en voorzieningen ontwikkeld. Deze breidden zich steeds verder uit naar de Grootschoterweg. In de jaren '60 en '70 groeide Schoot verder. Zowel ten westen als ten oosten van de Grootschoterweg werden wijken gebouwd in totaal verschillende verkavelingen. De Grootschoterweg vormt hedendaags een grens tussen deze twee delen.

Ook in Budel-Schoot ligt de nadruk op de woonfunctie. Het centrum van Schoot heeft zich voornamelijk gevestigd aan de Grootschoterweg. Hier vindt men winkels, horeca en enkele kleine bedrijven. Helaas zijn in Schoot de eerste gevolgen van de krimp zichtbaar. Veel panden staan leeg.

Gastel

Gastel is een beekdalnederzetting. Het eerste gehucht Gastel heeft zich gesitueerd nabij de Buulder Aa en de Strijper Aa. Gastel is één van de zeldzame kapelgehuchten die Brabant nog rijk is. De huidige kapel die op het centrale Cornelisplein staat is rond 1800 gebouwd. De eerste kapel op deze locatie werd in 15e eeuw opgericht.

De oude nederzettingstructuur is in Gastel nog heel goed zichtbaar. Het Cornelisplein als hart van de kern waar verschillende linten samen komen. Deze linten verbinden Gastel met Budel en Soerendonk en de Achelse Kluis in Hamont-Achel (België).

De nederzettingstructuur is in de loop der jaren nagenoeg intact gebleven. De bebouwing aan een aantal linten is toegenomen. Hierdoor zijn zichtlocaties op een aantal plekken verdwenen. In Gastel is in de jaren '60 / '70 een nieuwe wijk gerealiseerd, hierin is ook het gemeenschapshuis en de basisschool gelegen. Deze wijk heeft ondanks haar geringe omvang gezorgd voor een grote groei van het dorp. Naast deze voorzieningen en een paar dorpscafés heeft Gastel geen overige voorzieningen.

Binnen Gastel vindt veel kleinschalige bedrijvigheid plaats bij de woningen. Van oorsprong waren dit ambachtelijke beroepen. Nu zijn het beroepen die diensten leveren voor de primaire en secundaire levensbehoeften van de inwoners van Gastel en de overige inwoners van Cranendonck. Gastel heeft dus in eerste instantie een woonfunctie maar komt daarnaast in kleine mate tegemoet aan de werkbehoefte van haar eigen inwoners.

Maarheeze

Ook Maarheeze is een beekdalnederzetting. De eerste inwoners van Maarheeze gevestigde zich nabij de waterlopen. De oude kern van Maarheeze ligt ten westen van de A2. Dit oude deel van Maarheeze is gevestigd nabij de kerk. De kerk staat nagenoeg op dezelfde locatie als zijn middeleeuwse voorganger. Dit gedeelte van Maarheeze, de kerk met de omliggende oude boerderijen, zijn karakteristiek voor Maarheeze. Met de komst van de rijksweg, de A2, is dit oude gedeelte van de overige kern gescheiden.

Naast Maarheeze waren er de gehuchten Vogelsberg, Oudenboom, Hughten en 't Laar. Bij de verdere ontwikkelingen van Maarheeze, mede door de komst van het oude station in 1913 kon Maarheeze doorontwikkelen. Bij deze groei zijn de gehuchten Vogelsberg en Oudenboom binnen de kern Maarheeze komen te vallen. Door de komst van de spoorlijn werd het gehucht Hughten fysiek gescheiden van de kern Maarheeze. Door de groei werden ook aan de oostelijke zijde van Maarheeze uitbreidingen gerealiseerd zoals Kamersven en El Pinar.

Na de Tweede Wereldoorlog is Maarheeze explosief gegroeid ten zuiden van de Stationstraat. In de periode tussen 1980 en 1990 zijn in het noorden de wijken Bruine Akkers en de Neerlanden sterk gerealiseerd. De Stationsstraat vormt de verbinding tussen het noordelijke en het zuidelijke gedeelte en ook het oude Maarheeze aan de andere kant van de rijksweg. De Stationsstraat heeft met haar verscheidenheid aan functies een centrum functie, aan deze centrumfunctie is later ook de Smits van Ooyenlaan toegevoegd.

Maarheeze heeft wonen als hoofdfunctie, door de aanwezigheid van twee bedrijventerreinen Rondven en Den Engelsman draagt zij ook bij aan de lokale economie. Na Budel is Maarheeze het tweede dorp dat een centrumfunctie heeft door de vele verschillende voorzieningen die aanwezig zijn. Maarheeze heeft echter geen echt dorpshart, de voorzieningen liggen hiervoor te veel verspreid.

Door haar strategische ligging aan de A2 en het spoor heeft Maarheeze in de loop der jaren veel mensen van buitenaf aangetrokken, Maarheeze is dan ook te typeren als forenzen dorp. De A2 en het spoor hebben ook een keerzijde, beide verkeersaders vormen een barrière.

Soerendonk

Naast Budel, Gastel en Maarheeze is ook Soerendonk een beekdalnederzetting. De eerste inwoners hebben zich nabij de beken gevestigd. Het hart van de oude kern van Soerendonk wordt gevormd door de centrale brink, welke de Dorpsstraat en de Damenweg verbindt. De gehuchten Eikenschoor, Winkel, Zitterd en Heuvel vormen een krans rondom het dorpshart. Zowel in de kern als daarbuiten zijn kleine historische akkercomplexen nog herkenbaar. Vandaag de dag is het akkercomplex 'Dorpsakkers' binnen de kern nog zichtbaar. Met de geplande woningbouw in het vooruitzicht zal ook dit herkenbare element verdwijnen. Het akkercomplex ten zuiden van 't Winkel en Zitterd is nog goed intact.

Naast het kransakker patroon heeft Soerendonk zich vooral ontwikkeld langs het dorpslint. Dit lint wordt gevormd door de wegen Molenheide, Dorpsstraat Zitterd. Dit lint was in het verleden een doorgaande handelsroute. Aan weerszijden van het lint is lintbebouwing gerealiseerd. In de loop der jaren zijn de open stukken en akkers tussen de boerderijen vol gebouwd.

Na de Tweede Wereldoorlog is ook Soerendonk sterk gegroeid. In vergelijking met de andere kernen hebben er geen grote uitbreidingen plaatsgevonden, maar zijn de nieuwe woningen gebouwd op de open akkers die door het kransakker patroon behouden waren.

Kenmerkend voor Soerendonk zijn de vele brinken in en net buiten het dorp. Deze brinken hebben cultuurhistorische waarden. Het samenspel van de brinken tussen de (historische) bebouwing is op veel plaatsen goed bewaard gebleven en is daarmee kenmerkend voor het dorp.

In Soerendonk zijn, naast het kleinschalige bedrijventerrein Molenheide, een aantal voorzieningen aanwezig; naast het gemeenschapshuis zijn er een aantal winkels en in verhouding tot de overige kernen veel horecagelegenheden.

Bedrijvigheid

Cranendonck is te onderscheiden als 'plattelandsgemeente'. Met haar grote buitengebied biedt de gemeente ruimte aan veel agrarische en semi-agrarische bedrijven. Cranendonck is geen doorsnee 'plattelandsgemeente', naast de agrarische sector biedt zij tal van andere mogelijkheden.

Agrarische sector

De intensieve veehouderij is binnen Cranendonck nog de grootste agrarische sector, melkveebedrijven, akker- en tuinbouwbedrijven komen er ook veel voor. Opvallend in de regio, en dus ook in Cranendonck, is de opkomende paardensector. Veel agrariërs starten naast hun reguliere bedrijfsvoering, activiteiten in de paardensector. Voor agrariërs is het in deze tijd moeilijk om het hoofd boven water te houden, mede hierdoor ontplooiën zich steeds meer nevenactiviteiten in en rondom de boerderij. Dit kunnen activiteiten zijn in de agrarische trant maar bijvoorbeeld ook sportieve en/of recreatieve nevenactiviteiten.

Bedrijventerreinen

Binnen de gemeente liggen vijf bedrijventerreinen. Deze bedrijventerreinen zijn een belangrijke economische pijler en bieden volop werkgelegenheid binnen de gemeente. De

bedrijventerreinen bieden veel ruimte aan lokale bedrijven. Veel gevestigde bedrijven hebben hun oorsprong in de gemeente.

Bedrijventerrein Airpark – Budel

Airpark is het 'nieuwe' bedrijventerrein in Budel en is volop in ontwikkeling. Veel bedrijven uit de gemeente, maar ook daarbuiten, die willen doorgroeien verplaatsen zich naar het Airpark. Het Airpark is een ander soort type bedrijventerrein dan de bedrijventerreinen die tegen de kernen aanliggen. Airpark is gericht op die bedrijven die op grond van hun bedrijfsactiviteiten niet gewenst zijn in de directe omgeving van woongebieden.

Airpark geeft voorrang aan lokale bedrijven, uit het gebied Cranendonck / Heeze-Leende, maar ook vestiging van regionale bedrijven is toegestaan.

De Randweg-Oost ontsluit het bedrijventerrein via een directe verbinding met de A2. De kracht van het bedrijventerrein wordt daarnaast gehaald uit de aanwezigheid van het vliegveld Kempen Airpark.

De maximale milieucategorie die is toegestaan is milieucategorie 3. Het huidige bedrijventerrein heeft een oppervlak van circa 20 hectare. Daarbij is er de uitbreidingslocatie Airpark II en III van samen 24 hectare groot waarvan 14,5 hectare nog uitgeefbaar is.

Bedrijventerrein Den Engelsman – Rondven – Maarheeze

Ten oosten van Maarheeze liggen de bedrijventerreinen Den Engelsman en het Rondven. Deze bedrijventerreinen zijn in de loop der jaren aan elkaar gegroeid waardoor nu fysiek sprake is van één bedrijventerrein. De bedrijventerreinen hebben samen een oppervlak van circa 50 ha.

Binnen het bedrijventerrein zijn geen mogelijkheden meer voor nieuwvestigingen. Het terrein is geheel uitgegeven. Het bedrijventerrein is goed ontsloten via Driebos, wat direct in verbinding staat met de rijksweg A2.

De maximale milieucategorie die hier is toegestaan, is milieucategorie 3

Bedrijventerrein De Meemortel – Budel

Ten zuidoosten van Budel ligt het bedrijventerrein De Meemortel. Het plangebied werd tot en met de jaren zestig van de 20e eeuw gebruikt als agrarisch gebied. In 1973 is er een planologisch juridische basis gekomen voor het vestigen van bedrijvigheid. Destijds lag het bedrijventerrein op ruime afstand van de kern Budel. In de loop der jaren is Budel dermate gegroeid, waardoor het bedrijventerrein aan drie zijden wordt omringd door woonwijken. Het bedrijventerrein is sterk verouderd. De kwaliteit van de openbare ruimte is verslechterd. Tevens liggen er een aantal bedrijven die de gemeente bij voorkeur verplaatst naar het bedrijventerrein Airpark.

Het bedrijventerrein is goed bereikbaar, het is gelegen tussen de Fabrieksstraat, en de doorgaande weg tussen Budel en Weert, de Meemortel. Ook vanuit de kern van Budel is het bedrijventerrein goed te bereiken.

Het terrein heeft een grootte van circa 14 ha en kan gekarakteriseerd worden als een kleinschalig, lokaal/regionaal georiënteerd bedrijventerrein. Opvallend is de vele detailhandel die op het bedrijventerrein plaatsvindt. Zoals de vele autobedrijven, doe-het-zelf-winkel, keukenboer, notaris etc.

De maximale milieucategorie die is toegestaan is milieucategorie 3.2, er wordt uitzondering gemaakt voor de reeds bestaande bedrijven die een hogere milieucategorie hebben.

Bedrijventerrein Molenheide – Soerendonk

Molenheide is een vrij nieuw, kleinschalig bedrijventerrein in het noordoosten van Soerendonk. Door de groei van Soerendonk is het bedrijventerrein tegen de kern aan komen te liggen in de jaren negentig van de vorige eeuw heeft het gebied zich verder ontwikkeld als bedrijventerrein. Het bedrijventerrein is te bereiken via de doorgaande weg van Maarheeze naar Budel, de Molenheide. Op het bedrijventerrein zijn alleen lokale bedrijven gevestigd. Bij alle bedrijven is een bedrijfswoning gerealiseerd. Het bedrijventerrein is volledig bebouwd. Doordat het direct grenst aan woongebieden is uitbreiding niet meer aan de orde.

De maximale toegestane milieucategorie die is toegestaan is milieucategorie 3.2. Het terrein is circa 4 hectare groot.

Industrieterrein – Budel-Dorplein / Duurzaam Industriepark Cranendonck

De ligging van dit industrieterrein is ten tijde van de nieuwvestiging door de gebroeders Dor strategisch uitgekozen (zie ook de historie). Hedendaags is de locatie uniek te noemen met de omliggende natuurgebieden.

De zinkfabriek wil zich verder gaan ontplooiën waarbij gebruik gemaakt wordt van synergie; restproducten (zoals warmte van de zink) zijn grondstoffen voor andere bedrijven. Deze soort bedrijven mogen zich gaan vestigen op het Duurzaam Industriepark Cranendonck. Door het steeds maar uitgroeien van bedrijven die reststoffen van een ander als grondstoffen gebruiken ontstaat een keten. Voor Cranendonck en de regio is de ontwikkeling van het DIC een belangrijke economische stimulans. Die stimulans is nodig, omdat de werkgelegenheid en de economische structuur in Cranendonck kwetsbaar is.

De ontwikkelingen voor het Duurzaam Industriepark Cranendonck (DIC) zijn in volle gang. Het huidige terrein van de zinkfabriek en de bijbehorende gronden is al bestemd als industrieterrein (1991). Er wordt hedendaags een industrieterrein mogelijk gemaakt van circa 44 ha. Het DIC wordt een industrieterrein waar zware industrie, maximaal milieucategorie 5.3 is toegestaan. Het nieuwe terrein krijgt een oppervlak van circa 109 hectare waarvan 16 hectare ingericht gaat worden voor natuur.

In de gemeente Cranendonck zijn momenteel relatief veel mensen werkzaam in de industrie en het bedrijfsleven. Een verdere ontwikkeling hiervan is, ook in regionaal perspectief, erg belangrijk. Modern gemengde bedrijventerreinen zijn er al voldoende. Maar zelfs op provinciaal niveau zijn er zeer weinig vestigingsmogelijkheden voor zware en grootschalige bedrijven. Het DIC zal hieraan ruimte bieden, uiteraard wel binnen strakke kaders ingegeven door het symbiosemodel. Met het DIC is het mogelijk om, een deel van, de economische kwetsbaarheid te verkleinen. Prognoses geven aan dat het DIC tot een extra werkgelegenheid van ruim 1.500 arbeidsplaatsen kan leiden. Daarmee wordt de toekomst van de lokale en regionale economie voor een belangrijk gedeelte veilig gesteld.

Detailhandel en horeca

Het voorzieningenniveau binnen de gemeente verschilt tussen de zes kernen. Budel, maar ook Maarheeze vervullen een grote centrumrol. In beide kernen liggen verschillende voorzieningen op primair (dagelijkse behoefte) en secundair niveau (niet dagelijkse

behoefte). De overige kernen hebben een lager voorzieningenniveau. Budel-Schoot had een groot aanbod aan detailhandel en horeca, door leegloop is dit aanbod sterk afgenomen.

De detailhandel en horeca zijn binnen de kernen Budel, Budel-Schoot en Maarheeze voor het overgrote deel gevestigd binnen het centrumgebied. In de kernen Budel-Dorplein en Soerendonk ligt de detailhandel en horeca verspreid aan de doorgaande weg. In Soerendonk is verdichting van deze functies zichtbaar bij de centrale brink ter hoogte van de splitsing Dorpsstraat / Damenweg.

Budel-Schoot

Budel-Schoot is de derde kern met het hoogste voorzieningenniveau. De Grootschoterweg vormt het centrum van het dorp, hier zijn verschillende panden met detailhandel, zowel dagelijkse als niet dagelijkse winkels, gevestigd en een aantal horecagelegenheden. Tevens is er een grote supermarkt gevestigd. De inwoners van Budel-Schoot kunnen voor de primaire en gedeeltelijk ook voor de secundaire behoefte in de eigen kern terecht.

Helaas zijn de eerste symptomen van krimp in Budel-Schoot al zichtbaar aan het worden. Veel winkel- en bedrijfspanden staan leeg. Deze leegstand vindt met name plaats aan de Grootschoterweg.

Budel-Dorplein

Het voorzieningenniveau in de kern Budel-Dorplein is laag, hierdoor en door de structuur van het dorp is er geen sprake van een 'centrum'. In de kern liggen twee kleinschalige horecagelegenheden en één detailhandelszaak die gericht is op de non-foodsector. De inwoners zijn voor de dagelijkse behoefte (primair) en niet dagelijkse behoefte (secundair) aangewezen op de kernen Budel en Budel-Schoot.

Gastel

Het voorzieningenniveau in Gastel is zeer laag, slechts één horecagelegenheid. Voor de dagelijkse behoefte zijn de inwoners aangewezen op Budel en de overige kernen.

Maarheeze

Alle voorzieningen voor een centrum liggen binnen de kern Maarheeze. De centrumfunctie zoals detailhandel, in de food- en non-foodsector liggen verspreid aan de Stationsweg, Smits van Ooyenlaan en een klein gedeelte aan de Oranje Nassaulaan en de Molenstraat. De Smits van Ooyenlaan wordt door de hoge dichtheid aan voorzieningen gezien als 'centrum'. Hier zijn ook de twee supermarkten gevestigd.

Doordat de centrumfuncties verspreid liggen en gemengd zijn met woningen en bedrijvigheid wordt is er geen sprake van een echt 'centrum'. Verspreid liggen een aantal horeca gelegenheden, velen aan de hierboven genoemde wegen. Opvallend is dat in het kleine en oude gedeelte van Maarheeze nabij de kerk, drie grote horeca gelegenheden dicht op elkaar zijn gevestigd.

Soerendonk

Het algemene voorzieningenniveau in Soerendonk is laag. Inwoners kunnen niet voor al hun primaire behoeften in hun eigen dorp terecht. Zo is er een boerderijwinkel in groente en fruit en zijn er twee slaggers. De horecagelegenheden binnen de kern zijn in tegenoverstelling

weer zeer hoog, in de kern liggen in en nabij het kleine centrum een flink aantal horecagelegenheden.

Maatschappelijke voorzieningen

Alle zes de kernen hebben een goed maatschappelijk voorzieningen niveau. Zo liggen er in alle zes de kernen educatieve, religieuze en gemeenschappelijke voorzieningen. Deze spelen een belangrijke rol in de leefbaarheid en de sociale cohesie van deze kernen en de hele gemeente.

Budel

- Gemeenschapshuis De Borgh
- Openbare basisschool de Triolier
- Basisschool De Boogurt
- Basisschool de Schatkist
- Het Bisschoppelijk College Weert/Budel, locatie Budel
- Openbare bibliotheek de Kempen/ Budel
- Brandweer kazerne post Budel
- Wmo loket Budel

Budel-Dorplein

- Gemeenschapshuis De Schakel
- Basisschool St. Andreas

Budel-Schoot

- Gemeenschapshuis De Reinder
- Basisschool De Wereldwijzer

Gastel

- Gemeenschapshuis de Schaapskooi
- Openbare basisschool 't Lange

Maarheeze

- Gemeenschapshuis de Smeltkroes
- Bredeschool de Muzenberg (obs)
- Basisschool de Stapsteen
- Openbare bibliotheek de Kempen/ Maarheeze
- Brandweer kazerne post Maarheeze
- Wmo loket Maarheeze

Soerendonk

- Gemeenschapshuis Den Donck
- Basisschool St. Joan

Toerisme en recreatie

Cranendonck is een veelzijdige gemeente. Gelegen aan de A2, tussen de Brabantse- en Belgische Kempen is het een ideale verblijfplek voor mensen die op reis zijn, of willen

genieten van een rustige vakantie. Het toerisme en recreatie binnen de gemeente vindt plaats op kleinschalig niveau. De uitgestrekte natuurgebieden en het mooie platteland lenen zich prima voor wandelaars, fietsers en ruiters. Met de komst van het wandelknooppunten routenetwerk en het nieuwe ruiterroutenetwerk worden de mogelijkheden voor toerisme en recreatie binnen de gemeente nog eens extra op de kaart gezet.

Binnen de gemeente kan men fietsen, wandelen skelteren, midgetgolven, paardrijden, huifkarren huren, boerengolf, zwemmen etc. etc.

Het toerisme richt zich binnen de gemeente op de extensieve recreatie en de kleinschalige overnachtingsmogelijkheden. Een hotel binnen de gemeente is nog niet aanwezig, de plannen hiervoor zijn in voorbereiding. Wel zijn er verschillende overnachtingsmogelijkheden zoals minicampings, kamperen bij de boer en bed&breakfast. Binnen de gemeente liggen twee grotere toeristische overnachtingsmogelijkheden dit zijn Recreatiepark Slot Cranendonck (camping Soerendonk) en manege en recreatiebedrijf de Boschhoeve. De recreatiemogelijkheden vinden ook op klein schaalniveau plaats en sluiten goed aan bij de gemeente.

Echt sprake van grote toeristische attracties zijn er niet. De plannen voor het familie park Muzenrijk (Billybird) liggen momenteel stil.

Daarnaast heeft Cranendonck verschillende bezienswaardigheden die toeristen en recreanten aantrekken zoals het kasteeltje Cranendonck en de kasteelruïnen.

Sport

Cranendonck is een sportieve gemeente met veel sportverenigingen. Bij de kernen Budel, Budel-Dorplein, Maarheeze en Soerendonk liggen sportcomplexen:

- Harry Derckx Sportpark te Budel:
- Sportcomplex de Zuiderpoort te Budel
- Sportvelden Rood Wit te Budel-Dorplein
- Sportpark de Romrijten te Maarheeze
- Sportpark de Braken te Soerendonk

Vele sporten worden hier uitgeoefend zoals voetbal, hockey, tennis, zwemmen schietverenigingen, handbal, badminton, turnen, korfbal, volleybal etc. In de kernen Budel-Schoot en Gastel zijn geen sportcomplexen (meer) aanwezig. Veel sportverenigingen zijn gefuseerd.

De gymzalen bij basisscholen en gemeenschapshuizen worden ook gebruikt om diverse sporten te kunnen beoefenen. Naast deze sportaccommodaties liggen er in de gemeente twee maneges, één in Budel en één in Maarheeze.

De Zuiderpoort in Budel is een splinternieuw sportcomplex. Bij de bouw van dit complex zijn de nieuwste technieken en regels doorgevoerd. Hierin staat Cranendonck voorop als het gaat om sport.

Het Sportpark de Romrijten is een oud park. Het sportpark is destijds wijds opgezet dit levert vandaag de dag een aantal braakliggende terreinen en terreinen zonder functie op binnen het sportpark.

Inventarisatie deel 2 – netwerken

Wegen

De belangrijkste hoofdader binnen de gemeente is de Rijksweg A2. De A2 is eind jaren '60 van de vorige eeuw aangelegd. De A2 doorkruist de gemeente in het noordoosten en loopt dwars door de kern van Maarheeze. Hierdoor wordt het oude deel van het nieuwe deel van de kern gescheiden. De A2 vormt hier een ruimtelijke barrière. Door de vier oversteekpunten, tweemaal een onderdoorgang in Maarheeze en twee viaducten net buiten Maarheeze, wordt deze barrière niet door alle inwoners ook als zodanig ervaren. Binnen de gemeente liggen twee op- en afritten van de A2, één ter hoogte van Maarheeze en één ter hoogte van Budel.

De A2 is de afgelopen jaren op het traject Eindhoven – Leende verbreed van een tweebaansweg naar een driebaansweg. Rijkswaterstaat wil de A2 nog verder gaan verbreden. Deze verbreding staat nu gepland in 2028. Deze verbreding heeft grote gevolgen voor de leefbaarheid in Maarheeze .

Binnen de gemeente liggen geen provinciale wegen. Er ligt een organisch wegenstelsel wat zich steeds verder heeft ontwikkeld. Oude zandpaden zijn in de loop der jaren verhard, op veel wegen is hiervoor gebruik gemaakt van sintels en zinkassen. De gemeente is bezig om deze wegen te saneren. Alle dorpen staan door middel van gebiedsontsluitingswegen met elkaar in verbinding. Deze wegen lopen allen door de kernen. Deze wegen zijn gericht op het bestemmingsverkeer en in vele mindere mate op doorgaand verkeer.

Om Budel te ontlasten is de Randweg Oost aangelegd. Deze vrij nieuwe gebiedsontsluitingsweg is gericht op het verkeer van en naar het Airpark, het vliegveld en de zinkfabriek. De Randweg Oost staat in direct verbinding met de A2, hierdoor wordt het verkeer effectiever afgewikkeld.

In Maarheeze is sprake van overlast van bestemmingsverkeer voor het bedrijvenpark Reiling te Sterksel. Het vele vrachtverkeer maakt gebruik van de doorgaande wegen in de kern. De gemeente heeft een nieuwe route voor het vrachtverkeer uitgezet om Maarheeze zoveel mogelijk te ontlasten. Vanaf de A2 worden vrachtwagens via D'aasdonken en de Grote Bleek naar Sterksel geleid. Op de terugweg komt het vrachtverkeer via de Sterkselseweg en de Neerlanden door Maarheeze.

Ook het doorgaand verkeer van en naar België (Hamont) zorgt voor enige overlast. Het idee om een Randweg Zuid aan te leggen speelt al jaren binnen de gemeente.

Spoorlijn

Binnen de gemeente lopen twee spoorwegen, de nationale spoorweg en de IJzeren Rijn. De nationale spoorweg betreft het tracé Eindhoven – Weert. Het spoor doorkruist de kern Maarheeze, in 2010 is er een nieuw station ontwikkeld. Hiermee is men nu in 10 minuten in het centrum van Weert en in 15 minuten in het centrum van Eindhoven.

Ter hoogte van Budel Schoot loopt de IJzeren Rijn. Deze spoorlijn betreft een goederenlijn die de haven van Antwerpen (België) verbindt met Mönchengladbach (Duitsland). De spoorlijn wordt hedendaags op zeer kleine schaal door de zinkfabriek gebruikt. Een aantal keren per week komt er één trein per dag met goederen vanuit de haven in Antwerpen aan met grondstoffen voor de zinkfabriek. Al jaren wordt er, internationaal, gesproken over het opnieuw inzetten van de IJzeren Rijn. Mede door de economische crisis en de vele bezwaren

zijn deze plannen op de lange baan geschoven. Alleen het traject Venlo – Mönchengladbach wordt mogelijk eerder opgepakt.

Vliegveld Kempen Airport

Ten oosten van Budel ligt het vliegveld Kempen Airport. Het vliegveld is in 1970 opgericht. Destijds was het een kleinschalig vliegveld met enkel een grasbaan. Desondanks werd het vliegveld een openbaar internationaal luchtvaartterrein. In de jaren '90 en de eerste jaren van de 21^e eeuw is het vliegveld hard gegroeid. Het vliegveld beschikt nu over een verharde baan, meerdere hangars en een nieuw luchthavengebouw met restaurant. Het vliegveld richt zich met name op de bedrijfs- en pleziervluchten, daarnaast is er een vliegschool. Door de groei van Eindhoven Airport wijken bedrijfsvluchten steeds vaker uit naar het vliegveld in Budel. Per jaar vinden er circa 80.000 vliegbewegingen plaats.

De wet- en regelgeving die van toepassing zijn op het vliegveld zorgen voor ruimtelijke beperkingen rondom het vliegveld. Zo zijn er binnen de geluidscontouren slechts beperkte ontwikkelingsmogelijkheden. Binnen de geluidscontouren zijn twee zones te onderscheiden; de 47 Bkl geluidszone (Bkl is de geluidbelastingseenheid voor kleine luchtvaart) en de 57 Bkl geluidscontour. In de 57 Bkl geluidscontour is nieuwbouw van woningen en andere gevoelige objecten niet toegestaan. Vervangende nieuwbouw is onder voorwaarde wel toegestaan. In de zone tussen de 47 Bkl geluidszone en de 57 Bkl geluidscontour is nieuwbouw van woningen toegestaan mits deze ontwikkeld worden op een inbreidingslocatie en dient er een hogere grenswaarde aangevraagd te worden. Om de vliegzones voor vliegtuigen veilig te stellen zijn er hoogte beperkingen opgelegd door middel van obstakel vlakken. Deze obstakelvlakken zorgen ervoor dat de vliegtuigen bij het aan- en uitvliegen niet tegen obstakels aan zouden kunnen botsen. Aangrenzend aan de steig- en landingsbaan liggen vliegfunnels. Deze vliegfunnels maken onderdeel uit van de obstakelvlakken en leggen een hoogte beperking op van 0 tot 45 meter. De overige obstakelvlakken liggen vele mate hoger en vormen geen directe beperking voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Kabels en leidingen

Binnen de gemeente liggen meerdere leidingen zoals, aardgastransportleiding, hogedruk-waterleiding, olieleidingen, gasleidingen en rioolpersleidingen. Om al deze leidingen te beschermen geldt er bij alle leidingen een 'beschermingszone'. De breedte van de zone verschilt per leiding. Binnen de beschermingszone is het niet mogelijk om bouwwerken op te richten, gronden te woelen en het aanbrengen van diepwortelende planten. Alle beschermingszones zijn opgenomen in de verschillende bestemmingsplannen.

Binnen de gemeente loopt een hoogspanningsverbinding, vanaf de A2 loopt deze via het trafostation te noordoosten van Maarheeze naar het bedrijventerrein Den Engelsman – Rondven door het buitengebied naar de zinkfabriek. Ook voor deze hoogspanningsverbinding geldt een 'beschermingszone'. Deze zone is opgenomen in verschillende bestemmingsplannen.

Inventarisatie deel 3 – ondergrond

Geomorfologie

De geomorfologie is de wetenschap die de huidige landschappen bepaald aan de hand van historische gegevens. Deze historische gegevens bestaan o.a. uit bodemsamenstelling, grondstromen, verhogingen etc.

Wat betreft de geomorfologie voor de gemeente Cranendonck geldt dat zij onderdeel uitmaakt van de 'Grote Slenk'. Door aardverschuivingen van de grond ontstaan lager en hoger gelegen delen. Het lager gelegen deel noemt men een slenk. De 'Centrale Slenk' is een van de actiefste in Europa en loopt van het zuidoosten van Nederland, uiterste noordoosten van België en westen van de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen. Slenk gaan vaak gepaard met breuklijnen, vulkanen en meren. In de ondergrond van de gemeente Cranendonck komen enkel wat breuken voor.

Karakteristiek voor de bodems in de slenk zijn de dekzandgordels met daartussen beekdalen. Deze karakteristieken zijn ook binnen Cranendonck goed zichtbaar. Het overgrote deel van de bodem van Cranendonck is dekzandrug. Het dekzand wordt onderbroken door de beekdalen van de Dommel en haar zijbeken. Deze beekdalen zijn op veel plekken niet meer goed zichtbaar meer, dit komt doordat de beekdalen in de loop der tijd opgevuld zijn met beekafzetting.

In het oosten van de gemeente ligt het natuurgebied 'Weerter en Buulderbergen'. Dit gebied is gelegen op duinen. Deze duinen zijn nog steeds goed zichtbaar.

Cranendonck maakt daarnaast deel uit van het Brabants/ Limburgs dekzandplateau. In een groot deel van Cranendonck ligt het dekzand nog dicht tegen het oppervlak aan. Hierdoor heeft Cranendonck een zeer goede zandbodem van zeer hoge kwaliteit. Dekzanden zijn ontstaan tijdens de laatste ijstijd, door afzetting van de wind. In het dekzand kan onderscheid gemaakt worden tussen twee soorten zand, het oude dekzand en het jonge dekzand. Het oude dekzand is tussen de 14.000 jaar en 17.000 jaar geleden afgezet en heeft een lemige samenstelling. Het jonge dekzand is tussen de 10.000 jaar en 12.000 jaar geleden afgezet en is leenarm tot zwaklemig. Deze oude dekzandgronden welke ouder zijn dan 10.000 jaar noemt men Pleistoceen.

Deze dekzandgronden zijn vanwege hun samenstelling en functionaliteit in de loop der tijd in gebruik genomen als bouwland. Vele van deze oude cultuurgronden zijn nu bekend als de 'bolle akkers'.

Na deze periode (holoceen vanaf 10.000 jaar geleden) is de ondergrond door onder andere verstuivingen maar ook door menselijk handelen veranderd. Hierdoor is er meer reliëf in de bodem tot stand gekomen.

Het dekzandgebied binnen Cranendonck wordt doorsneden door beken welke beekdalen door hun stroming hebben uitgesneden. De beekdalen liggen lager in het landschap en hebben kleinschalig reliëf, dit reliëf is gevormd door oude meanders. De beekdalgronden die dicht bij dorpen gelegen zijn vormen oude cultuurgronden. Door het ophogen met potstalmest hebben deze gronden een matig dikke tot dikke humuslaag waardoor de grond vruchtbaar is.

Water

De gemeente Cranendonck ligt grotendeels binnen het watersysteem van de Dommel. De waterscheiding tussen de watersystemen van de Dommel en de Aa ligt aan de oostelijke grens van de gemeente, ten oosten van Maarheeze. De meeste waterlopen in Cranendonck wateren af op de Kleine Dommel. De Kleine Dommel gaat in het noorden over in de Dommel. De grondwaterstroming van het Dommel- en Aa-systeem is op het noorden gericht, richting Eindhoven. De Loozerheide behoort tot het grondwatersysteem van de Tungelroyse beek met een naar het oosten gerichte grondwaterstroming.

Deze bovengenoemde systemen zijn onder te verdelen in deelwatersystemen. Het grondwatersysteem binnen Cranendonck dat afwatert op de Kleine Dommel is grofweg verdeeld in twee delen. Het eerste deel watert af via de Strijper Aa. Het watersysteem van de Bulder Aa, de Boschloop en de Weergaaf komen uit in de Strijper Aa. Het tweede deel is het grondwatersysteem van de Sterkselse Aa.

Het oostelijk deel van de gemeente is een infiltratiegebied. Rond Budel, Budel-Schoot, Soerendonk en Gastel liggen eveneens infiltratiegebieden. De ondiepe grondwaterstroming wordt bepaald door lokale kwel- en infiltratiegebieden. De belangrijkste kwelgebieden in het gebied zijn de gebieden rond de beken: Bulder Aa, Boschloop, Sterkselse Aa, Strijper Aa en Hamonterbeek. Op de overgang van infiltratie- en kwelgebieden liggen de intermediaire gebieden.

Voor het functioneren van ecosystemen is ook de aard en samenstelling van de kwel van groot belang. Regionaal kwelwater heeft een langere weg door diepere bodemlagen afgelegd; het heeft in het algemeen een goede kwaliteit en is doorgaans mineraalrijk. Lokaal kwelwater heeft een korte weg door de bodem afgelegd; de kwaliteit wordt sterk bepaald door het lokale grondgebruik.

In de gemeente komen nog drie waardevolle vennen voor, ten zuiden van Budel Dorplein. De vennen liggen op plaatsen waar komvormige laagten met stagnerende bodemlagen aanwezig zijn. Naast deze vennen liggen er nog een drietal grotere waterplassen. Dit zijn de Hoort bij Budel Dorplein, 't Tipke bij Maarheeze en het Goor bij Soerendonk. Alle drie betreft het zandafgravingen. De Hoort is eigendom van de zinkfabriek en alleen wandelaars worden in dit gebied toegestaan. 't Tipke heeft deels de functie van visvijver. Door de steile oevers kan men het water niet betreden. Het Goor heeft een natuurfunctie en wordt nu als trek- en rustplaats voor vele vogels gebruikt.

Landschapstype

Landschappelijk is er in Cranendonck grofweg een vierdeling te maken. De oostzijde is een aaneengesloten bosgebied. Rond de kernen Budel, Soerendonk, Gastel en Maarheeze ligt het landschap van de oude bouwlanden, onderling gescheiden door beekdalen. Het overige deel van het buitengebied bestaat uit heideontginningen.

Het bosgebied

Het grensgebied met de gemeente Weert en Nederweert wordt gevormd door een dekzandrug, waarop voor het grootste deel bos en heide voorkomt. Deze zone loopt in het oosten van de gemeente van het meest noordelijke punt tot ten zuiden van de zinkfabriek. De ondergrond van dit bosgebied bestaat voornamelijk uit vaaggronden. Dit zijn droge gronden, waarop geen bodemvorming heeft plaatsgevonden (stuifduinen).

Naast dit gebied liggen er in het nog een aantal bosgebieden zoals de Vrolijke Jager en omgeving, de beboste delen de Buulderbergsche Heide, het Cranendonckse bos, een klein deel van het Leenderbos en het bosgebied rond camping Soerendonk. Naast de bescherming van de natuurwaarden vormt in deze gebieden recreatief medegebruik een belangrijke nevenfunctie.

Oude bouwlanden

Een groot deel van het buitengebied van Cranendonck bestaat uit oude bouwlanden. Oude bouwlandstructuren zijn te herkennen aan vrij kleine onregelmatige blokvormige verkaveling en een bochtige wegenstructuur. Veelal komen de akkercomplexen voor in kleine open eenheden, onderling gescheiden door singels en wegen. Langs deze wegen komt op veel plekken laanbeplanting voor. Enkele akkers laten nog bijzondere elementen en reliëf zien, zoals steilranden en bolle akkers. Deze oude structuren, zoals die in delen van het oude dekzandlandschap nog bestaan, zijn niet overal meer goed terug te vinden. Als gevolg van ruilverkavelingen zijn oorspronkelijke patronen lang niet overal meer zichtbaar.

Rond Maarheeze bevindt zich een groot akkercomplex. Het complex is moeilijk van de omgeving te onderscheiden. Ook buiten de oude bouwlanden komen grootschalige akkerlanden voor. Wel valt een meer onregelmatige verkaveling van de akkers op en lopen de wegen bochtiger. De beplantingsstructuur is veel minder opvallend dan het historische patroon. In het zuidoosten bevindt zich nog een bolle akker.

Ten oosten van Maarheeze ligt een klein akkercomplex rond de buurtschap Hugten. De akkerbouw enclave heeft een open karakter. De kavels zijn vrij groot en onregelmatig gevormd. De doorgaande weg in Hugten wordt begeleid door zware laanbeplanting. Enig reliëf is aanwezig, met name ten noordwesten van Hugten komt een mooie steilrand voor, die door een singel geaccentueerd wordt. In het uiterste westen van dit bouwlandcomplex bevindt zich een bolle akker.

De hoge zwarte enkeerdgronden rond Budel en Budel-Schoot zijn gevormd in leemrijk zand. De wegenstructuur rond Budel is bochtig en radiaal op Budel gericht. Daartussen bevinden zich de onregelmatig gevormde bouw kavels met verspreide landschapselementen. Het oude bouwland bestaat niet overal uit akkerland, ook komt grasland voor.

Het oude bouwland rond Soerendonk en Gastel wordt door glooiingen gekenmerkt. Met name rond de kernen is het wegenpatroon bochtig. De kavels zijn onregelmatig van vorm. Landschapselementen komen verspreid voor. Ten zuiden van Soerendonk, net ten zuiden van het gehucht 't Winkel, bevindt zich een fraai akkercomplex op de rand van het beekdal. Hier is een bolle akker zichtbaar met reliëfrijke structuren.

Het beekdallandschap

Cranendonck omvat enkele opvallende beekdalen. Over het algemeen nemen deze een karakteristieke plaats in het landschap in. Gezien hun ontstaan- en gebruiksgeschiedenis worden ze gekenmerkt door een strokenverkaveling (rechthoekig, smalle langgerekte kavels). Rondom de beek komt, vanwege het natte karakter van de plek, begeleidende vegetatie voor in de vorm van landschapselementen en broekbossen.

De Buulder Aa ligt in een duidelijk beekdal. De situering in het landschap wordt op veel plaatsen geaccentueerd door beekbegeleidend broekbos. De strokenverkaveling is op de meeste plaatsen goed herkenbaar. Met name tussen de kernen heeft dit landschap een scherp contrast met de aanliggende oude bouwlanden.

De Weergraaf loopt ten oosten van Budel en komt bij het landgoed Cranendonck uit in de Buulder Aa. Het beekdal is tamelijk diep ingesneden in het landschap. De oorspronkelijke hoogteverschillen, ontstaan door meandering en door struwelen en heggen, zijn ten dele geëgaliseerd en verwijderd tijdens de ruilverkaveling. De Weergraaf heeft beekbegeleidende beplanting gekregen, als compensatie van de verwijderde (oorspronkelijke) beplanting.

De Strijper Aa komt in het westen de gemeente Cranendonck binnen en doorkruist enkele natuurgebieden. Waar de waterloop door agrarisch grondgebied loopt is het beekdal minder herkenbaar.

De Hamonterbeek komt in het zuidelijk deel van de gemeente Cranendonck vanuit België Nederland binnen. De beek voedt de vennen op de Loozerheide, stroomt onder de Zuid-Willemsvaart en vervolgt zijn loop onder de naam van de Tungelroyse beek. Vanwege de vennen is het Cranendonckse deel van de beek minder karakteristiek als beekdal.

De Sterkselse Aa wordt gevoed door de Oude Graaf en de kwelgebieden in de Weerterbossen (gem. Nederweert) en stroomt ten noorden van de buurtschap Hugten naar Sterksel. Parallel aan de beek loopt het Sterksels Kanaal, dat een sterk waterafvoerende functie heeft; dit gaat ten koste van de beek. Het grootste deel van het beekdal is bos.

Het landschap van de heideontginningen

Rond de vroegere bouwlanden kwamen tot in de vorige eeuw uitgestrekte heidevelden voor. Vanaf het einde van de negentiende eeuw zijn deze gronden op grote schaal ontgonnen. Deze ontginning heeft zeer rationeel plaatsgevonden. Het resultaat is een patroon van rechte wegen en vrij grote, regelmatig gevormde, open kavels. De bebouwing van boerderijen is regelmatig verspreid langs de wegen. Tegenwoordig worden deze gronden vooral gebruikt als grasland en wordt er akkerbouw bedreven. Van oorsprong zijn heideontginningen rationeler verkaveld dan de oude bouwlanden. Als gevolg van ruilverkavelingen is dit verschil niet altijd meer zichtbaar.

Ten oosten van Budel ligt een zeer open heideontginning. Dit open landschap loopt door naar het oosten tot aan het bosgebied Weerter- en Budelerbergen. De verkaveling is hier vrij grootschalig.

Ten zuid-westen van 'de Heide' ligt, ingeklemd tussen natuur- en bosgebieden een landbouwgebied (Klein Witsum). Het bestaat uit grasland. De scheiding tussen de akkers wordt hier gevormd door singels. Aan de noordzijde wordt het landbouwgebied begrensd door een fraaie steilrand.

Ten noorden van Gastel ligt een uitgestrekt natuurgebied. Dit gebied beslaat grotendeels gronden van buurgemeente Heeze Leende. Het Langbosch en Het Goor behoren hiertoe.

Tussen de afzonderlijke natuur- en heidegebieden liggen landbouwenclaves in de heideontginningen. Dit zijn zeer grootschalige en open gebieden. Ten zuiden van Budel-Schoot bevindt zich ook een duidelijk open heide-ontginningsgebied. Rond de kernen verdicht het landschap zich weer en zijn her en der gefragmenteerde zones rondom de bebouwing ontstaan.

Natura 2000 - gebieden

Doel van Natura 2000 is het realiseren van een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in Europa. Dit netwerk moet het behoud en het herstel van de biodiversiteit in de Europese Unie waarborgen. In het buitengebied van de gemeente Cranendonck komen een tweetal Natura 2000 - gebieden voor, te weten:

- De Weerter- en Budelerbergen & Ringselven; Het Natura 2000 - gebied heeft een oppervlakte van 3.179 ha. Het gebied ligt zowel in de gemeente Cranendonck als in de aangrenzende gemeenten Someren, Nederweert en Weert.
- Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux; Dit Natura 2000 - gebied heeft een oppervlakte van 4.356 ha. Het gebied ligt zowel in de gemeente Cranendonck als in de aangrenzende gemeenten Bergeijk, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre

BIJLAGE 4

Uitgebreide SWOT analyse

ONDERWIJS:

	STRONG	WEAK	OPPORTUNITY	THREAT
1	Binnen de gemeente is goede opvang aanwezig voor kinderen van 0 tot 4 jaar	Het leerlingenvervoer naar basisscholen en voortgezet onderwijs verloopt niet goed en is duur	Opkomst van brede scholen. Deze hebben voornamelijk in Maarheeze en Budel de kans om zich verder door te ontwikkelen. Kansen liggen in de grote kernen!	Op termijn zullen de basisscholen in Gastel en Dorplein niet meer rendabel zijn als gevolg van afname leerlingen aantal.
2	De buitenschoolse opvang zit in de lift. Deze wordt steeds vaker gecombineerd met functies zoals kinderdagverblijf, basisschool, peuterspeelzaal.	De fietsroutes zijn niet overal veilig	Menging van functies rondom scholen. Met andere maatschappelijke, educatieve en/of sportvoorzieningen Zoals Hart van Soerendonk en Muzenberg	Voortbestaan juniorcollege. Cranendonck en Weert krijgen te maken met afname van het leerlingen aantal. Mogelijk worden de scholen in de toekomst samengevoegd.
3	Voorlopige instandhouding van basisscholen is mogelijk.	De spreiding van de basisscholen in Budel is niet goed. In het noorden van Budel is geen één basisschool gelegen.	Vervolgopleidingen 'incompany' ontwikkelen waarbij aangesloten wordt op het bruisende bedrijfsleven zoals het DIC, Airpark en Rondven. (Dit sluit ook aan bij de ontwikkelingen van De Hoge Dunk). Tevens kan aansluiting gezocht worden bij het technasium.	Als er basisscholen in Schoot en Dorplein verdwijnen bestaat er de kans dat een deel van de schoolgaande kinderen naar België naar school gaan en niet naar Budel
4	Voorlopige instandhouding van het Juniorcollege	Kinderen gaan naar het basisonderwijs in België, er liggen in de directe nabijheid 14	Om het bestaan van de verschillende basisscholen in Budel te kunnen blijven	

		Belgische basisscholen.	behouden zullen ze samengevoegd moeten worden.	
5	Muzenberg Brede School Maarheeze	Er is geen speciaal onderwijs binnen de gemeente aanwezig.	Aanwezigheid van het Technasium	
6	Aanwezigheid station. Schoolgaande jeugd kan makkelijk naar scholen in Eindhoven en Weert	Nog onvoldoende aansluiting tussen bedrijfsleven en onderwijs	Door dat schoolgaande jeugd makkelijk naar Weert en Eindhoven kan door station loopt het Junior college leerlingen mis.	
7			Herstructurering sportpark Romrijten geeft mogelijk ruimte voor bedrijven	

DISCREPANTIES IN DE SWOT:

1. Het Juniorcollege wordt enerzijds gezien als sterk punt omdat het nu (nog) aanwezig is. Anderzijds is door terugloop van leerlingaantal het bestaansrecht van het college ook een bedreiging.
2. het vertrek van leerlingen naar (basis)onderwijs in België wordt zowel als zwak punt en als bedreiging gezien.
3. Aangegeven wordt enerzijds dat de aanwezigheid van het station Maarheeze goed is zodat schoolgaande kinderen makkelijk naar Eindhoven / Weert naar school kunnen. Anderzijds kan dit ook gezien worden als bedreiging doordat het zo makkelijk is om naar Eindhoven / Weert te gaan kiest men hier sneller voor waardoor het leerlingenaantal op het Juniorcollege nog sneller af kan nemen.

AANDACHTSPUNTEN & MOGELIJKE KADERS OM KANSEN TE BENUTTEN

1. De bereikbaarheid door station Maarheeze van onze gemeente gebruiken om in de directe nabijheid van het station (of elders) een locatie aan te wijzen voor vervolgopleidingen. Wanneer het technasium verder uitgebreid wordt zou ook zij een goede plek kunnen krijgen nabij het station (bijvoorbeeld op restruimte sportpark Romrijten)
2. Om de spreiding van basisscholen in Budel te verbeteren en met de gedachte in het achterhoofd dat de basisschool in Gastel op termijn niet meer rendabel is, is het beter om een basisschool, in combi met andere functies of als brede school, in Budel Noord te realiseren / verplaatsen.
3. Als het gaat om basisscholen moeten we niet meer de 'kernengedachten' toepassen. Het is in de toekomst niet mogelijk om in alle kernen nog een goed lopende en functionerende basisschool te hebben. Je kunt beter een paar goed bezette basisscholen hebben met kwalitatief goed onderwijs dan in elke kern een basisschool die het hoofd net boven water kan houden waardoor de kwaliteit ook afneemt. Hoe lang wil de gemeente nog investeren om alle basisscholen in alle kernen te handhaven als je weet dat er op den duur toch een aantal zullen verdwijnen.
4. Mogelijkheden bekijken om speciaal onderwijs in Budel of Maarheeze te vestigen. Dit in combinatie met andere functies en/of brede school.
5. Bezien moet worden of de basisscholen op den duur samengevoegd moeten gaan worden. Soerendonk – Gastel, Dorplein – Schoot en drie basisscholen in Budel samenvoegen. In Soerendonk zou bekeken moeten worden of bij het hart van Soerendonk een bredeschool gerealiseerd kan worden, dit geldt voor Budel ook de locatie van de Schulp wordt genoemd.
6. Als er basisscholen in sommige kernen gesloten of samengevoegd gaan worden ligt er bij de gemeente de taak om het leerlingenvervoer goed te regelen. Ook het leerlingenvervoer voor regulier onderwijs! Tevens moeten dan de fietspaden goed op orde zijn.
7. Cijfers over het basisonderwijs zijn nodig om goede afwegingen te kunnen maken. Wat zijn de prognoses? Hoe lang houden we de basisscholen nog overeind en wat doen we daarna?

ZORG:

	STRONG	WEAK	OPPORTUNITY	THREAT
1	Komst van Hart van Soerendonk	Huisvesting van hulpbehoevende ouderen die niet naar een verpleeg- / bejaardenhuis willen	Gebruikmaken van kleinere woonvormen in combinatie met zorg bijvoorbeeld het Thomashuis.	Vergrijzing en afname beroepsbevolking
2	De aanwezigheid en de verspreiding van de medische clusters: BMC in Budel, Hart van Soerendonk en Medisch plein Kijkakkers in Maarheeze	De toegankelijkheid naar openbaar vervoer en de bereikbaarheid van voorzieningen zijn voor ouderen niet goed.	Combinaties van zorg-, maatschappelijke-, commerciële- en onderwijsvoorzieningen en gemeenschapshuizen verhogen de mogelijkheden en verhogen de kans op voortbestaan van de functies.	De financiële mogelijkheden zijn beperkt.
3	De WMO zorgcirkels rondom de gemeenschapshuizen.	De openbare ruimten en infrastructuur zijn onvoldoende ingericht op ouderen en zorgbehoevende. Tevens voldoen de openbare ruimte nog lang niet aan de gestelde eisen in de IBOR	Flexibiliteit van gebouwen is hard nodig om bestaansrecht te garanderen. Een school moet omgebouwd kunnen worden naar woningen. Appartementen kunnen omgebouwd worden tot zorgvoorzieningen etc.	De beperkingen die het bouwcontingent met zich mee brengt: Het aantal woningen is in feite al verdeeld over lopende projecten. Hierin is te weinig ruimte overgelaten voor woningsplitsing en speciale zorgwoningen, aangepaste woonvormen etc.
4	Verpleeghuis in Maarheeze en Budel	Sommige gemeenschapshuizen hebben moeite met zichzelf in stand te houden. Dit is wel een landelijk probleem.	Beter benutten van de doorzonwoningen	De aanrijdtijden van de ambulance/ brandweer zijn door de grote afstanden en barrières zoals de spoorwegen niet altijd haalbaar.

5	Via bestemmingsplannen wordt reeds de mogelijkheid geboden voor mantelzorgwoningen en d.m.v. woningsplitsing en andere ontwikkelingen wordt het mogelijk gemaakt om mensen langer in een (eigen/ of andere aangepaste) woning te laten wonen	In de kernen Gastel, Dorplein en Schoot zijn weinig zorgvoorzieningen aanwezig.	De aanwezigheid en de zorgfunctie van de gemeenschapshuizen	Niet alle gemeenschapshuizen kunnen op zich zelf staande voorzieningen blijven
6	WMO kanteling zowel gemeente als burger worden/ zijn actief met het WMO beleidsplan		Beter benutten van de mogelijkheden zoals zorgboerderijen in het buitengebied. En het mogelijk maken van het realiseren van meer kangoeroe woningen of andere objecten in de zelfde trant.	De vergrijzing zorgt ervoor dat we steeds meer hulpbehoevende binnen de gemeente hebben. Door de krimp zijn er steeds minder mensen en voorzieningen om de hulpbehoevende te voorzien in hun behoeftes.
7			De zelfredzaamheid van de burger wordt steeds vanzelfsprekender.	
8			Meer gebruik maken en laten faciliteren door burgers van het internet	
9			Burgers zolang mogelijk in zelfstandige woningen laten wonen	
10			Inzetten op CPO	

DISCREPANTIES IN DE SWOT:

1. een groep gaf aan dat er in Maarheeze geen zorgplein aanwezig is. In Maarheeze liggen aan de Kijkakkers 2 gebouwen met daarin artsen, therapeuten, tandartsen, apotheek etc. enkel de combinatie met (zorg)woningen ontbreekt. Zij gaven aan dat de spreiding van zorg niet goed was. Andere groepen geven aan dat de spreiding juist wel goed is.
2. In de sterke punten wordt aangegeven dat in bestemmingsplannen regels/ procedures zijn opgenomen voor mantelzorgwoningen. Bij zwak wordt aangegeven dat er nu geen goede huisvesting is voor ouderen die niet naar een verzorgingstehuis willen.

AANDACHTSPUNTEN & MOGELIJKE KADERS OM KANSEN TE BENUTTEN

1. Combinaties van functies in alle kernen toepassen om zo de voorzieningen te kunnen behouden. In Schoot kan bijvoorbeeld de supermarkt een start zijn om combinatie met zorg en onderwijs toe te passen. Het hoeft niet altijd alleen maar om een 'zorgcomplex' te gaan. In Gastel kan bijvoorbeeld gezocht worden met een combinatie van een (zorg)boerderij en wooneenheden.
2. Veel ouderen (voornamelijk oude agrariërs) voelen er niets voor om in een ander dorp op 5 hoog in een verpleeghuis of bejaardentehuis te gaan wonen. Binnen de gemeenten worden geen andere woonvormen geboden voor deze zorgbehoevende mensen. Een voorbeeld kan zijn om een VAB locatie (vrijkomend agrarisch bedrijf) om te bouwen tot senioren woningen met gezamenlijke ruimten en zorgfuncties. Ouderen willen toch graag in eigen kern blijven wonen en op kleine schaal in de moestuin werken of dieren verzorgen (beetje het idee van een zorgboerderij). Deze vormen van combinaties zijn vooral goed toe te passen in de kleinere kernen.
3. Bij onderwijs is aangegeven dat wanneer scholen gesloten worden er gezorgd moet worden voor goed leerlingenvervoer, dit gecombineerd moet worden met vervoer voor ouderen.
4. De openbare ruimte moet minimaal voldoen aan het gegeven in de IBOR
5. Gemeente moet meer publiciteit geven aan regels voor mantelzorgwoningen etc.
6. Is er behoefte aan specifieke zorg, speciale zorg?
7. er moet een kaart opgesteld worden waarop de zorgcirkels, doorzonwoningen en inbreidingslocaties voor zorg/ senioren woningen met elkaar in relatie worden gebracht.
8. In alle 6 de kernen moet de mogelijkheid geboden worden voor opvang en recreatieve programma's voor ouderen.
9. Het zorgloket moet gecentraliseerd worden.
10. De buurtbus moet gestimuleerd worden
11. Zorg naar de mensen toebrengen

RECREATIE EN TOERISME

	STRONG	WEAK	OPPORTUNITY	THREAT
1	Goede bereikbaarheid van de hele gemeente voor recreanten door A2 en station	De gemeente is op gebied van recreatie en toerisme niet onderscheidend van omliggende gemeenten. Omliggende gemeenten hebben voor toeristen meer te bieden.	Bestaande (en nieuwe) kwaliteiten beter aan het licht brengen om zo meer recreanten en toeristen te trekken. (denk bijvoorbeeld aan reclame van Twente) het hoeft inderdaad ook geen Valkenburg te worden.	Het in de vrieskast staan van Muzenrijk
2	Het groene karakter van de gemeente met het mooie buitengebied. Het is een rustieke en rustige gemeente	Er wordt te weinig aandacht besteed aan 'Citymarketing'. De schoonheid en mogelijkheden van Cranendonck zijn niet bekend.	Realisatie van locatie Billy Bird / Muzenrijk als regionaal recreatief park	Het zwembad is een grote kostenpost voor de gemeente
3	Het gehele buitengebied met haar verschillende en verscheidenheid in de natuurgebieden, oude bouwlanden, vennencomplexen Dorplein, heide gebieden etc. knoflookpad 't Goor	Er zijn weinig tot geen horecagelegenheden in het buitengebied aan de wandel-, fiets- en ruiterroutes. Ook binnen de kernen zijn weinig eetgelegenheden.	Verdwijning van de proefboerderij op Cranendonck en de Nassau Dietz kazerne biedt mogelijkheden om hier een recreatieve / toeristische accommodatie te realiseren. Dit is goed te combineren met natuurontwikkeling	Gebrek aan een duidelijke visie voor het toerisme en recreatie
4	Huidige accommodaties zoals: Het kasteeltje, camping Soerendonck, 't Tipke Sportpark/ complex	Het zwembad trekt te weinig bezoekers. Mensen gaan eerder naar Weert, Valkenswaard of Eindhoven	Het Tipke aantrekkelijker inrichten zodat ook andere doelgroepen dan vissers van dit stukje natuur kunnen genieten	

	Zuiderpoort, Schepenhuis, Molens, theetuin en Immenhof			
5	De vele evenementen	Er zijn nauwelijks tot geen overnachtingsmogelijkheden	Meer inzetten op extensieve recreatie, kleinschalige recreatie zoals B&B groepsaccommodaties outdoor recreatie.	
6	Oud gedeelte centrum Budel	Te veel sportvoorzieningen per kern. Te veel op kernen gericht hierdoor kampen veel verenigingen met ledenaantal problemen.	Inspelen en inzetten op de (opkomende) paardensector	
7	Recreatieve wandel-, fiets- en ruiter en menroutes	Op sportpark Romrijten liggen veel percelen braak. De uitstraling van dit sportpark ligt ver beneden de maat. Eventueel percelen gebruiken voor locatie onderwijs	Doordat we ons nog niet onderscheiden van andere gemeenten kunnen we actief zelf een richting gaan kiezen.	
8		Veel fietsers vanuit onze gemeente trekken naar locaties in buurgemeenten om daar op het terras te gaan zitten.	Aanleg ecoduct	
9		Er zijn binnen de gemeente nauwelijks dagrecreatieve voorzieningen en terrassen aanwezig	Ontwikkelingen rondom Grote Heide en het samenwerkingsverband	
10		De bewegwijzering van wandel en fietsroutes laat soms te wensen over.	Inzetten op het Smokkelthema	

11			Meer samen werken met Weerter en buulderbergen	
12			Cranendonckse bos biedt veel kansen om dagtoeristen aan te trekken.	

DISCREPANTIES IN DE SWOT:

1. Het Muzenrijk wordt gezien als een kans. Tegelijkertijd is het een bedreiging omdat we niet weten of het project nog kans van slagen heeft.
2. De aanwezigheid van het zwembad is positief. Het feit dat het zwembad een zware kosten post is voor de gemeente is een bedreiging.

AANDACHTSPUNTEN & MOGELIJKE KADERS OM KANSEN TE BENUTTEN

1. Hoe zetten we onze gemeente op de kaart? Hoe presenteert Cranendonck zich langs de A2 en hoe zorgen we ervoor dat passanten afslag 36 of 37 nemen?
2. De gemeenteraad heeft aangegeven in te zetten op toerisme en recreatie maar zij heeft geen duidelijke visie aangegeven welke kant zij op wil. ➔ Laat de rust die er is zo zijn. Laat Cranendonck bekend staan om haar rust en rustieke karakter
3. Samenwerking met de VVV, camping Soerendonk, recreatieve accommodaties en/ of bedrijfsleven door bijvoorbeeld combikaarten te verkopen.
4. De dorpskernen moeten gezelliger worden ingericht. Enerzijds moet de openbare ruimte aantrekkelijker gemaakt worden anderzijds moet er meer ruimte komen voor terrasjes etc. Om het zo aantrekkelijker te maken voor bezoekers en inwoners om te genieten van de dorpskernen. Let wel alleen inrichting kan het niet gezelliger maken. Ook nieuwe / meer functies moeten aangetrokken worden.
5. meer inzetten op extensieve recreatie en buitensporten bijvoorbeeld: zweefvliegveld, survivalpark bij de Nassau Dietz kazerne, waterpark bij de vennen in Dorplein
6. Toeristische poorten maken. Locatie rondom kasteel / proefboerderij Cranendonck 3 & 4 inrichten als toeristische / recreatieve smeltkroes. Bij vertrek leger uit legerbasis deze locatie gebruiken voor vakantiedorp
7. Verdeel het buitengebied in delen waar recreatie en toerisme zich kunnen ontplooien en een gebied waar de agrariërs zich kunnen ontwikkelen. Om toeristen te trekken recreatieve poorten ontwikkelen
8. Mogelijkheden voor agrarische nevenactiviteiten uitbreiden – procedures vergemakkelijken.
9. Gelet op de vergrijzing zou een golfbaan aangelegd kunnen worden

10. Wandel – fiets overgang maken over het kanaal richting Weert
11. Relatie met België versterken.
12. Om in te zetten op de paardensector kan aangesloten worden bij het project 'hoogwaardige paardenregio van de Hoge Dunk'.
13. Veel meer gebruik maken van het Smokkelthema. Hier worden we al steeds meer bekend door.
14. Alle recreatieve netwerken over elkaar heen leggen en op de knooppunten extra investeren in recreatie en toerisme door bijvoorbeeld horeca maar ook andere voorzieningen zoals overnachten of heel kleinschalig een picknickbank neerzetten
15. Inspelen op het smokkelthema om ons zo te onderscheiden van omliggende gemeenten.
16. Het DIC is een kans voor de gemeente maar sluit niet aan bij de gedachte in te zetten op toerisme en recreatie. Wat denk jij als iemand vertelt dat hij op vakantie gaat naar moerdijk??
17. Het Cranendonckse bos moet dienen als lokale uitloop voor de verschillende landschap en natuurgebieden van de gemeente.
18. De hoort in Dorplein inzetten als zwembijver, wordt nu al gebruikt als zwembijver\
19. De sportparken krijgen te maken met terugval van ledenaantallen en hulp van vrijwilligers wordt steeds minder, mogelijkheden bekijken om parken samen te voegen naar 2 en wellicht maar 1 park op de Nassau Dietz kazerne bijvoorbeeld.

WONEN EN LEVEN

	STRONG	WEAK	OPPORTUNITY	THREAT
1	Goede bereikbaarheid van de gemeente door snelweg, spoor (en vliegveld)	Uitgerekt centrum geen echt dorpshart in Maarheeze	Beschermd dorpsgezicht Dorplein meer bekendheid geven.	Krimp en vergrijzing van de gemeente, eerste vormen van leegstand worden zichtbaar
2	In elke kern een gemeenschapshuis en de sociale cohesie binnen de kernen en de rol die de gemeenschapshuizen hierin spelen	De wijk Schoot Oost is sterk verouderd en niet meer aantrekkelijk / in trek. Veel de zelfde type woningen. Leegloop is zichtbaar	De kantine biedt tal van mogelijkheden	Verbreding A2 door Maarheeze en barrièrevorming
3	Veel burgerwoningen in het buitengebied – wonen in het groene en rustieke karakter	Het aantal starterwoningen is te laag	De gebiedsvisie DIC	Komst IJzeren Rijn door Schoot en barrièrevorming
4	Centrum functie Budel en Maarheeze	Met een klein woningbouwcontingent moeten de meest optimale inbreidingslocaties gebruikt worden en niet de locaties die de projectontwikkelaars aanbieden	Natuurlijke omgeving verder benutten mogelijkheden wonen in het groen.	Leegloop van de Grootschoterweg en barrièrevorming
5	Groene en rustieke kernen met elk hun eigen identiteit	Woningbouw ontwikkelingen worden afgestemd op de wens van de projectontwikkelaar en niet op de behoefte van de markt	Woonklimaat opkrikken door functiemenging	de jeugd trekt weg uit de gemeente
6	Oud gedeelte centrum Budel	Onaantrekkelijk centrum in	Honkvastheid van de inwoners	Honkvastheid van de inwoners

		Budel	(Bedreiging?????)	(KANS?????)
7	Bij nieuwe ontwikkelingen wordt al rekening gehouden met levensloopbestendig bouwen	De locaties van de huidige geplande levensloopbestendige woningen zijn slecht gekozen niet afgestemd op de behoefte van de eigenaren.	De dorpslinten versterken, aantrekkelijker maken en opwaarderen. Meer functiemenging toestaan.	Het is vanwege de krimp en vergrijzing niet mogelijk om het voorzieningenniveau op peil te houden.
8	De woningen binnen de gemeente zijn ten opzichte van andere gemeenten relatief goedkoop	Kwaliteit Boudrie park gaat achteruit	Herinrichten van onaantrekkelijke en zwakke locaties (zoals Capucijnerplein schoot oost). In alle kernen een dorpshart creëren.	Gelet op de krimp moet niet in alle kernen lukraak gebouwd worden. Dit is bouwen voor leegstand. Beter twee hoogwaardige kernen dan 6 half leeglopende kernen
9	Groot scala aan woningtype en woonmilieus aanwezig	Veel groenvoorzieningen worden opgeslokt voor stedelijke ontwikkelingen zoals woningbouw en parkeren.	Flexibiliteit van gebouwen is hard nodig om bestaansrecht te garanderen. Een school moet omgebouwd kunnen worden naar woningen. Appartementen kunnen omgebouwd worden tot zorgvoorzieningen etc.	Herstructurering / revitalisering is een duur en langzaam lopend proces
10	Een compleet en gevarieerd winkelaanbod	Geen duidelijke dorp en centrum entrees	Bij ontwikkeling IJzeren Rijn station ontwikkelen in Schoot	Het provinciaal beleid over wonen in het buitengebied is heel streng.
11		De oude kerkpaden zijn niet meer zichtbaar	Focussen op inbreiding onbebouwde locaties die nu geen functie hebben goed gebruiken / herinrichten. Bij herstructurering minder woningen en ruimer	Sterke prijsconcurrentie vanuit België

			terugbouwen. Kwaliteit gaat voor kwantiteit!	
12		Overlast vrachtverkeer van Reiling door Maarheeze	Meer groen en parkeren mogelijk maken in de kernen het een mag het andere niet concurreren maar het moet elkaar juist verstreken.	
13		Geen goed functioneren reguliere fietspaden structuur, er zitten veel "gaten" in de structuur.	Inzetten op kleine woonvormen	
14		Er bestaat onder de bugers en het bedrijfsleven weinig eenheid in de gemeente. Kernen zijn veel te weinig op elkaar gericht en nog altijd is de 'strijd' tussen voormalige gemeente Maarheeze en Budel voelbaar.	Inzetten op CPO	

DISCREPANTIES IN DE SWOT:

1. Honkvastheid burgers kans of bedreiging?
2. De IJzeren Rijn biedt een kans voor Schoot om station te vestigen maar tevens een bedreiging voor het leefklimaat en barrière vorming.

AANDACHTSPUNTEN & MOGELIJKE KADERS OM KANSEN TE BENUTTEN

1. Er moet niet meer in aantallen van woningen gedacht worden maar in kwaliteit, type en behoeftes.
2. Bij nieuwbouw moet gelet worden op kwaliteit van de woningvoorraad en moet doorstroming bewerkstelligd worden.
3. Detailhandel meer centreren in de grote kernen en kwaliteitsverbetering in de dorpsharten toepassen.
4. Hoe staat de gemeente tegenover de verbreding van de A2? Wat doen we om de leefbaarheid in Maarheeze te waarborgen?
Verdiepen/verleggen?
5. De dorpscentra van de kernen Gastel, Schoot en Dorplein optimaliseren, meer een dorpshart/ huiskamer in deze kernen creëren.
6. Om de leefbaarheid te bewaken zoveel mogelijk functiemenging toestaan
7. Combinaties van functies in alle kernen toepassen om zo de voorzieningen te kunnen behouden. In schoot kan bijvoorbeeld de supermarkt een start zijn om combinatie met zorg en onderwijs toe te passen. Het hoeft niet altijd alleen maar om een 'zorgcomplex' te gaan. In Gastel kan bijvoorbeeld gezocht worden met een combinatie van een (zorg)boerderij en wooneenheden.
8. Veel ouderen (voornamelijk oude agrariërs) voelen er niets voor om in een ander dorp op 5 hoog in een verpleeghuis of bejaardentehuis te gaan wonen. Binnen de gemeenten worden geen andere woonvormen geboden voor deze zorgbehoeven de mensen. Een voorbeeld kan zijn om een VAB locatie (vrijkomend agrarisch bedrijf) om te bouwen tot senioren woningen met gezamenlijke ruimten en zorgfuncties. Ouderen willen toch graag in eigen kern blijven wonen en op kleine schaal in de moestuin werken of dieren verzorgen (beetje het idee van een zorgboerderij).
9. Wat doet de gemeente om er voor te zorgen dat inwoners niet naar Hamont trekken? ➔ Hoogwaardige leefomgeving creëren, sociale cohesie door functiemenging & voorzieningenpakket.
10. Om de leefbaarheid in Maarheeze te waarborgen wanneer de A2 wordt verbreed moet de gemeente zich hard maken voor een ondergrondse A2, verdiepen of verlegging van de A2.
11. Gemeenschapshuizen moeten worden geprivatiseerd
12. Alleen in Budel en Maarheeze nog inzetten op extra voorzieningen zowel op sociaal vlak als op economisch vlak.

WERK EN ECONOMIE

	STRONG	WEAK	OPPORTUNITY	THREAT
1	Aanwezigheid vliegveld, spoor, station, snelweg, waterweg en haven	We maken veel te weinig gebruik van de mogelijkheden die vliegveld, spoorstation, snelweg, waterweg en haven bieden	Gebiedsvisie DIC	Krimp, vergrijzing en leegstand afname in de beroepsbevolking
2	In veel kernen zijn bedrijventerreinen. Deze terreinen zijn divers en richten zich op verschillende sectoren. Lokale bedrijvigheid is goed vertegenwoordigd	Huidige bedrijventerreinen Meemortel en Rondven zijn verouderd	Verruimde regelgeving maakt het vestigen van bedrijven onder voorwaarden mogelijk in het buitengebied	Ondernemers trekken naar België omdat het daar goedkoper is en er meer bouw mogelijkheden zijn
3	Met het vliegveld het DIC en de overige bedrijventerreinen onderscheiden wij ons van nabijgelegen landelijke gemeenten.	Veel burgerwoningen in het buitengebied beperken de mogelijkheden van de agrariërs	Herstructurering bestaande bedrijventerreinen	Het provinciaal beleid is heel streng. Voor bedrijven is maar beperkte uitbreiding mogelijk.
4	Veel agrariërs binnen de gemeente maar geen grootschalige intensieve veehouderijen.	Onduidelijkheid rondom ontwikkeling LOG	Herstructurering sportpark Romrijten geeft mogelijk ruimte voor bedrijven	Geen duidelijke mastervisie op het centrum van Budel
5	Ligging in de Brainport regio	Afnemen van de agrarische sector	Haven weer in gebruik nemen	Leeg lopende dorpscentra
6	Relatief veel (maak)industrie	Geen duidelijk centrum in Maarheeze	Meer samenwerken met België.	Leeglopende dorpslinten
7	Een compleet en gevarieerd	Ad hoc beleid	Breedband	

	winkelaanbod			
8	Plek in ELAT regio	Geen duidelijke dorps en centrum entrees	Vervolgopleidingen 'incompany' ontwikkelen waarbij aangesloten wordt op het bruisende bedrijfsleven zoals het DIC, Airpark en Rondven. (Dit sluit ook aan bij de ontwikkelingen van De Hoge Dunk)	
9	We liggen op de as Antwerpen - Ruhrgebied	Dorpslinten hebben geen uitstraling de planologische mogelijkheden zijn beperkt	Samenwerkingsverband Hoge Dunk + Brainport. Sterker profiteren van de ligging in Brainport.	
10		De zakelijke dienstverlening is ondervertegenwoordigd.	Verbreding van de A2 beter bereikbaarheid	
11		Nog onvoldoende aansluiting tussen bedrijfsleven en onderwijs	Inspelen op opkomende paardensector	
12		Onaantrekkelijk centrum in Budel	Kansen vliegveld en Airpark beter benutten.	
13			Versterken / uitbreiden van de economische mogelijkheden in het buitengebied. Daarbij is wel aandacht nodig voor innovativiteit en originaliteit.	
14				

DISCRAPANTIES IN DE SWOT:

1. We hebben veel infrastructurele mogelijkheden zoals haven, spoor etc. maar we benutten deze veel te weinig

AANDACHTSPUNTEN & MOGELIJKE KADERS OM KANSEN TE BENUTTEN

1. Bij vertrek leger uit legerbasis de basis gebruiken voor economische ontwikkelingen
2. Er moet niet nog meer uitgeefbaar bedrijventerrein bijkomen. Met het DIC en Airpark II en III hebben we meer dan genoeg ruimte
3. Hoe staat de gemeente tegenover de verbreding van de A2?
4. bedrijventerrein de Meemortel aanwijzen als 'detailhandel gebied voor volumineuze goederen -> BIZ regeling
5. hoe voorkomen we dat bedrijven naar Hamont gaan?
6. De detailhandel moet zich alleen nog richten op Maarheeze en Budel het is niet reëel om in alle kernen goedlopende detailhandel te handhaven
7. Het vliegveld moet kunnen doorgroeien. Hiermee kunnen we de gemeente beter op de kaart zetten
8. bedrijven die hun oorsprong in deze gemeente hebben moeten de mogelijkheid krijgen om door te groeien en zich uit te kunnen breiden.

RUIMTELIJKE KWALITEITEN

5	Groot scala aan woningtype en woonmilieus	Uitgerekte centrumfuncties in Maarheeze er is geen echt dorpshart	Herstructureren bestaande bedrijventerreinen	Leeglopende dorpscentra
6	De beekdalen en broekbossen	Locaties voor de bouw van levensloopbestendige woningen zijn slecht. En niet afgestemd op behoeftes eigenaren	In alle kernen een dorpshart / huiskamer creëren	Geen duidelijke visie voor Centrum Budel
7		Woningbouwontwikkelingen afstemmen op de behoefte van de burger en niet op de wens van de projectontwikkelaar	Herstructurering sportpark Romrijten geeft ruimte voor bedrijven of onderwijs	Leeglopende dorpslinten
		Huidige bedrijventerreinen Rondven en de Meemortel zijn verouderd	Ontwikkeling gebiedsvisie en samenwerkingsverband Grote Heide	
8		Veel groenvoorzieningen worden opgeslokt voor stedelijke ontwikkelingen zoals woningbouw en aanleg parkeerplaatsen		
9		De oude kerkpaden zijn niet meer zichtbaar	Herinrichten van onaantrekkelijke locaties zoals Capucijnerplein	
10		Geen duidelijke dorps- en centrumtrees		
11		Kwaliteit Boudriepark gaat achteruit		

12		Dorpslinten hebben geen uitstraling en de planologische mogelijkheden zijn beperkt		
----	--	--	--	--

INFRASTRUCTUUR

	STRONG	WEAK	OPPORTUNITY	THREAT
1	Aanwezigheid station, spoorwegen, snelweg, haven en kanaal	De fietsroutes zijn niet overal veilig	Met omliggende gemeente samen een infrastructureel plan opzetten	Vrachtverkeer Reiling
2	Goede bereikbaarheid van de gemeente	Onduidelijkheid over verbreding A2 en afsluiting/verplaatsing afslag Maarheeze	In werking nemen IJzeren Rijn	
3	Verbreding A2	We maken veel te weinig gebruik van de mogelijkheden die vliegveld, spoor, station, snelweg, kanaal en haven bieden	Wanneer de IJzeren Rijn weer in gebruik genomen wordt een station aanleggen in Schoot	
4		De verkeerscongestie tijdens spitsuren verslechterd de bereikbaarheid	Verbreding A2	
5		Knelpunten in het lokale wegennet zorgen voor een slechte ontsluiting	Kansen vliegveld beter benutten	
6		Hoe en wanneer komt de Randweg?		
7				
8				
9				

BIJLAGE 5
Kaders en Doelstellingen

ONDERWIJS:

Focuspunt Strategische visie:

STIMULEREN VAN CRANENDONCKSE JONGEREN

Kader:

“Inzetten op diverse vormen van onderwijs”

Doelstellingen:

- De drie O's bij elkaar brengen (onderwijs, overheid, ondernemer)
- Stimuleren en faciliteren bij het opzetten van 'incompany onderwijs'
- Onderwijs koppelen aan Brainport
- **Het technasium onderwijs stimuleren**
- Inzetten op combinatie van verschillende onderwijsrichtingen en vormen bij brede scholen

Focuspunt Strategische visie:

SCHOLEN ALS 'CONTACTPLAATS IN DE BUURT'

Kader:

“Toepassen van functiemenging om de kwaliteit en de functionaliteit van het onderwijs te behouden. Scholen moeten een centraal punt in de samenleving worden”

Doelstellingen:

- Bij de (door)ontwikkelingen van brede scholen extra ruimte vrij maken voor nieuwe/ andere functies zoals o.a. toepassen kinderopvang, cursus voor ouderen en bijv. asielzoekers en scholen combineren met gemeenschapshuizen
- In Budel noord en zuid, Budel Schoot, Soerendonk en Maarheeze brede scholen, ontwikkelen, behouden en/of versterken etc. toepassen
- Sportfaciliteiten en indien mogelijk cultuur combineren met onderwijs
- Menging met zorgfuncties toepassen
- Menging met speciaal onderwijs toepassen

Focuspunt Strategische visie:

Niet specifiek opgenomen in de Strategische visie – gedeeltelijk in strijd met focuspunten handhaven van basisonderwijs in alle kernen en onderbouw middelbaar onderwijs!!

Kader:

“Inzetten op kwalitatief hoogwaardig onderwijs”

Doelstellingen:

- Geen kernengedachte meer toepassen
- Kwaliteit gaat boven kwantiteit
- Zorgen voor een goede spreiding van de basisscholen
- **Minder basisscholen met hoger leerlingenaantal en kwalitatief hoogwaardig onderwijs**
- **Basisscholen samenvoegen om de kwaliteit van het onderwijs op de langere termijn te kunnen waarborgen**

Focuspunt Strategische visie:

VERBETEREN VAN DE BEREIKBAARHEID VAN VOORTGEZET EN SPECIAAL ONDERWIJS

Kader:

“Goede bereikbaarheid onderwijs”

Doelstellingen:

- Zorgen voor optimale fietsroutes, kindlinten, school-thuis routes etc.
- Openbaar vervoer optimaliseren om scholen bereikbaar te maken
- Locatie op Sportpark Romrijten en/of DIC benutten voor voortgezet, diverse onderwijsvormen
- Buslijnen behouden en eventueel versterken met bijv. buurtbussen
- Inzetten op beter ouderenvervoer, in combinatie met leerlingenvervoer

ZORG

Focuspunt Strategische visie:

VERNIEUWDE WOONVORMEN & INNOVATIEVE ONTWIKKELINGEN

Kader:

“Woningbouw afstemmen op de behoeftes van de zorgbehoevende”

Doelstelling:

- Realiseren van speciale huisvesting voor ouderen waarbij uitgegaan wordt van maatwerk en kleinschaligheid
- Inzetten op kleine woonvormen bijvoorbeeld het Thomashuis, kangoeroewoningen en/of erzorgwoningen
- Transformeren van woningen naar levensloopbestendige woningen (doorzonscan)
- Woningbouwprojecten die binnen zorgcirkels liggen meer richten op zorgwoningen
- Ook zorgwoningen in het buitengebied mogelijk maken
- Benutten nieuwe en innovatieve technologie
- CPO stimuleren en faciliteren
- Bij particuliere nieuwbouw inzetten op levensloopbestendig bouwen

Focuspunt Strategische visie:

KWALITEIT

Kader:

“Flexibel omgaan met de ruimtes en functies voor zorgvoorzieningen”

Doelstelling:

- Nieuwbouwplannen moeten flexibel ingestoken worden.
- Zorgcombinaties toepassen zoals BMC
- Combinaties maken van zorg-, maatschappelijke-, commerciële- en onderwijsvoorzieningen in alle kernen hierdoor verhoogt de kans op het voortbestaan van deze functies en wordt er direct een ontmoetingsplaats gecreëerd.
- Gemeenschapshuizen gebruiken als startpunten om zorg bij de burger te krijgen.

Focuspunt Strategische visie:

VERBETEREN VAN DE BEREIKBAARHEID VAN O.A. ZORGVOORZIENINGEN

Kader:

“Verbeteren van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen”

Doelstelling:

- Openbare ruimte op orde brengen en laten voldoen aan de eisen van de IBOR
- Inzetten op beter ouderenvervoer, in combinatie met leerlingenvervoer
- Gebruik buurtbus stimuleren
- Inzetten op aantrekkelijke (speel)voorzieningen voor jongeren

Focuspunt Strategische visie:

FACILITEREN VAN INWONERS OM ZO LANG MOGELIJK IN DE EIGEN WONING TE WONEN

Kader:

“Faciliteren en stimuleren om ouderen en zorgbehoevende zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen”

Doelstelling:

- Meer publiciteit geven aan de planologische en financiële mogelijkheden die er nu al zijn in het kader van de WMO
- Met name bestemmingsplanprocedures en procedures voor afwijking van het bestemmingsplan vergemakkelijken
- Nieuwe (zorg)voorzieningen realiseren op goed bereikbare en strategische locaties

RECREATIE EN TOERISME

Focuspunten Strategische visie:

BETER BENUTTEN VAN DE MOGELIJKHEDEN
BEWAKEN VAN DE IDENTITEIT VAN CRANENDONCK
MEER LATEN SAMENWERKEN VAN PARTIJEN
GERICHT INZETTEN VAN MARKETING EN PR
IN GANG ZETTEN VAN EEN VLEGWIEL

Kader:

“Een duidelijke visie uitstippelen voor toerisme en recreatie, niet in afwachting van wat er op ons pad komt”

Doelstellingen:

- Recreatieve en toeristische visie opstellen, daarin concrete doelstellingen, projecten, samenwerkingsverbanden, budgetten en verantwoordelijkheden vaststellen. De visie middels citymarketing bekend maken.
- Inzetten op wat we nu al hebben (cultuurhistorie, streekproducten, recreatieve voorzieningen) en dit versterken
- Inzetten op de cranendonckse rust, ruimte en authenticiteit
- Inzetten op het smokkelthema

Focuspunten Strategische visie:

BETER BENUTTEN VAN DE MOGELIJKHEDEN
VERBETEREN VAN DE VERBLIJFSMOGELIJKHEDEN
TEGEMOET KOMEN AAN DE RECREATIEVE BEHOEFTE VAN EIGEN INWONERS

Kader:

“Toeristische trekkers realiseren welke ook aantrekkelijk zijn voor de eigen inwoners

Doelstellingen:

- Locatie kasteel, Cranendonck 3&4 en proefboerderij ontwikkelen als de recreatieve poort van Cranendonck met hotelfunctie. Het Cranendonckse bos is de recreatieve poort en dient hierbij als uitvalshoek om te recreëren in de Cranendonckse natuurgebieden.
- Inzetten op recreatie met regionaal karakter (Muzenrijk, recreatieve functie bij/op Nassau Dietz kazerne, natuurlijk waterpark bij Dorplein)
- Parels van de gemeente moeten meer aandacht en een passende functie krijgen bijvoorbeeld de ‘Cantine’.
- Cultuurhistorische panden moeten beter benut en/of meer promoten
- Fiets- en wandelbrug over het kanaal
- Meer horeca, recreatie en kleinschalige overnachtingsmogelijkheden zoals B&B in het buitengebied mogelijk maken
- Markt in Budel opwaarderen tot toeristische trekpleister

Focuspunten Strategische visie:

TEGEMOET KOMEN AAN DE RECREATIEVE BEHOEFTE VAN EIGEN INWONERS
AGROTOERISME

Kader:

“Dagrecreatie verder ontwikkelen”

Doelstellingen:

- Dorpskernen aantrekkelijker maken met groen en kleinschalige horeca
- Inzetten op buitensporten, culturele voorzieningen en kleinschalige recreatie
- Agrarische recreatieve nevenactiviteiten stimuleren en faciliteren
- Inspelen op de paardensector en aansluiten bij project hoogwaardige paardenregio van de Hoge Dunk
- Recreatieve routes en knooppunten als uitgangspunt nemen voor het versterken van de recreatieve waarden en het opwaarderen van het buitengebied
- Recreatieve routes grensoverschrijdend neerzetten en versterken met horeca, overnachtingsmogelijkheden en recreatieve voorzieningen.

Focuspunt

Niet specifiek opgenomen in de Strategische visie

Kader:

“Sportaccommodaties op een realistisch niveau handhaven, ook hier geldt kwaliteit gaat voor kwantiteit”

Doelstellingen:

- Sportparken van verschillende kernen samenvoegen tot één of twee hoogwaardige sportparken waarbij ingezet wordt op flexibiliteit en samen wordt gewerkt met betrokken partijen
- Braakliggende terreinen op sportparken nieuwe functies toebedelen.
- Passende functie voor het zwembad

WONEN EN LEVEN

Focuspunt Strategische visie

AFSTEMMEN VAN HET WONINGAANBOD OP DE BEHOEFTE

Kader:

“Nieuwe (woningbouw)ontwikkelingen afstemmen op de behoeftes van de burger met een duidelijk kijk op de demografische ontwikkelingen van de komende 30 jaar”

Doelstellingen:

- Nieuwbouw moet flexibel ingestoken worden, functies van gebouwen moeten makkelijk aangepast kunnen worden.
- Wijken en buurten moeten zorgvuldig ingericht worden om de sociale cohesie te versterken
- Nieuwbouwlocaties moeten qua invulling, woningbouwprogramma en tijdsad goed op elkaar afgestemd worden zodat zij niet concurrerend aan elkaar zijn.
- Mogelijk maken van kleinschalige woonvormen in het buitengebied al dan niet in combinatie met landschapsverbetering
- Invetten op kwaliteit, type en behoefte van de woning en niet op het aantal.
- Bij het aanwijzen van nieuwbouwlocaties moet gelet worden op de functionaliteit, flexibiliteit en duurzaamheid, een wijk moet 50 tot 100 jaar mee kunnen.
- Niet in alle 6 de kernen nog willen bouwen voor alle doelgroepen. Dit is bouwen voor leegstand
- Wonen in het groen stimuleren, ook binnen de kernen
- Bij nieuwe ontwikkelingen moeten strategische keuzes gemaakt worden

Focuspunt Strategische visie:

Niet specifiek opgenomen in de Strategische visie

Kader:

“De bestaande leefomgeving opwaarderen om het aantrekkelijk te maken om hier te wonen en te werken”

Doelstellingen:

- Alle kernen moeten op hun eigen manier een groene een duurzame uitstraling hebben
- Functiemenging waar mogelijk in zowel woon- als werkgebieden toestaan
- De dorpslinten versterken door meer functiemenging toe te staan en de openbare ruimte te verbeteren
- Het groen in de kernen mag geen plaats meer maken voor extra parkeerplaatsen of bouwontwikkelingen

Focuspunt Strategische visie:

BEHOUDEN VAN GOEDLOPENDE VOORZIENINGEN

AANTREKKELIJKER MAKEN / OPWAARDEREN VAN HET CENTRUM IN BUDEL EN MAARHEEZE

Kader:

“Iedere kern moet een hoogwaardig centrum, dorpshart of centrale ontmoetingsplek hebben”

Doelstelling

- De markt in Budel moet opgewaardeerd worden het moet een aantrekkelijke locatie zijn om te verblijven en het moet een toeristische trekpleister worden, het Capucijnerplein geherstructureerd worden
- Leegstand in het centrum zo veel mogelijk terugvorderen door functiemenging toe te staan en flexibele regels op te nemen.
- Parkeerproblematiek centrum Budel aanpakken
- Het centrum in Maarheeze moet compacter, de voorzieningen moeten gecentraliseerd worden, de verblijfskwaliteit moet verhoogd worden.
- In de kernen Budel Schoot en Soerendonk moet het dorpshart opgewaardeerd worden
- In de kernen Dorplein en Gastel moet van het dorpshart een huiskamer gecreëerd worden
- De gemeenschapshuizen behouden en laten dienen als centrale ontmoetingsplaats. Om het bestaansrecht te waarborgen is functiemenging noodzakelijk

Focuspunt Strategische visie:

Niet specifiek opgenomen in de Strategische visie wel is opgenomen onder het kopje let wel:
niet in alle kernen streven naar uitgebreide voorzieningen

Kader:

De kernengedachte moet verdwijnen, het is niet mogelijk om alle 6 de kernen te voorzien van allerlei voorzieningen

Doelstellingen:

- Alleen in Budel en Maarheeze nog inzetten op een pakket aan voorzieningen zowel op maatschappelijk vlak als op commercieel vlak. Het is beter om de twee grote kernen goed op te waarderen waardoor er twee hoogwaardige centrumgebieden zijn dan 6 kernen die allemaal te kampen hebben met leegloop
- Detailhandel zoveel mogelijk vestigen in de twee grote kernen
- Niet in alle 6 de kernen nog willen bouwen voor alle doelgroepen. Dit is bouwen voor leegstand
- Inzetten op functiemenging rondom scholen en gemeenschapshuizen
- De gemeente moet de saamhorigheid tussen de verschillende kernen stimuleren. De mentale grens tussen de voormalige gemeenten Maarheeze en Budel moet verdwijnen
- Pilotwoningen voor het DIC moeten strategisch geplaatst worden.

WERK EN ECONOMIE

Focuspunt Strategische visie:

BETER BENUTTEN VAN DE BESTAANDE POTENTIES

Kader:

“Huidige mogelijkheden op het gebied werk, economie en infrastructuur moeten veel beter benut worden.”

Doelstellingen:

- De mogelijkheden van het spoor, vliegveld, haven en het kanaal meer gebruiken
- Meer inzetten op de centrale ligging
- Aanwezigheid Kempen Airport benutten bij het aantrekken van (inter)nationale bedrijven
- Bij de eventuele komst van de IJzeren Rijn moet Budel Schoot een station krijgen

Focuspunt Strategische visie:

INNEMEN VAN EEN DUIDELIJKE POSITIE BINNEN DE BRAINPORTREGIO

FLEXIBEL, GERICHT EN DAADKRACHTIG MEEDENKEN MET ODERNEMERS

Kader:

“De gemeente moet aantrekkelijk zijn voor haar eigen ondernemers en voor nieuwe ondernemers”

Doelstellingen:

- Cranendonck beter op de kaart zetten als gemeente met goed werkklimaat, goede werkplekken, goede bereikbaarheid. Gemeente heeft centrale ligging, Brainport regio, ELAT regio, As Ruhrgebied en Belgische stedenas
- De gebiedsvisie Kansen over Grenzen gebruiken om de positie te versterken binnen de Brainport regio
- Inzetten op het behoud en uitbreiden van lokale bedrijven die hier hun oorsprong hebben. Gemeente fungeert als tussenpersoon tussen ondernemer en provincie
- Planologische mogelijkheden voor uitbreiding en functiemenging uitbreiden, zowel op de bedrijventerreinen maar ook in de dorpslinten.
- Stimuleren kleine ondernemers
- Bedrijventerrein de Meemortel herstructureren en omvormen tot gebied voor detailhandel in volumineuze goederen
- Dorpslinten en dorpslarten versterken door o.a. meer functiemenging

Focuspunt Strategische visie:

HET VERBINDEN VAN HET BEDRIJFSLEVEN EN ONDERWIJS

INNEMEN VAN EEN DUIDELIJKE POSITIE BINNEN DE BRAINPORTREGIO

Kader:

“Ondernemers, overheid en onderwijs moeten elkaar versterken”

Doelstellingen:

- Stimuleren en faciliteren om ‘incompany opleidingen / onderwijs’ mogelijk te maken. Deze opleidingen moeten aansluiten op het DIC, Airpark, Kempen Airport etc.
- Sterker profiteren van de ligging in de Brainport regio

Focuspunt Strategische visie:

MEER SAMENWERKEN OP LOKAAL EN BOVENLOKAAL NIVEAU

Kader:

“Gebruik maken van de samenwerkingsverbanden”

Doelstellingen:

- Betere aansluiting zoeken bij Brainport
- Actief deelnemen aan projecten Hoge Dunk

Focuspunt Strategische visie:

Niet opgenomen in de Strategische visie

Kader:

“Het buitengebied is een belangrijke economische pijler”

Doelstellingen:

- Agrarische nevenactiviteiten op de juiste locaties stimuleren
- Inzetten op de opkomende paardensector
- Toerisme en recreatie, burgerwoningen en bedrijven mogen elkaar niet beknotten
- Inzetten op originaliteit, innovativiteit en duurzaamheid
- Duidelijk standpunt innemen over de ontwikkelingen van het LOG Chijnsgoed

Focuspunt Strategische visie:

Niet opgenomen in de Strategische visie

Kader:

“Inzetten op (grootschalige) duurzame en innovatieve ontwikkelingen”

Doelstellingen:

- Inzetten op toepassen van groene daken bij nieuwbouwontwikkelingen op het gebied van werk en economie
- Toepassen van alternatieve energieopwekking (niet in de vorm van biogas!)
- Nieuwe innovatie, duurzame ontwikkelingen voor de openbare ruimte toepassen zoals duurzame lichtmasten, led verlichting

RUIMTELIJKE KWALITEITEN

Kader:

“Authenticiteit en (cultuur)historisch erfgoed behouden en versterken”

Doelstellingen:

- Beschermd dorpsgezicht Budel Dorplein meer bekendheid geven.
- Oud gedeelte van Maarheeze rondom de kerk behouden, geen grootschalige ontwikkelingen toestaan en de openbare ruimte authentiek inrichten
- Oude kerkpaden, smokkelroutes terugbrengen
- De markt in Budel opknappen

Kader:

“Van gevel tot gevel de openbare ruimte aantrekkelijk maken”

Doelstelling:

- Duidelijke en uitnodigende dorpsentrees realiseren
- Dorpslinten meer uitstraling geven
- De openbare ruimte begaanbaar maken voor ouderen
- Niet al het openbaar groen opheffen voor parkeren en (woningbouw)ontwikkelingen
- Parkeercapaciteit van nieuwe ontwikkelingen mag niet ten koste gaan van het openbaar groen
- Onaantrekkelijke locaties moeten heringericht of hergestructureerd worden
- Dorpscentra en dorpsharten versterken
- Bij de inrichting van de openbare ruimte Zink (gerelateerde) elementen meenemen zodat de zink ook een positieve uitstraling krijgt

Kader:

“Het buitengebied proberen weer in (oude) glorie terug te brengen”

Doelstellingen:

- Oude bouwlanden in oude staat terugbrengen
- Inzetten om houtwallen, struwelen en singels te realiseren
- Indien mogelijk oude verkaveling terugbrengen
- Beekdalen herinrichten en beken laten meanderen
- Terugbrengen waterloop onder de A2
- Ruimte voor (hemel)water in combinatie met natuur(her)ontwikkeling realiseren

Kader:

“Het groene karakter van de gemeente behouden en versterken”

Doelstellingen:

- Landschapsbeleidsplan is leidraad voor het buitengebied
- Bebouwing niet overal in het buitengebied toestaan
- Één netwerk van natuur en bos aanleggen het netwerk versterken
- Kralensnoer/ linten ontwikkelen naar natuur ook i.c.m. afvoer en infiltratie hemelwater
- Ecoduct aanleggen
- Openbaar groen binnen de kernen in structuur brengen en omvormen tot een samenhangend geheel waarbij het eigene en het karakter van iedere kern nadrukkelijk tot uiting komt

- Het openbaar groen in de kernen koppelen met groen van het buitengebied
- Erfbeplantingsplannen doorvoeren en op toezien dat deze ook ontwikkeld worden
- Bij nieuwe ontwikkelingen moet meer dan genoeg ruimte worden gereserveerd voor groen

Kader:

“Strategische ontwikkellocaties aanwijzen, benutten en verbeteren”

Doelstellingen:

- Sturen op kwaliteit en niet op snelheid
- Zwakke en verpauperde locaties herinrichten / herstructureren, deze locaties moeten voorrang hebben
- (Nieuw)bouwlocaties toetsen op ruimtelijke en functionele kwaliteiten
- Huidige kwaliteiten moeten bij de aanwijzing van (nieuw)bouwlocaties uitgangspunt zijn
- (Nieuw)bouwlocaties waar de kwaliteitsslag het meest haalbaar is als eerste benutten
- Inbreiding gaat voor uitbreiding mits de ruimtelijke kwaliteit van de inbreidingslocatie en de directe omgeving daarvan gewaarborgd blijft of versterkt wordt
- (Nieuw)bouwlocaties flexibel insteken

BIJLAGE 6

Tekst uitwerking Scenario's

Scenario 1 – Spreiding

Scenario 2 - Concentratie

Scenariostudie structuurvisie gemeente Cranendonck

De toekomst kan niemand voorspellen zo ook de toekomst van Cranendonck niet. In een scenario wordt een *mogelijk* toekomstbeeld beschreven. Om te komen tot een meest optimale structuurvisie is het uitvoeren van een scenariostudie een handig hulpmiddel bij het afwegen en het maken van de juiste keuzes.

De focuspunten van de Strategische visie en de uitkomsten van de SWOT – analyse vormen de basis voor het opstellen van de scenario's. Gekozen is om te werken met twee scenario's. Deze twee scenario's zijn extremen en twee uiterste van elkaar. De twee scenario's zijn bedoeld om de discussie op gang te brengen om te komen tot een meest ideale structuurvisie. De twee uiterste scenario's zullen uiteindelijk naar elkaar gebracht worden tot de uiteindelijke structuurvisie.

Gekozen is voor een scenario Spreiding (1) en scenario Concentratie (2). Per scenario zijn er 5 deel kaarten opgesteld. Iedere deelkaart verwoord één van de thema's van de strategische visie. Daarnaast is er voor de **ruimtelijke kwaliteiten** een voorkeurskaart gemaakt die past binnen beide scenario's.

Scenario 1. Spreiding

Het scenario Spreiding richt zich op het spreiden van functies en het dereguleren van het krappe ruimtelijke orderingsbeleid. Diverse functies zijn op een kleinschalig niveau in grote gebieden toegestaan. Alleen belemmerende of risicovolle functies worden geconcentreerd.

Kaart 1A **Wonen & Leven:**

- Bouwen in alle kernen: In alle kernen worden nieuwe woningen gebouwd naar behoefte per kern. Naast de lopende projecten zullen (afhankelijk van het woningbouwcontingent) nieuwe woningbouwprojecten opgestart worden. De woningbouw richt zich vooral op inbreidingslocaties. Hierdoor blijft het landschappelijke karakter van het buitengebied behouden. Voor de inbreidingslocaties geldt kwaliteit gaat voor kwantiteit.
- Beleid bebouwingsconcentraties: het beleid visie bebouwingsconcentraties voor woningbouw in het buitengebied wordt gehanteerd. Dit beleid richt zich voornamelijk op de ruimte voor ruimte woningen.
- In de kernen Maarheeze en Budel worden de centra behouden en waarnodig versterkt. De centrumfunctie van deze twee kernen is van belang voor de niet dagelijkse behoefte van de inwoners van de overige kernen.
- Om de sociale cohesie te versterken worden in de kernen Soerendonk en Budel - Schoot de dorpshearten versterkt / ontwikkeld. Het project hart van Soerendonk is hier een goed voorbeeld van. Een dorpsheart heeft een kleine centrumfunctie waar een functiemenging is van wonen, voorzieningen, werken horeca maar ook maatschappelijke en zorg functies.
- In de twee kleine kernen Gastel en Budel – Dorplein worden twee huiskamers gerealiseerd. Het is niet mogelijk om in deze kernen een volwaardig dorpsheart en een voorzieningenaanbod aan te bieden. Wel is het van belang om een centrale ontmoetingsplaats te hebben die als huiskamer dient. Dit kan een dorpscafé zijn maar ook het gemeenschapshuis is hierin belangrijk. Om de kleinschalige

voorzieningen in deze kernen overeind te houden moeten de verschillende functies samengebracht worden. Als voorbeeld kan het project Hart van Soerendonk genoemd worden, maar bijvoorbeeld ook een tafeltje dekje functie in het gemeenschapshuis kan volstaan.

- De komende jaren krijgen we steeds meer ouderen. Het is niet mogelijk om al deze ouderen onder te brengen in bejaardentehuizen. Ook moet men de vraag stellen of oude agrariërs die hun hele leven in het buitengebied gewoond hebben wel in een bejaardentehuis willen wonen. In dit scenario worden in het buitengebied kleine woonvormen voor o.a. deze doelgroep mogelijk gemaakt. We noemen dit erfzorgwoningen. Voormalig agrarische bebouwingen worden omgebouwd tot meerdere senioren woning. **Let op!! Dit past niet in het provinciaal beleid. Hiervoor zullen we in overleg moeten met de provincie.**
- De oude voormalige agrarische gebouwen zijn vaak karakteriserend voor het buitengebied. Deze moeten dan ook behouden blijven. In dit scenario is het mogelijk dat deze gebouwen worden omgevormd tot meerdere eengezinswoningen. **Let op!! Dit past niet in het provinciaal beleid. Hiervoor zullen we in overleg moeten met de provincie.**

Kaart 1B **Werk & Economie**

- Binnen de woonkernen is kleinschalige bedrijvigheid (t/m milieucategorie 3.1) overal toegestaan mits dit ook vanuit milieutechnisch oogpunt mogelijk is. De bedrijfsactiviteiten en de zakelijke dienstverlening zijn overal aan huis mogelijk. Ook de bakker om de hoek moet zich weer kunnen vestigen. Dit scenario is zo gekozen om voor alle burgers ondernemerschap mogelijk te maken. In de huidige situatie is het beleid en regelgeving dusdanig streng dat het niet voor iedereen mogelijk is een bedrijf (aan huis) te starten.
- In de bebouwingsconcentraties is het mogelijk om kleinschalige bedrijvigheid (ook niet agrarische bedrijvigheid) te starten. Ook nieuwbouwlocaties zijn mogelijk, het vestigen van bedrijven is dus niet langer verbonden aan de vrijkomende agrarische bebouwing.
- Grootschaligere bedrijvigheid (vanaf milieucategorie 3.2) vindt haar plek op de reeds bestaande bedrijventerreinen. Omdat nu ook in de kernen en de bebouwingsconcentraties bedrijvigheid wordt toegestaan is de vraag naar extra bedrijventerreinen voor lokale bedrijvigheid zeer laag.
- De locatie van de Nassau Dietz kazerne kan ingezet worden voor een nieuw innovatief bedrijventerrein wat aansluiting vindt met Brainport.
- In het kleinschalige buitengebied is het mogelijk om agrarische en niet-agrarische (neven)activiteiten op te starten bij bedrijven.
- In de twee grootschalige landschapgebieden krijgen agrariërs de ruimte om zich door te ontwikkelen. Hier wordt ruimte geboden voor het ontwikkelen van een agrarische keten. Het wordt geen LOG gebied, megastallen worden niet toegestaan maar dit gebied wordt zo ingericht dat agrarische bedrijven zich optimaal kunnen ontwikkelen. (Nieuwe) hindergevoelige functies worden in deze gebieden niet toegestaan.

Kaart 1C **Recreatie & Toerisme**

- Op nagenoeg het gehele grondgebied van de gemeente Cranendonck is extensieve kleinschalige landschappelijke recreatie toegestaan. Hierbij moet men denken aan boerengolf, paardrijden, skelterverhuur etc. Uitgezonderd op dit beleid zijn de grote bedrijventerreinen en de grootschalige gebieden voor de agrariër. In dit laatste gebied is het wel mogelijk om recreatieve routes aan te leggen. Grootschalige verblijfsrecreatie is in deze gebieden niet mogelijk. Kamperen bij de boer en bed&breakfast wordt toegejuicht.
- De centra's van Budel en Maarheeze dienen als hoofdcluster met recreatieve voorzieningen. De uitstraling van de centra's dienen hier wel op aangepast te worden. Tevens is de locatie van het kasteeltje een nieuw hoofdcluster. Hier wordt een horeca en hotelfunctie ontwikkeld met een kleinschalig en dorpskarakter. Niet alleen voor de toerist maar ook voor de eigen burger is dit een mooie en aantrekkelijke plek om te verblijven.
- Naast de hoofdclusters zijn er een aantal recreatieve complexen. Een aantal zijn al bestaand zoals camping Slot Cranendonck, 't Goor en de manege de Boschhoeve in Soerendonk. Daarnaast is er ruimte voor nieuwe complexen zoals bij de Hoort, het vliegveld Kempen Airport en ook het Station. Het is bijvoorbeeld mogelijk om bij het station een wandelroute te starten naar het volgende station (Heeze of Weert).
- De overige dorpskernen worden aantrekkelijk ingericht en er zijn horecagelegenheden waar gebruikers van de toeristische routes kunnen genieten van de rust en de ruimte en het unieke karakter van iedere kern. Voorkomen moet worden dat men op de fiets springt naar bijv. de Achelse Kluis en daar een drankje gaat nuttigen terwijl dat in de gemeente Cranendonck ook kan en veel gezelliger is.
- Het Smokkelthema is een thema wat steeds vaker terugkomt in de gemeente zoals de Smokkelrally en het Smokkelfestival. Aandacht wordt besteed aan de historische smokkelroutes met nieuwe (GPS)routes, informatieborden etc.

Kaart 1D Onderwijs

Onderwijs is een onderwerp waar de gemeente zelf geen besluiten over mag en kan nemen omdat de gemeente hierover geen bevoegd orgaan is. Wel kan de gemeente haar gedachten over hoe het onderwijs zich zou moeten ontwikkelen uitspreken.

- Om de sociale cohesie in de kernen te behouden is het van groot belang dat, met name de zeer jonge kinderen, in hun eigen kern naar school kunnen gaan. De gemeente streeft dan ook naar behoud van alle basisscholen in de kleine kernen.
- Gelet op de demografische ontwikkelingen moet er in de toekomst rekening meegehouden worden dat de basisscholen in Gastel en in Budel – Dorplein niet langer zelfstandige basisscholen kunnen zijn. Om toch een basisschool ook in deze kernen te kunnen behouden zet men in op dependances van andere basisscholen uit Budel, Soerendonk en/ of Maarheeze
- Voor de eerste twee schooljaren van het middelaaronderwijs blijft het Juniorcollege in Budel behouden. De gemeente stimuleert het onderwijs en werkt actief mee aan de technasiumklas.
- Na de twee middelbare schooljaren vervolgen de kinderen hun schooljaren in Weert of Eindhoven.
- Cranendonck is niet een doorsnee plattelandsgemeente. Cranendonck biedt relatief veel werkgelegenheid, hiermee hebben we dus ook veel kennis in huis. Zeker met de komst van het Duurzaam Industriepark Cranendonck zal deze potentie nog verder

doorgroeien. Het doel is om het onderwijs en de kennis dicht bij elkaar te brengen door actief in te zetten op incompany onderwijs. Hiermee worden jonge mensen in een vroeg stadium aan Cranendonck verbonden waardoor zij wellicht ook hier zullen blijven wonen.

Kaart 1 E **Zorg:**

- In dit scenario wordt ingezet op verspreid en kleinschalige zorg en zorgvormen. Nieuwe grootschalige zorgvormen zijn niet wenselijk. De bestaande grootschalige zorgvormen worden wel behouden. In de kernen en de bebouwingsconcentraties is nieuwvestiging van zorgfuncties mogelijk. Hierbij moet men denken aan de ontwikkeling van een fysiotherapeutenpraktijk, dokterspost etc. Met de vergrijzing op komst zal er steeds meer vraag zijn naar zorg. Door dit scenario toe te passen is er altijd zorg in de buurt.
- In delen van het buitengebied wordt kleinschalige zorg toegestaan in voormalige agrarische bebouwing. De komende jaren krijgen we steeds meer ouderen. Het is niet mogelijk om al deze ouderen onder te brengen in bejaardentehuizen. Ook moet men de vraag stellen of oude agrariërs die hun hele leven lang in het buitengebied gewoond hebben wel in een bejaardentehuis willen wonen. In dit scenario worden in het buitengebied kleine woonvormen voor o.a. deze doelgroep mogelijk gemaakt. We noemen dit erfzorgwoningen. Voormalig agrarische bebouwingen worden omgebouwd tot meerdere senioren woning. **Let op!! Dit past niet in het provinciaal beleid. Hiervoor zullen we in overleg moeten met de provincie.**
- De gemeenschapshuizen worden versterkt met zorgfuncties om zo een totaalpakket van voorzieningen aan te bieden. De gemeenschapshuizen worden een sociale ontmoetingsplek. Waar vrije tijd, zorg en educatie samenkomen. Ook functiemenging met andere functies is hier mogelijk.

Scenario 2. Concentratie

Het scenario Concentratie richt zich op het samenbundelen van functies en het concentreren hiervan. De kracht van een functie zit in het concentreren. Hierdoor blijft het buitengebied vrij van extra bebouwingen en blijven de kernen sterk en vitaal.

Kaart 2A **Wonen & Leven**

- Dit scenario richt zich op de kernen Maarheeze en Budel. Nieuwe woningbouw initiatieven worden alleen nog in deze twee kernen toegestaan. Gelet op de krimp is het niet meer mogelijk om in alle kernen te bouwen. Dit is bouwen voor leegstand.
- In de overige kernen worden de lopende kwalitatieve projecten afgerond. Hiermee voldoen deze kernen de komende jaren ruimschoot aan de woningbouwbehoefte. Nieuwe initiatieven worden niet meer opgestart. Dit is bouwen voor leegstand.
- Een gevolg van de krimp is leegstand en leegloop. De eerste symptomen van de leegloop zijn ook al binnen Cranendonck hedendaags zichtbaar. Panden aan de Grootshoterweg in Budel-Schoot en in het centrum van Budel staan lange tijd leeg, hetgeen een verpauperd aanzicht levert. De kleine kernen worden geconsolideerd, d.w.z. dat de bestaande functie gehandhaafd worden maar nieuwe functies en ontwikkelingen worden niet opgepakt. Nieuwe ontwikkelingen vinden alleen nog plaats in Budel en Maarheeze. Hiermee wordt ingezet op twee sterke en ontwikkelende kernen. Het is met de nieuwe demografische ontwikkelingen niet meer mogelijk om alle 6 de kernen op een optimaal niveau te houden. Probeert men dit wel dan zal in alle kernen leegstand, leegloop en verpaupering het gevolg zijn.
- Het centrum van Maarheeze en Budel worden op een hoger niveau gebracht. Nieuwe ontwikkelingen zijn alleen hier mogelijk. Hiermee wordt ingezet op twee sterke en ontwikkelende kernen.
- In de bebouwingsconcentraties wordt het beleid van de Visie bebouwingsconcentraties toegepast. Extra (burger)woningen in het buitengebied buiten de bebouwingsconcentraties zijn niet toegestaan.

Kaart 2B **Werk & Economie**

- De bedrijvigheid wordt in dit scenario geconcentreerd in de kernen en op de bedrijven- en industrieterreinen. In de bedrijven- en industrieterreinen wordt een onderscheid gemaakt in terreinen voor lokale bedrijvigheid/ industrie, regionale bedrijvigheid/ industrie en bovenregionale / nationaal bedrijvigheid/ industrie. De bedrijventerrein Molenheide, Meemortel en Romrijten zijn lokaal, Airpark en Den Engelsman regionaal en het Duurzaam Industriepark Cranendonck boven regionaal en zelf (inter)nationaal doordat zij ook bedrijven vanuit België, Duitsland etc. aan zal trekken.
- De locatie van de Nassau Dietz kazerne kan ingezet worden voor een nieuw innovatief bedrijventerrein wat aansluiting vindt met Brainport. Door de gunstige ligging direct aan de A2 zijn logistieke bedrijven ook mogelijk.
- In de kernen krijgen bedrijven in de zakelijke dienstverlening hun plek. Deze tak van bedrijvigheid vormt nagenoeg geen overlast ten opzichten van gevoelige objecten. Wanneer het vanuit milieuhygiënisch oogpunt mogelijk is wordt de zakelijke dienstverlening overal binnen de kernen toegestaan. Aandachtspunt hierbij is de parkeerbehoefte parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden.

- Het centrum van Maarheeze en Budel worden op een hoger niveau gebracht. Nieuwe ontwikkelingen en functies zijn alleen hier mogelijk. Hiermee wordt ingezet op twee sterke en ontwikkelende kernen. Tevens is de centrumfunctie van deze twee kernen van belang voor de niet dagelijkse behoefte van de inwoners van de overige kernen.
- Het buitengebied, inclusief de bebouwingsconcentraties blijft vrij van niet agrarische bedrijvigheid. Voor de huidige niet agrarische bedrijvigheid welke niet meer nu nog wel aanwezig is maar niet meer wenselijk is geldt een uitsterfbeleid.
- De huidige bedrijventerreinen die zijn aangewezen voor de opvang van lokale bedrijven zijn helemaal vol. Op dit moment is er mede vanwege de economische crisis geen vraag naar extra bedrijventerrein. Er wordt niet uitgesloten dat deze vraag in de toekomst weer zal toenemen. Vandaar dat er drie zoekgebieden worden opgenomen voor het vestigen van een nieuw lokaal bedrijventerrein. De eerste locatie is in Budel nabij de huidige Boerenbond. De tweede locatie is aan de Grensweg in Gastel en de derde locatie is Naast Refresco (Winters frisdranken fabriek) in Maarheeze.
- In de twee grootschalige landschapgebieden krijgen agrariërs de ruimte om zich door te ontwikkelen. Hier wordt ruimte geboden voor het ontwikkelen van een agrarische keten. Het wordt geen LOG gebied, megastallen worden niet toegestaan maar dit gebied wordt zo ingericht dat agrarische bedrijven zich optimaal kunnen ontwikkelen. Nieuwe hindergevoelige functies worden in deze gebieden niet toegestaan.

Kaart 2C **Recreatie&Toerisme:**

- In dit scenario wordt ingezet op drie grote recreatieve poorten met de thema's Bewegen, Beleven en Bezien.
- De eerste poort vormt zich bij het kasteeltje Cranendonck en de locatie van de proefboerderij. Hier komen alle recreatieve routes samen vandaar dat hier het thema Bewegen geldt. Zowel voor fietsers, wandelaars en ruiters moet het hier aantrekkelijk zijn om te verblijven. Deze poort is een uitvalbasis om mooie wandelingen, tochten of ritten te maken. Deze poort bezit minimaal een café/restaurant en een hotel. Het hotel heeft eventueel ook ruimte voor het laten overnachten van paarden. Deze poort heeft een kleinschalig en landelijk karakter waardoor het ook aantrekkelijk is voor de eigen inwoners van Cranendonck om zich hier te vermaken.
- De tweede poort is Beleven. Deze komt op de locatie die gereserveerd is voor Billy Bird en/ of de locatie van de Nassau Dietz kazerne. Deze poort is zeer grootschalig en heeft een bovenregionaal tot nationaal karakter. Het idee van een pretpark blijft voor dit gebied gelden. Maar de mogelijkheden worden verbreed. Overnachtingsmogelijkheden (hotel vakantiepark etc.) zijn hier mogelijk maar wellicht ook wel een racebaan, bootcamp etc. etc. Door de ligging aan de A2 is dit een zeer geschikte locatie voor een grootschalige recreatieve poort.
- De derde poort vestigt zich in Budel – Dorplein, een gewenste locatie hiervoor is de Cantine. Het thema van deze poort is Bezien en richt zich op cultuur en natuur. Een museum of de historie van zink, fabrieksdorpen etc. is hier mogelijk. Tevens is deze poort een uitval basis om te genieten van de unieke natuur in en rondom Cranendonck een belangrijk link wordt gelegd met de vennencomplexen. Een camping nabij deze poort behoort tot de mogelijkheden.

- Overige recreatie is in een kleinere vorm mogelijk binnen de kernen en de bebouwingsconcentraties. Agrarische nevenactiviteiten bij de boer is dus alleen nog maar mogelijk in de bebouwingsconcentraties.

Kaart 2D **Onderwijs:**

Ook hier geldt weer dat de gemeente geen zeggenschap heeft over het onderwijs. Wel kan de gemeente haar wensbeeld uiten. In dit scenario gaat men ook uit van concentratie.

- Door de demografische ontwikkelingen is het niet langer mogelijk om de dependance van het Junior college in Budel te behouden. Scholieren van het middelbaar onderwijs zijn genoodzaakt om naar Weert of Eindhoven te gaan. Hierdoor dienen in ieder geval de fietspaden van Budel en Maarheeze naar Weert geoptimaliseerd te worden.
- Het toepassen van Brede Scholen is een trend. Deze trend wordt in Cranendonck doorgezet. Functiemenging is hier van groot belang. Dit kan een functiemenging zijn met alleen schoolgerelateerde voorzieningen zoals peuterspeelzaal, dagopvang en naschoolse opvang. Maar ook functiemenging met gemeenschapshuizen, sport, zorg etc. is mogelijk.
- Door de demografische ontwikkelingen is het niet langer mogelijk om alle basisscholen in alle kernen te behouden. Tevens is het behouden van dependances in Gastel en Budel Dorplein niet langer haalbaar. Deze scholen zijn in dit scenario dan ook verdwenen. Om te zorgen dat de kinderen toch goed naar school kunnen worden de fietspaden naar Soerendonck, Budel en Budel-Schoot geoptimaliseerd.
- Ook Budel kan niet al haar basisscholen behouden daardoor worden de scholen samengevoegd tot twee Brede scholen. Belangrijk hierbij is, is dat de spreiding tussen deze twee scholen goed is.
- Ook in dit scenario wordt ingezet op incompany onderwijs. Hiervoor wordt een school of een dependance opgericht, op of nabij het duurzaam industriepark Cranendonck. Deze school dient als uitvalbasis voor leerlingen naar de bedrijven binnen Cranendonck. In deze school staat Brainport, kennis en industrie centraal.

Kaart 2 E **Zorg:**

- De concentratie van de zorg vormt zich in en rondom de WMO woon/service zones. De gemeenschapshuizen hebben een grote rol in deze. Naast de medische clusters in Maarheeze en Budel vormen de gemeenschapshuizen een belangrijk zorgfunctie.
- Alle zorgwoningen in grootschaliger verband worden op locaties binnen de WMO woon/service zone gerealiseerd.
- Kleinschalige zorgwoningen en andere zorgwoonvormen zijn mogelijk binnen de kernen en de bebouwingsconcentraties.

Kaart **Ruimtelijke Kwaliteiten**

- Rondom de kernen, Soerendonk, Gastel, Budel en Budel – Schoot is nog (gedeeltelijk) sprake van kleinschalig landschap. De ruilverkaveling heeft hier niet rigoreus plaatsgevonden. Het gebied wat aangeduid is als kleinschalig landschap dient behouden en/of verstrekt te worden. Landschapselementen zoals houtwallen worden hier teruggebracht. Het kleinschalige van dit landschap wordt zoveel mogelijk teruggebracht. Projecten die in dit aangeduide gebied opgestart worden moeten een bijdrage leveren aan het versterken van het kleinschalige landschap.
- Het beschermd dorpsgezicht van Budel – Dorplein en het oude gedeelte van Maarheeze zijn aangeduid als historische gebieden. Deze gebieden moeten beschermd worden zodat hun karakter en uitstraling behouden blijft. Nieuwe projecten (van woningbouw tot vervangen lichtmasten) moeten versterkend werken op het historische karakter.
- De dorpscentra van Budel en Maarheeze worden opgewaardeerd. Vooral de openbare ruimte heeft een kwaliteitsimpuls nodig in deze twee gebieden. De centra moeten aantrekkelijk zijn voor zowel de bewoner als de bezoeker om te verblijven.
- Het Smokkelthema is een thema wat steeds vaker terugkomt in de gemeente zoals de Smokkelrally en het Smokkelfestival. Aandacht wordt besteed aan de historische smokkelroutes met nieuwe (GPS)routes, informatieborden etc.
- De oude kerkenpaden in de verschillende kernen worden daar waar mogelijk in ere hersteld.
- De verschillende dorpsentrees bij de zes kernen krijgen meer allure. Het aanzicht van een dorpsentree wordt verduidelijkt; de overgang tussen buitengebied en kern wordt hiermee beter zichtbaar.
- De dorpslinten in Maarheeze, Soerendonk, Budel en Budel – Schoot worden verstrekt niet alleen door functiemenging maar ook door het (her)inrichten van de openbare ruimte.
- Belangrijk zijn de doorzichten tussen de verschillende kernen. Op een aantal plaatsen tussen Budel en Budel – Schoot en tussen Budel – Schoot en Budel – Dorplein zijn deze doorzichten in de loop der jaren dicht gegroeid en volgebouwd. Om het eigene per kern te bewaren is het van groot belang dat de kernen niet (nog verder) tegen elkaar aangroeien.
- Cranendonck kent relatief veel en zeer verscheidene bos- en natuurgebieden. Om deze natuurgebieden te versterken is het wenselijk dat de verschillende gebieden met elkaar verbonden worden.
- Een aantal gebieden in Cranendonck zijn onaantrekkelijk zoals het Capucijnerplein in Budel en het Raboplein in Maarheeze. Twee gebieden springen er echter zeer uit. Dit zijn Budel – Schoot Oost en bedrijventerrein de Meemortel in Budel. Om deze twee gebieden weer aantrekkelijk te maken zullen deze gebieden geherstructureerd of herinricht moeten worden.
- De beken zijn met de ruilverkaveling grotendeels rechtgetrokken. Om het landschappen te optimaliseren zullen deze beekdalen verstrekt moeten worden. Tevens is het wenselijk om de beekdalen weer te laten meanderen.
- Bos- en heidegebieden: De grootschalige boscomplexen en heidecomplexen dienen geconserveerd en versterkt te worden. De boscomplexen dienen grootschalig te blijven, en versterkt te worden met een afwisseling van open stukken heide en stuifzand en een geleidelijke overgang naar het omliggende agrarische landschap. Bij

de heideontginningen dient de openheid geaccentueerd te worden door middel van ijle beplanting en erfverharding.

- De bolle akkers die nog in het buitengebied aanwezig zijn dienen beschermd te worden. Hierop mag geen bebouwing plaatsvinden.
- Om water in de toekomst voldoende ruimte te geven is het van belang dat er voldoende waterbergingsgebieden binnen de gemeente aanwezig zijn. Waterschap de Dommel heeft een aantal gebieden aangewezen voor waterberging. Deze gebieden zijn (grotendeels) overgenomen.
- Belangrijke opgave om de natuur en de flora en fauna te versterken is het aanleggen en verbeteren van de ecologische verbindingzones.
- Zoekgebieden – uitbreidingsgebieden wonen overnemen uit provinciale verordening
- Landschapspark baronie Cranendonck apart aanduiden
- Landbouwenclaves bij Kamersven, Maarheeze versterken = nieuw project

BIJLAGE 7

Scores Scenario's

Score scenario's
invulling rapporten

Scenario 1: Spreiding	totaal	gem.
1A	134	6,3
1B	110	5,2
1C	143	6,8
1D	127	6,0
1E	133	6,3
totaal score	672	30,5
Scenario 2: Concentratie		
2A	124	5,9
2B	143	6,8
2C	126	6,0
2D	129	6,1
2E	134	6,4
totaal score	691	31,4

BIJLAGE 8

Bronvermelding

Websites:

www.cranendonck.nl
www.cbs.nl
www.brabant.nl
www.kich.nl
www.kempenairport.nl
www.dorpleinuniek.nl
www.dorpsraadzurrik.nl
www.buurtbeheer-natuurlijk-mares.nl
www.sterkschoot.nl
www.chw.brabant.nl
www.heemkundekringcranendonck.nl

Literatuur:

Visie Cranendonck 2009 – 2024 (Strategische Visie) - Gemeente Cranendonck
Gemeentegids Cranendonck 2010-2011 - Gemeente Cranendonck
Ontwikkelprogramma Ondernemend Cranendonck – kamer van koophandel
Stiboka – Rijks Geologische 1977
Erfstransformatie – adviesbureau SAB

Beleid:

Nota Ruimte – Rijksoverheid
Verordening Ruimte – provincie Noord Brabant
Structuurvisie ruimtelijke ordening – provincie Noord Brabant.
Woonvisie: Kiezen voor kwaliteit - Gemeente Cranendonck
Gebiedsvisie: Kansen over grenzen - Urban Unlimited, Universiteit Utrecht
Landschapsbeleidsplan 2006 – Pouderoyen Compagnons
Visie bebouwingsconcentratie – Pouderoyen Compagnons
Concept Natuurbeleidsplan gemeente Cranendonck – Staro
Integraal dorpsontwikkelingsprogramma's (IDOP's) – Arcadis
Landschapvisie Baronie Cranendonck – IMOSS